

KP

KYRKPRESSEN

ONSDAG 30 AUGUSTI NR 16/2023

ISSN 0356-1275
ISSN 2737-0003

SYSTRAR GENOM SÅNG OCH SJUKDOM

Sidan 8

Präster blir utbrända av att
arbetet aldrig tar slut [Sidan 4](#)

Hon växte upp med
den tyska skulden [Sidan 18](#)

När det svåra känns stort
kan trilobiten trösta dig [Sidan 20](#)

Att tillverka mera pengar

»Finns det en kristen teologi och människosyn för företag?«

I FINLAND tjänar företagare i snitt 3 300 euro i månaden, medan löntagare har 3 700 euro. Företagarna jobbar längre dagar och har kortare semestrar. De kastar sig ibland i bilen när som helst på dygnet för en viktig kund.

Många företag är små. Hela 92 procent i Finland har mindre än tio anställda. Två tredjedelar av företagarna i Finland jobbar helt ensamma: hantverkare, kulturarbetare, bokföreläsare. I fråga om inkomster ligger långt fler företagare än löntagare i den lägsta tiondelen, decilen.

Den gamla samhällskartan med höger och vänster blir lite konstig här ibland. Företagandet placeras svartvitt och dogmatiskt enligt kapital och arbete, givare och tagare.

Den politiska högern har tagit sig an företagarna. Vänstern är inte så intresserad av en stor grupp människor som tjänar under 2 000 euro i månaden och som gott kunde funka ideologiskt som äkta utsatta.

VI FICK EN ny regering. Partierna i den körde, som alltid i val, igenom sin samling berättelser, narrativ. De blev till sist sanningar som folk röstade på. Det var det där att Finland är *orimligt skuldsatt*, och att vi måste hårdspara. Och det där att våra företag är *Finlands motor* och behöver mera spelrum och löst kapital.

Ingetdera påståendet är ju förstås helt sant. Flera EU-länder är skuldsatta som vi. Och det offentliga – skolor, social- och hälsovård eller rättsväsende – är minsann en motor de också. Utan dem kommer inte människor på jobb utbildade, friska och trygga, gratis för både stora företag och små.

Regeringen ska nu i snabb takt göra det lättare för företag och företagare att anställa och säga upp. Bra så. En av de största trösklarna för en företagare är att våga ta in sin första anställda. Och att därefter föra "lokala förhandlingar" om hur man bäst ska jobba ihop. Funkar det inte är företagaren snabbt i konkurs.

Genom att minska på bidrag och stöd förväntar regeringen att flera finländare ska bege sig ut på vägarna, som det heter, för att vara tillgängliga för jobb som behöver utföras i dessa företag.

SAMTIDIGT kan man ställa frågor om det finländska företagandet. Ett tredje vinnande narrativ i valet var att *det går så mycket bättre för Sverige*. Underförstått: våra skatter, bidrag och byråkrati i Finland hämmar affärerna.

Färre har ställt frågan tvärtom. Kanske vårt företagande är sämre än Sveriges? Motorn klenare. Företagande och firmakultur i snitt inte lika bra. Är det säkert att mera pengar i omlopp faktiskt skapar mera välbefinnande åt alla via företagen? Här förhåller även samhälls-ekonomer sig till den så kallade marknaden som till vädret – det blir som det blir.

Vi har smålett åt hur man ältar, vevar och fikar med personalen i svenska företag. Medan vi kanske är låsta i den ganska husbondsaktiga roll finländska företagare har, i synen på sig själva kontra sina anställda.

VI HAR TIDIGARE i Kyrkpressen frågat efter en pengarnas, mammons teologi. Vi behöver i dagens samhälle också fråga om det finns en företagandets teologi.

Finns det på kristen grund en människosyn som kan gå genom ett företag: frihet, ansvar, kreativitet, omsorg? Eller är det *Jesus is Jesus, business is business* som gäller?

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Rebecca Pettersson
tfn 040 831 6788

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Rebecca Pettersson
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemsshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 60 € Utlandet 84 €

I DETTA NUMMER

Att välja varandra igen

Om inte båda mår bra blir relationen lidande. Det är Borgåbon Pelagias erfarenhet. Efter år av utmaningar hittade hon och hennes man Dimitris tillbaka till någon de saknat. **Sid 6**

"Kyrkan för mig är musiken"

Catharina von Schoultz växte upp med pappa, sedermera operachefen, jobbande på orgelläktaren. Genom åren har musiken blivit hennes trygga gemenskap, också i kyrkan. **Sid 18**

Vi är alla blott dagsländor

Hur tröstar man sin ängsliga själ? Kyrkpressen tipsar om fem olika sorters tröst, bland dem historisk tröst och likgiltighetströst. **Sid 20**

"Ta chanserna när du får dem"

"Ta chanserna. Och lär dig lyssna och omvärdera också när du själv har starka åsikter." Baptistpastorn och religionsläraren Jani Edström ger goda råd till sig själv som 20-åring. **Baksidan**

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

”Tron hoppade över en generation”

Vem är du? Ina Laakso tar tillfälligt över Församlingsförbundets verksamhet.

– Det är inspirerande och spännande. Jag ser fram emot det – hoppas vi ses!

TEXT OCH FOTO: **CHRISTA MICKELSSON**

Första gången **Ina Laakso** hade att göra med Församlingsförbundet åkte hon på en resa till Taizé med förbundet. Kommuniteten i Taizé är ett kristet ekumeniskt brödraskap i Taizé, en by i centrala Frankrike.

– Det var i slutet av sommaren 2014, för nästan tio år sedan. Efter det har det blivit några fler resor till Taizé och möten på bland annat Höstdagarna, Ungdomens kyrkodagar och bokturnéer.

Laakso är teologie magister från Åbo Akademi och har hunnit jobba bland annat för AKI-förbunden, som är en fackgemenskap för Finlands Kantor-organistförbund, Finlands kyrkas prästförbund och Finlands teologförbund. Därtill har hon jobbat för Finska missionssällskapet.

Vad kommer du att göra under din tid som

verksamhetskoordinator för Församlingsförbundet?

– Jag kommer att ha hand om förbundets verksamhet under tiden som verksamhetsledare Kalle Sällström är partiellt arbetsledig fram till den 31 maj. I praktiken innebär det att ordna evenemang med församlingarna, och delta som förbundets representant på evenemang som ordnas i Borgå stift. Det blir också att ordna någon resa och utbildning för förtroendevalda. En del tid ska jag också satsa på retreatgården Snoan där Församlingsförbundet ansvarar för verksamheten.

Religionsdialog och fredsbygge

I våras åkte hon fyra månader via Felms volunteer-program till Oman, ett land beläget i det östra hörnet av Arabiska halvön. (Felm är missionssällskapets engelskspråkiga beteckning.)

– Jag var volontär på Al Amana-centret, som håller på med religionsdialog och fredsbygge på olika sätt. Jag ordnade en del evenemang, var värd för kursgrupper som vistades på centret samt hjälpte till med en del administrativt och strategiskt arbete.

Vad tog du med dig från Oman?

– Efter att ha levt i ett mer mångkulturellt sammanhang tog jag med mig en fördjupad kunskap om fredsbygge och dialog, djupare förståelse av islam och nya perspektiv på världen. Sedan fick jag många nya härliga vänner!

BOR: I centrala Helsingfors, uppvuxen i Borgå.

INTRESSEN: Tycker om att umgås med mina tre syskonbarn.

Hur såg din relation till kyrkan ut när du var liten?

– När jag var liten sjöng min mormor psalmer med mig och gick med mig till kyrkan i Borgå. Man kan säga att tron hoppade över en generation. Mormor och jag klippte faktiskt ut viten på baksidan av Kyrkpressen.

Varför ville du bli teolog och jobba med kyrka och samhälle?

– Efter skriftskolan blev jag aktiv i ungdomsarbetet i Borgå, och jag har varit hjälpledare på många läger. Efter en tid ville jag bli ungdomsarbetsledare. Men många av mina vänner sökte in till teologiska fakulteten och jag ville pröva på teologin, kanske med inriktning på ungdomar. Det kändes naturligt att vara intresserad av religion och den kyrka jag var aktiv i. Jag vill förmedla en kyrka som en trygg gemenskap, en sådan kyrka som jag har upplevt.

Vad gör du helst när du kommer hem efter jobbet?

– I mån av möjlighet träffar jag vänner, promenerar och är utomhus. Jag är lite av en serienörd. Jag brukar titta på några serier parallellt; en mera lättsam och en mera seriös.

– Och sedan försöker jag återuppta mitt intresse för läsning. Ibland blir jag ivrig och just nu har jag beställt alltför många böcker på en gång från biblioteket.

En färsk undersökning visar att prästernas arbetsbelastning ökat under pandemin och allt fler känner sig slutkörda. Kyrkpressen bad präster anonymt berätta vad som ligger bakom känslan av att vara utbränd.

”Arbetet är gränslöst, det tar aldrig slut”, var ett vanligt svar.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

AKI-förbundets medlemsundersökning från år 2022 visar att tre av fem präster och hälften av kantorerna upplevde att deras arbetsbelastning ökat under coronapandemin. Framför allt har andelen personer som känner sig helt slutkörda ökat.

Var tredje präst har svårt att orka med sin arbetsmängd, visar undersökningen.

– Förändringarna i framför allt prästernas syn på vikten av olika arbetsuppgifter är så stora att de ger en indikation om att prästernas identitet som präster och relation till arbetet har förändrats radikalt under pandemin, bedömer **Kati Tervo-Niemelä**, som gjort undersökningen.

En för stor arbetsbörda och brist på stöd från arbetsgemenskapen är viktiga bakgrundsfaktorer vid utmattning, visar undersökningen.

Vissa behöver mer tid

Kyrkpressen ville veta vilka orsaker prästerna själv känner att ligger bakom känslan av att vara slutkörd. I spalten till höger citerar vi en del av dem.

Att arbetet känns gränslöst och att dagarna blir orimligt långa återkommer i många av svaren.

Tuija Wilman, tf kaplan i Agricola svenska församling, har erfarenhet av att bränna ut sig som präst. Hon har också förslag på hur man kunde lätta på prästernas börda.

– Vi kan börja med lediga dagar. Vi skulle behöva tydliga regler. Ska man läsa sin e-post under lediga dagar?

Hon säger att praxis varierar stort från församling till församling. I vissa församlingar får telefonen stängas av helt när man är ledig, i andra måste man kolla den med jämna mellanrum.

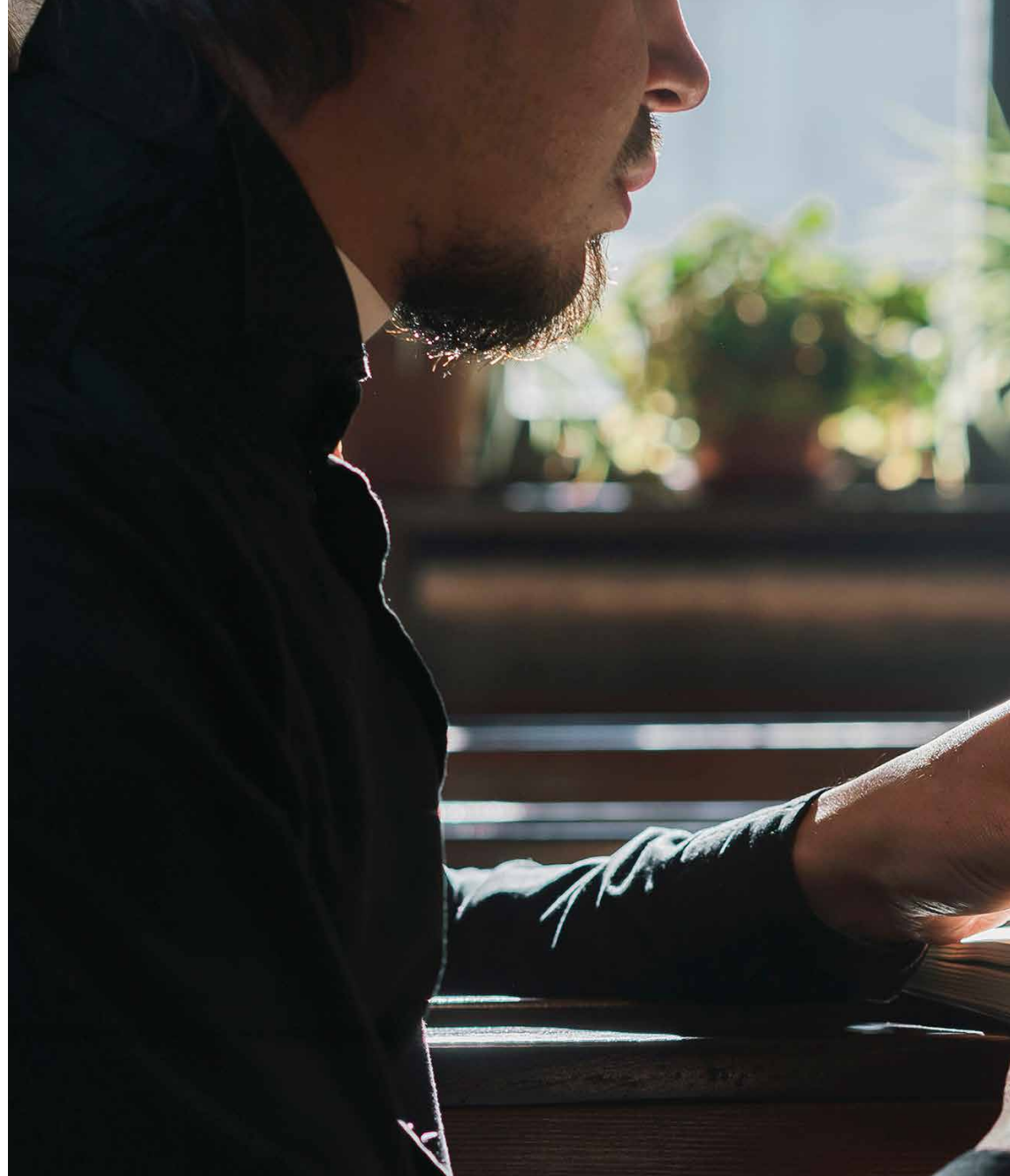
Hon säger också att det är väldigt svårt att bedöma hur länge en arbetsuppgift tar, vilket kan leda till att hela veckans tidtabell påverkas.

– Speciellt med jordfästningar tar det tid att träffa anhöriga. Vissa säger: det tar en timme. Men det tar mer om man blir hembjuden och dricker kaffe och te tillsammans. Ibland har jag suttit med anhöriga i tre timmar – och då pratar vi kanske inte bara jordfästning.

Hon säger att praxis också varierar gällande hur stor självbestämmanderätt en präst har när det gäller hur dop, vigslar och jordfästningar fördelas. I vissa församlingar är det kyrkoherden och församlingssekreteraren som prickar in dem, i andra funderar man tillsammans på dem under präst- och kantorsmöten.

Wilman har till och med hört att det i någon samfällighet varit möjligt för församlingsmedlemmar att pricka in samtal i prästens kalender.

– På något sätt känns det bra att man tittar på dem tillsammans med arbetslaget. Då kan man säga hur det känns och vad man hinner med.

Slutkörda som ”Mitt arbete är

Hon tycker också att förmannen borde acceptera att vissa präster är långsammare och behöver mer tid på sig.

»Vi skulle behöva tydliga regler. Ska man läsa sin e-post under lediga dagar.«

”Jag har svårt att säga nej”

Tuija Wilman saknar de egna arbetsrummen på kansliet. Efter pandemin har många församlingar funderat över hur rummen skulle kunna användas så effektivt som möjligt – med resultatet att man kanske inte har ett eget skrivbord.

– Det är jobbigt att komma till kansliet och tvingas försöka hitta en plats där man kan sitta med sin laptop. Jag måste använda hörlurar som

stänger ut ljud för att kunna koncentrera mig.

Hon skulle vilja ha ett eget rum eller ens ett eget bord.

– Eller ett ”tyst rum” som jag kunde boka.

Hennes egna erfarenheter av att vara utbränd har gjort henne bättre på att dra gränser.

– Det har med förväntningar att göra. Då jag var ung präst hade jag jättesvårt att säga nej. Det är fortfarande svårt. Jag har gått i arbetshandledning och det tycker jag borde vara något man gör kontinuerligt under hela karriären.

Tuija Wilman säger att hon ofta frågat sig själv om det är något fel på henne när dagarna blir så långa.

– I vissa församlingar finns det kollegialt stöd, men i andra är stämningen ”gnäll inte, vi har kommit hit för att jobba”.

Det är så mycket som känns osäkert. Hurlänge får det ta att förbereda en jordfästning? Får man säga nej om olika happenings fyller kalendern och tiden att förbereda förrättningar bara krymper och försvinner?

TIPSA OSS!

Har du ett
nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

präster: utan slut"

Tuija Wilman har ofta undrat om det är hennes fel att dagarna blir så långa. FOTO: PRIVAT

Vill gärna ha större genomskinlighet

Hon efterlyser också ett system som gör att präster vissa år får vara lediga under påsk eller jul.

– Kunde man ha ett cirkulerande system? Får man diskutera en sådan sak utan att det blir ett hemskt drama?

I allmänhet efterlyser hon större genomskinlighet.

– I större församlingar är det en oskriven lag att kyrkoherden inte sköter förrättningar. Och i vissa kan kyrkoherden ha söndagen som arbetsdag utan att ha en gudstjänst, vilken betyder att hen i praktiken är ledig. Får man diskutera sådana saker?

Hon efterlyser genomskinlighet, öppenhet, möjlighet att jobba 50–60 procent – och kanske till och med byta uppgifter inom arbetslaget för att få omväxling.

– Det är också bra om man på jobbet kan säga: nu mår jag inte okej. Om man exempelvis har stora kriser i privatlivet kan man inte prestera 150 procent.

"Vad går jobbet egentligen ut på?"

Präster svarade Kyrkpressen anonymt om vad som gjort dem utbrända.

- ” Gränslöshet i arbetsuppgifterna, orimliga krav från församlingsbor som leder till en känsla av att aldrig räcka till.
- ” Arbetet är oändligt. Det tar aldrig slut. Man kan göra hur mycket som helst och där hjälper det inte att arbetstiden är oreglerad.
- ” Svårt att veta vad ens jobb egentligen går ut på.
- ” Långa dagar. Ofta mellan 10–12 timmar. Svårt att vara ledig under lediga dagar. Stort ansvar med många olika uppgifter. Brett arbetsfält som kräver kunskande på många olika plan. Kan vara psykiskt tunga arbetsuppgifter. Blir ofta avbruten i det jag gör. Svårt att hitta tid för förberedelser. Jobbar i ledarställning.”
- ” Att vi inte har arbetstid utan är i tjänst 12 timmar fem dagar i veckan. Att man lever sig in i andra människors öden. Att man ska ”uppträda” – det kräver noggrann förberedelse. Man måste veta exakt vad man ska säga. Då det handlar om det viktigaste i livet, tron, får det inte bli fel.”
- ” Bristande ledarskap. Ojämnt bemötande från förmannen. Att väjandet för kvinnopräster byggs in i systemet och sköts på ett organisatoriskt plan.”
- ” Arbetets gränslösa karaktär. Förmän som inte hjälper en att sätta gränser. Min egen vilja att göra så mycket. Församlingsbornas förväntningar som jag inte kunnat säga nej till.”
- ” Svar som kyrkoherde: Alla förändringar som lagts på församlingarna från kyrkans sida, åtgärder som måste göras för att kyrkan är ett offentligt samfund, och sådant som man lokalt måste göra för att få verksamhet, ekonomi och medlemsantal i balans. Det lokala sliter inte på samma sätt för det vet man att är till nytta för församlingen. Men när Kyrkostyrelsens inställning är att det här tar bara litet tid till. Men om man redan har fullt och tio nya rutiner/åtgärder tar fem minuter till. Helt enkelt inställningen från Kyrkostyrelsen att församlingarna serverar dem och inte andra vägen.”
- ” Stel byråkrati tröttnar ut. Ibland känns det som att andligheten är det minst viktiga som får komma sist. Ingen bryr sig om jag predikar dåligt. Är inte alla papper helt i skick däremot är det fort ett problem.”

Ett nytt land, ett nytt trossamfund och en tuff period ledde Borgåborna **Pelagia Mitsitsou och Dimitris Amaxopoulos** till ett beslut. De ville förnya sina äktenskapslöften.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

En ny start i nöd och lust

I början av sommaren förnyade Pelagia Mitsitsou och hennes man Dimitris Amaxopoulos sina äktenskapslöften i Borgå domkyrka. Sedan dess har paret fått frågor om varför de valde att säga ja till varandra igen.

Bakgrunden är att paret flyttade från Grekland till Borgå för tre år sedan. Det var en svår period för dem. Pandemin härjade och samhället stängdes ner. Pelagia, som är grekisk-ortodox, sökte sig till den ortodoxa kyrkan, men den var stängd.

– Jag frågade om jag fick besöka Borgå domkyrka eftersom jag inte visste vad det fanns för regler. Inom den grekisk-ortodoxa kyrkan finns det många svåra regler.

Dörren till Borgå domkyrkoförsamling stod öppen och Pelagia började delta i gudstjänsterna. I församlingen träffade hon människor som kom att bli hennes vänner. Hon började känna sig hemma och frågade om hon kunde bli konfirmerad. Med hjälp av kaplan Hanna Eisen-traut-Söderström läste hon på om den lutherska läran och lärde sig allt hon behövde veta om sitt nya trossamfund.

– Jag blev entusiastisk.

I maj 2022 blev Pelagia konfirmerad och en ny tanke började gro i henne. Hon ville att hon och Dimitris skulle förnya sina äktenskapslöften.

Paret som gift sig i Grekland 1999 hade en tuffare period i bagaget. I Grekland hade Dimitris förlorat sitt jobb. Då han sökte nya jobb fick han till svar att ingen vill anställa en 47-åring.

Väl i Finland började Pelagia och Dimitris bygga upp ett nytt liv, men det var också en stor omställning. Särskilt för Dimitris. Han hade svårt att hitta sin plats och kunde varken svenska, finska eller engelska. Utmaningarna tärde på deras relation.

– Han trodde att livet var slut för honom.

Men med tiden började ljuset sippra in. Di-

mitris fick ett jobb och ett sammanhang. Paret började trivas i Borgå och deras relation fick en nytändning.

– Om man mår bra och är bekväm påverkas också relationen mellan ett par. Vi började känna oss kära igen, säger Pelagia.

Hon ville förnya sina äktenskapslöften inför Gud i sin nya församling.

– Jag ville be om ursäkt för det som blivit fel och tacka Gud för situationen vi är i nu.

Firade med alla sina vänner

Så blev det också. I början av sommaren samlades 50 personer i Borgå domkyrka för att glädjas tillsammans med Pelagia och Dimitris. Pelagia, klädd i en grön klänning och med solrosor i händerna, kände att också Gud var där och såg dem.

Den lokala folkmusikgruppen Harpolekarna spelade på egenhändigt byggda nyckelharpor och Pelagias gudmodrar Marianne Green och Carita Wahlroos läste dikter om kärlek. Bakom pianot satt Eki Söderström.

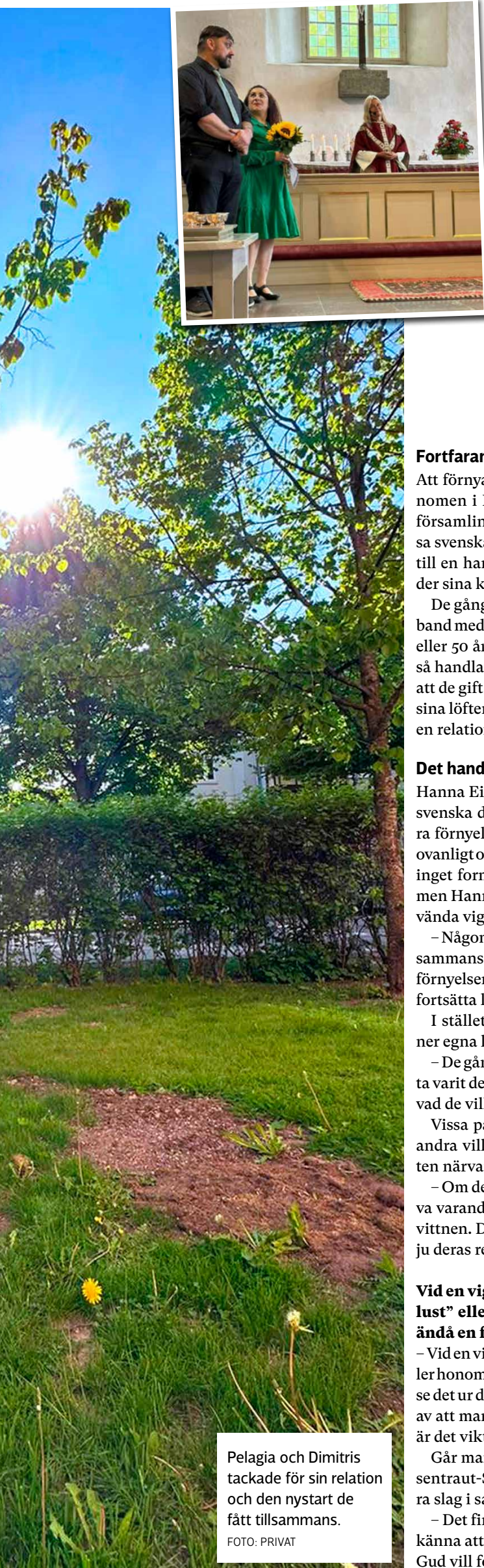
Tillsammans med prästen Hanna Eisen-traut-Söderström hade paret valt psalmer. Med på listan fanns Pelagias favorit, ”Jag vill ge dig, o Herre, min lovsång”.

– Jag var jätteglad eftersom det inte var något som bara jag ville. Dimitris förstod mitt behov och det blev också hans behov. Vi känner oss välsignade som fick börja om från början.

Ceremonin innehöll med andra ord mycket av allt. Både musik, ord och känslor. Efteråt firade paret tillsammans med alla sina vänner på Pelagias arbetsplats som lämpligt nog råkar vara ett hotell.

I efterhand kan Pelagia uppmuntra andra som bär på en liknande längtan att förnya sina löften. Hon konstaterar att hon och Dimitris knappast är ensamma om att ha mött problem som påverkat deras relation.

»Det finns en själavårdande funktion i att få känna att Gud fortfarande är med i relationen.«

Fortfarande ovanligt

Att förnya äktenskapslöften är ett ovanligt fenomen i Finland. Kyrkoherdarna i Johannes församling, Åbo svenska församling och Vasa svenska församling har alla hållit mellan en till en handfull förnyelser av äktenskapet under sina karriärer.

De gånger det hänt har det oftast varit i samband med att ett par firat jubileum så som 30, 40 eller 50 år som gifta. Någon gång har det också handlat om att en i paret blivit troende efter att de gift sig borgerligt och därför velat förnya sina löften inför den Gud hen tidigare inte haft en relation till.

Det handlar om att vilja

Hanna Eisentraut-Söderström, kaplan i Borgå svenska domkyrkoförsamling, har hållit i flera förnyelser av äktenskapet, men det är ännu ovanligt också i Borgå. I Kyrkohandboken finns inget formulär att följa vid dylika ceremonier men Hanna Eisentraut-Söderström brukar använda vigselformuläret som grund.

– Någon gång har jag formulerat frågorna tillsammans med paret. Det är ju det som är själva förnyelsen, att man lovar varandra att man vill fortsätta leva tillsammans, säger hon.

I stället för ringlöften kan de berörda plita ner egna löften.

– De gånger jag hållit i en förnyelse har det ofta varit den mest rörande stunden då paret sagt vad de vill lova varandra.

Vissa par vill samla sina vänner och familj, andra vill göra det helt privat med bara prästen närvarande.

– Om det är något mer personligt man vill lova varandra vill man kanske inte ha så många vittnen. Det tycker jag också är jättestemt, det är ju deras relation det handlar om.

Vid en vigsel lovar man varandra ”i nöd och lust” eller rentav ”intill döden”. Finns det ändå en funktion i att förnya sina löften?

– Vid en vigsel frågar man ”vill du visa henne eller honom trohet och kärlek?”. Kanske kan man se det ur det perspektivet, att det är en förnyelse av att man vill. Det är ju ändå det som det som är det viktiga, att vi vill hålla löftet.

Går man i förnyelsetankar tycker Hanna Eisentraut-Söderström absolut att man ska göra slag i saken.

– Det finns en själavårdande funktion i att få känna att Gud fortfarande är med i relationen. Gud vill fortsätta välsigna och hjälpa.

Pelagia och Dimitris tackade för sin relation och den nystart de fått tillsammans.

FOTO: PRIVAT

Biskop Bo-Göran Åstrand gav utlåtande till regeringen.
FOTO: JAN-ERIK ANDELIN

Biskopar skrev utlåtanden för Orpos rasismpapper

Biskopar, imamer och många religiösa organisationer fanns med bland 120 utlåtanden om statsminister **Petteri Orpos** rasism- och jämställdhetspapper i höst.

Biskop **Bo-Göran Åstrand** från Borgå stift hör till dem som skrev ett utlåtande – med den korta tidtabellen max en A4-sida.

Bo-Göran Åstrand skriver att lagar mot rasism i Finland finns på plats, men att det brister i att tillämpa den. ”Omedvetenheten och okunskapen är fortfarande oroväckande hög i olika sammanhang”, skriver han.

Biskopen efterlyser mera arbete för att upptäcka tyst, gömd, strukturell rasism och hur man kan avvärja den. Han föreslår ett årligt pris till en skola, kommun, arbetsgivare eller myndighet som har jobbat bra med att få bort dolda rasistiska tänkesätt.

Hatprat också från vänster

Judiska och islamska samfund säger i sina utlåtanden att gatans rasism är vardag för båda folkgrupperna.

Åbosynagogan skriver i sitt utlåtande att också kritik mot Israel från vänstern i Finland ibland uppfyller kriterierna för hatprat.

Finlands muslimforum beklagar i sitt utlåtande att deras förening ofta beskrivs arbeta *mot* västerländsk jämställdhet, och att frågor som rör muslimer ofta avgörs utan att de själva hörs. I en religion som ofta ses som mansstyrd har utlåtandet under-tecknats av ordförande **Minna Taipale** och generalsekreterare **Pia Jardi**.

Frikyrkliga och väckelsekristna kritiserar behandlingen av asylsökande som konverterat till kristendomen som rasistisk. Polis och myndigheter utan teologisk kunskap avskriver ofta konvertiter som lögnare, skriver man från frikyrkorådet SVKN.

Johan Kanckos blir kyrkoherde i Solf

När Solfs församling röstade i kyrkoherdevalet för några veckor sedan valde medlemmarna **Johan Kanckos**, tf. församlingspastor i Vasa, till ny kyrkoherde. Han fick 71,6 procent av rösterna. Motkandidat var **Camilla Svevar**, kyrkoherde i Replot.

– Jag är glad över alla som röstade, oberoende av vem de röstade på, säger Johan Kanckos.

– Solf har gått igenom ganska många olika kyrkoherdar på kort tid, så det känns att kontinuitet är viktigt. Jag vill bli ett bekant ansikte för alla i Solf, så att de ska veta att där är kyrkoherden och honom kan man vända sig till, säger Kanckos.

Läs mer på kyrkpressen.fi!

Systrarna **Britt-Mari** och **Gun-Helen Andtfolk** har uppträtt över 1 500 gånger och är en dynamisk duo. Men bakom deras pigga utstrålning och oförtrutna tjänande finns både en närmast orubblig tro och riktigt mörka dagar.

TEXT OCH FOTO: **REBECCA PETTERSSON**

”Många räknar oss

I 45 år har enäggstvillingarna Britt-Mari och Gun-Helen Andtfolk rest land och rike runt för att sjunga andliga sånger. För dem är texterna viktiga. Det ska finnas substans i innehållet och de sjunger gärna om himlen och Jesus.

I maj i år passerade de en magisk gräns. De har uppträtt över 1 500 gånger sedan de debuterade i Karstula år 1978. Deras storsyster studerade vid folkhögskolan på orten och i samband med skolans vårfest blev Britt-Mari och Gun-Helen vidtalade för att uppträda tillsammans med sin storsyster.

– Vi sjöng på svenska så de förstod ju inget, säger Britt-Mari.

Hösten därpå flyttade tvillingarnas stora-

syster till Åbo för att studera och systrarnas trio blev en duo. Så har det fortsatt, och tvillingarna har noggrant fört dagbok och plitater varje uppträdande de gjort.

I juni blev Britt-Mari och Gun-Helen 61 år.

– Då vi är ute och sjunger brukar Gun-Helen säga att om ni tycker Britt-Mari ser gammal ut så är det för att hon är sju minuter äldre än jag, säger Britt-Mari.

Hittills har tron hållit

Det är mycket humor kring köksbordet i Pensala, men också mycket integritet. De båda systrarna är öppna och välkomnande, men då vi pratar om tuffare saker blir orden färre.

Evangeliföreningen, Slef, är deras andliga

hem och har alltid varit det. Bönehuset i Pensala besökte de redan som barn tillsammans med sina föräldrar, och senare har de fortsatt gå dit på egen hand. Hittills har tron hållit för dem båda.

– Då det kommer svårigheter så börjar man ju nog, kanske inte direkt ifrågasätta eller tvivla, men ... säger Britt-Mari.

– Man märker att man behöver Jesus mer då det är svårare tider, fyller Gun-Helen i.

I 30 år har Gun-Helen haft magproblem. Exakt vad det beror på har inga läkare kunnat hjälpa henne med. De fysiska åkommorna har fått psykiska konsekvenser. Hon har varit deprimerad i flera omgångar. Även om musiken varit en stor del av hennes liv har det inte

För Gun-Helen och Britt-Mari är sångtexterna viktiga. De vill ha innehåll som spelar roll.

som ett kollektiv”

alltid varit lätt att uppträda.

– Då jag varit deprimerad har jag tyckt att det varit ganska tungt. Jag har sagt att under ett uppträdande var det nästan som att jag gav mina sista krafter, säger hon.

Under de mörka perioderna har både Britt-Mari och troende vänner varit ett stort stöd för Gun-Helen.

För Britt-Mari har musiken och de sociala sammanhangen vid mötena snarare haft en läkande kraft.

– Då man är lite down kan det vara inspirerande att åka ut och sjunga lite. Man kan känna sig styrkt även om man var trött innan. Jag tycker jättemycket om att sjunga och spela. Att folk kommer fram och säger att vi har så bra

texter och innehåll i sångerna blir en sporre till att fortsätta. Vi tycker det är jätteviktigt att välja sånger med gott innehåll, säger hon.

Tillsammans har systrarna gjort flera inspelningar. Börje Nylund i Kronoby har varit producent, och deras senaste skiva ”Kristus har gjort allt” kom ut så sent som 2021.

»Då man är lite down kan det vara inspirerande att åka ut och sjunga.«

Tjänande som gett 15 000 i avkastning

Vid sidan av sitt musicerande säljer systrarna gamla böcker för missionens räkning. Det har de gjort i omkring femton år och under de åren har de samlat ihop nästan 15 000 euro till Slef:s missionsarbete.

Böckerna får de från dödsbon, gamla bönehusbibliotek och av privatpersoner. Om de ramlar över något fynd på loppis ser de till att haffa det också.

Britt-Mari konstruerar korsord till såväl Kyrkpressen som andra tidningar och Gun-Helen pärlar vackra smycken som hon knyter för hand.

Forts. på följande sida. ►

Britt-Mari och Gun-Helen säljer böcker för att stöda SLEF:s missionsarbete. Själva är de också riktiga litteraturentusiaster som gärna hänger sig åt läsning.

De är med andra ord fullt sysselsatta, men vid sidan av fritiden hinner de faktiskt också jobba. Gun-Helen är stödhandläggare på Landsbygdskansliet i Jeppo medan Britt-Mari jobbar i Andelsbankens kundtjänst.

Både jobb och en del hobbyer ägnar de sig alltså åt var för sig, men systrarna lever nära varandra. De bor tillsammans, musicerar tillsammans och säljer böcker tillsammans. De är ett litet kollektiv.

Vi pratar om hur det är att leva så nära varandra.

– Vi vet ju inte om något annat så det går nog bra, säger Britt-Mari.

»Vi är ganska bundna till varandra»

För fem år sedan var systrarna med om en dramatisk älgkrock. De körde längs strandvägen på väg till en spelning i Molpe då något grått svepte över vägen. Britt-Mari som satt vid raten hann inte ens uppfatta att det var en älg innan det smällde.

Av bilen blev inte mycket kvar och de fick båda frakturer och blev ordentligt omtumlade. Efter att de krockat med älgen åkte bilen ner i vägrenen och träffade en stor sten. Det hade kunnat gå hur som helst, men de klarade sig.

– En bekant ringde efteråt och sa att det var bra att vi båda klarade oss, för om en av oss dött hade nog den andra gått bort av sorg ef-

teråt. Vi sa att vi tror nog det vi också. Vi är ganska bundna till varandra, säger Gun-Helen.

– Det var nog ett äventyr man skulle ha klarat sig utan, säger Britt-Mari.

Systrarna är båda utbildade studentmerkonomer och har följts åt nästan hela livet.

– Då jag var deprimerad första gången gick jag till en psykolog som sa att det skulle vara bra om vi frigjorde oss lite från varandra. Det har vi nog inte gjort, men vi har varit på olika arbetsplatser nästan hela livet, säger Gun-Helen.

– Många räknar oss som ett kollektiv.

Britt-Mari konstaterar att de har bekanta som känt dem nästan hela livet, men som likväl inte kan skilja på dem. Det tar de ändå med ro. De är vana.

Ett 40 år gammalt ungdomssträngband

Men systrarna är mer än en duo, så också musikaliskt. Inom evangeliföreningen har det

funnits en stark tradition av strängband och i början av 80-talet tog tvillingarnas generation över strängbandet i Pensala. Det började gå under namnet Pensala ungdomssträngband.

– Med tiden försvann det där ”ungdoms” så nu heter det bara Pensala strängband, säger Britt-Mari.

För drygt 20 år sedan startade de också en gitarrgrupp vid namn Salem tillsammans med några andra muntra damer. Namnet är en sammanblandning av första bokstavens i medlemmarnas namn, och a:et står för Andtfolk.

– En av medlemmarna, hon vars namn börjar på M, har slutat. Vi brukar skoja och säga att vi ändå inte bara ville heta Sale, säger Gun-Helen.

Systrar med scenvana

Innan vi skiljs åt plockar Britt-Mari fram gitarren och så stämmer de upp. Även om de betonar att de är amatörer så märks det att systrarna Andtfolk har scenvana. Britt-Mari tar några toner på för att de ska hitta sina stämmor, och så är de igång.

Under lönnen i sin trädgård framför de *Han har öppnat pärleporten*, och de ler under hela den lilla privatkonserten. Systrarna vet hur man fångar en publik. Hela vägen hem från Pensala nynnar jag på psalmer och gamla väckelsesånger.

»Då jag var deprimerad gick jag till en psykolog som sa att det skulle vara bra om vi frigjorde oss lite.«

I den heliga tidsmaskinen

JAG DELTOG i ett kvällsprogram en lägerkväll och sjöng någon vanlig aftonsång, när jag plötsligt hörde hennes röst och transporterades tio år bakåt i tiden. På en sekund var jag tillbaka i en julsångsövning på mitt gamla jobb, bland gamla kollegor i "ett tidigare liv". Med *Koppången* och *Det susar genom livets strid* som melodi.

Att dofter kan framkalla minnen är säkert många bekanta med. Hur en särskild parfym eller stekos från ett plättkalas kan ge flashbacks av minnen man inte trodde sig ha kvar. Utöver dofter har jag också lätt att få kontakt med minnen genom röster och framför allt sångröster, och genom att sjunga tillsammans med andra. Jag minns ofta dop, bröllop och begravningar genom de sånger vi sjungit, de röster som ljudit i viktiga stunder kommer alltid bära vis-sa minnen för mig. Det är fascinerande, som att hörseln lagrar saker på någon helt egen

hårdskiva eller har en speciell anslutning till minnet.

Jag tänker att det också kan ha något med gemenskap att göra, med känslan av samhörighet när man sjunger tillsammans med andra. Att det kan ha med något heligt att göra.

FILOSOFEN FRANK MARTELA beskriver sin gudsbild i videoserien *Jumalani*, som snurrat på sociala medier i somras. Han menar att vi aldrig fullt ut kan förstå hur en annan människa tänker, att det är omöjligt att helt förenas på förnufts-nivå. På känslonivå kan vi enligt Martela däremot uppleva samma sak som någon annan. I stunden kan vi förenas i ett starkt vi som är här och nu, vi som upplever samma situation i denna sekund. Som vi i fotbollslaget, eller vi grannar, eller vi kollegor, vi i kören. För filosofen Martela är detta det närmaste helighet man kommer. När jaget försvinner och han uppgår i ett större vi tillsammans med andra. Kanske, säger Martela,

»När jag får göra något tillsammans med andra får mitt liv mening.«

ligger rentav meningen med livet i gemenskap med andra. När jag kan göra något för andra, när jag får göra något tillsammans med andra, får mitt liv mening.

JAG TROR kanske att det är därför jag minns genom röster – att det egentligen är gemenskapen och känslan av att ingå i det där stora vi:et som lagrar positiva (ljud-) spår i mig. Jag minns de heliga stunderna, om man så vill. Jag förstår plötsligt också bättre varför man sjunger så mycket i kyrkan, att psalmsången fyller många dimensioner i gudstjänsten. Att vi nästan alltid också sjunger i samband med högtider, i såväl glädje som sorg.

Och att gemensamma julsångsövningar med kollegor kan ha en otrolig inverkan på trivseln i arbetslaget, på vi-känslan i teamet. På den där kapellbänken fick jag tag i gamla minnen, på allt vad som hunnit hända på tio år, allt som vi gått igenom sedan den där julsångsövningen på jobbet. Och jag kände att en gammal gemenskap fanns kvar, tryggt förvarad mellan toner och melodier i ryggmärgen.

Nina Österholm jobbar med information i Helsingfors församlingar.

JAG HAMNADE PÅ ...

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

Fysioterapikurs

Ibland bjuder livet på överraskningar. Vad kan man mer begära än en ljummen kväll i Marstrand på Sveriges västkust, fast man egentligen bara hade tänkt vara hemma i Finland med smulor på bordet och en tvättkorg som ingen har sett botten av på länge.

Christa Mickelsson

VIRVA NYBACK

Ostämnda hjärtan

I SÖNDAGENS episteltext heter det "Mina barn, låt oss inte älska med tomma ord utan med handling och sanning". Just nu grumlans glädjen över sommarens skönhet av läget i världen. Populism och vinklade sanningar tävlar i fräckhet. Det finns orsak att vara medveten om den verklighet som skapas av ett klimat som struntar i respekt, solidaritet och sanning.

MÄNNISKORS HJÄRTAN har blivit ostämnda och är i skriande behov av en Hjärtstämme. Det ostämnda hjärtat slår inte i takt med livets inneboende puls, varken individuellt eller kollektivt. Den stora Hjärtstämme röst hörs i evangeliet: "Älska era fiender och be för dem som förföljer er." Vi anförts att be, inte förbanna! Att be är att lämna över sin sak i Guds hand. Orden om att älska syftar på ett tillstånd där vi är ett med Gud. Det är inte beroende av yttre omständigheter eller former, det härstammar från en verklighet som inget öga sett men som verkar i sanning och kraft.

»Människan har gåvan att skapa med ord, men också att förgöra.«

TOMMA OCH falska ord är som en pest som sprider sig sakta men säkert. Ingen kan längre blunda för "ordens makt". Människan har gåvan att skapa med ord, men också att förgöra. Jesus och Johannes visar på ett alternativt sätt att leva i solidaritet med vår nästa här på vår vackra blå planet. Till det behövs mer än ord. Författaren Edith Wharton skriver: "Det finns två sätt att sprida ljus: att vara ljuset självt eller att vara spegeln som reflekterar det."

KROPPENS ORD är handling. Genom våra handlingar bekräftar vi ordens bärkraft. Genom dem sprider vi ljuset och reflekterar ljuset som helar. Min bön är att den stora Hjärtstämme stämmer våra hjärtan så att vi ser vår nästa i varje medmänniska.

Virva Nyback är pensionerad prost från Borgå. Hon drömer om fred, om modiga, visa människor som bygger en bättre värld. Hennes tips: Glädjen och tacksamheten finns i vardagens små ting. Se dig omkring och du ser dem!

SÖNDAG 3.9.2023, Fjortonde söndagen efter pingst

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

har temat **Vår nästa**. Genom sitt liv och sin undervisning gav Jesus uttryck för den kärlek från Gud som överskrider alla gränser. Hans exempel förpliktigar oss att se en nästa i varje människa. Av Kristus får också vi kraft att göra gott mot våra medmänniskor.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

1 Sam. 24:9–12, 17–21

ANDRA LÄSNINGEN

1 Joh. 3:11–18

EVANGELIUM

Matt. 5:43–48

"Ni har hört att det blev sagt: Du skall älska din nästa och hata din fiende. Men jag säger er: älska era fiender och be för dem som förföljer er; då blir ni er himmelske faders söner."

Läs mera i Matt. 5:43–48.

Psalmförslag

190

485

274

489

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Gud, lär oss nu att leva med hjärtat vänt mot dig, till glädje för varandra på vägen hem till dig.

Bönen är skriven av Britt G. Hallqvist.

SÖNDAG 10.9.2023, Femtonde söndagen efter pingst

Nästa söndag

handlar om **tacksamhet och otacksamhet**. Jesus gjorde gott framför allt mot dem som andra hade övergett. Av dem som han hjälpte var det inte alla som tackade honom och bekände sin tro på honom. Andra störces av att Jesus inte handlade så som de skulle ha önskat. Men han ville göra gott mot alla utan åtskillnad. Temat för söndagen är **Tacksamhet**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 24:14–16

ANDRA LÄSNINGEN

2 Kor. 9:6–15

EVANGELIUM

Joh. 5:1–15

"Då Jesus såg honom ligga där och fick veta att han varit sjuk länge frågade han honom: "Vill du bli frisk?"

Läs mera i Joh. 5:1–15.

Psalmförslag

287

288

876

181

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Är du redo för en ny termin?

Med ny väska och nyvässta blyertspennor började man höstterminen när man var barn. Men också som vuxen är det ibland läge att vässa sin inre blyertspenna. Vad skulle du vilja göra i höst? Delta i en gudstjänst? Sjunga i kör? Vara med i en samsalsgrupp? Kolla in annonseringen i din egen församling och hos grannförsamlingen!

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

HÖGMÄSSOR

Karabacka kapell: sö 3.9 kl. 10. Mässa. Ilmoni, Leppänen. Kyrkkaffe.

Esbo domkyrka: sö 3.9 kl. 12.15. Högmässa med konfirmation av Solvalla 2-lägergruppen. Sironen, Leppänen, Laasio.

Olars kyrka: (finska sidan) lö 9.9 kl. 10. Högmässa med konfirmation av Kiipula 2-lägergruppen. von Martens, Brunell, Mira Engström.

Esbo domkyrka: sö 10.9 kl. 12.15. Ilmoni, Jooseppi Lohi, Brunell.

Olars kyrka: sö 10.9 kl. 17. Mässa med lovsånger. von Martens, Malmgren. Kvällste.

Familjeklubbar för föräldrar och småbarn: Vi träffas på följande platser kl. 9.30-11.30: Sång och lek i Sökö kapell tisdagar. Esbo domkyrkas församlingsgård onsdagar. Mattby kapell Imse Vimse torsdagar. I Köklax kapell fredagar.

Familjekvällen Himlaskoj: ti 5.9, ti 12.9 kl.16.30-18.30 i Församlingsgården, Kyrkstranden 2. Rytm, bibliska berättelser och sång tar oss till landet Himlaskoj. För hela familjen med barn 0-9 år. Mellanmål, andakt och ljusständning.

Babydans: to 7.9, to 14.9 kl. 13-14 i Församlingsgården. Meditativ dans för föräldrar med bebisar 0-4 mån. Ta med bärsele eller sjal.

Musikleis för de minsta: onsdagar i 30 minuters pass mellan kl. 9.30-12 för 0-5-åringar i Församlingsgården. Kolla lämplig åldersgrupp på esboförsamlingar.fi
Unga: Må 11.9 kl. 17 Sode ungdomskväll; chilla, spela spel, träffa kompisar och församlingens anställda. Sökövägen 13.

Andakt i Folkhälsanhusets bibliotek: i Hagalund fr 1.9 kl. 13. Janne Sironen medverk. Vindgränden 6.

Symamsellerna: ti 5.9 kl. 16-19 samlas handarbetsgruppen som jobbar för mission och internationell diakoni i Vita huset. Prästgårdsgränd 1.

Samlingar för daglediga: to 7.9 kl. 13-14.30. Torsdagsträffen i Södrick kapell.

Tema: stolgympa. Kaffe och andakt.

Roll in-kaffe och musikstund: inför De äldres vecka to 28.9 kl. 13-15, Esbovikens kyrka. Möjlighet till taxiskjuts vid behov. Kontakt: diakon Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi

Retreat med temat hållbarhet: fr-sö 22-24.9 på retreatgården Snoan i Lappvik. Präst och familjerådgivare Yvonne Terlinden leder retreaten med fokus på yttre och inre hållbarhet. Pris: Esbobor 90 €, övriga 140 €. Info/anmälning till esbosvenskafoersamling@evl.fi eller tfn 09 8050 3000 senast 15.9.

Stick rave: lö 30.9 i Södrick kapell kl. 10-14. Kom med och sticka; lär dig sticka fiskbensmönster, lyssna till gästföreläsare och ät brusch till förmån för Gemensamt Ansvar-insamlingen. Pris: 20/10 €.

MUSIK

to 7.9 kl. 19.45 Afton vid Esboån

- Lagstad 150 år: Konsert med Maria och Tomas Höglund med band. Arr. Esbo hembygdsförening i samarbete med Esbo svenska församling. Fritt inträde.

Körer - anmälningen är öppen till församlingens körer: Barnkören (6-12 år), kammarkören Novena, EsVoces och Kråksången. Kontakt/anmälning: Mauriz, mauriz.brunell@evl.fi, tfn 040 531 1043, Eeva-Liisa, eeva-liisa.malmgren@evl.fi, tfn 040 531 1049

Diakonin stöder och hjälper: Ta kontakt med diakonerna; Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning; asiointi.espoonseurakunnat.fi. Mer info esboförsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp.

Esbo svenska församlings kansli, Kyrkogatan 10: Vi betjänar per telefon må-to kl. 9-12 och e-post. Fre stängt. Kansliet är öppet för besök enligt överenskomelse. Obs. Kansliet stängt to 7.9.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning:

Bokningstjänster, 09 8050 2601, varauspalvelut.espoo@evl.fi.
Begravningstjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espoo@evl.fi. Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: bestallambetsbevis.fi eller 09 8050 2600 må-ti kl. 9-15, on-to 9-12, fre stängt.
Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600 må-ti kl. 9-15 och on-to kl. 9-12, fre stängt eller keskusrekisteri.espoo@evl.fi

GRANKULLA

Lö 2.9 kl. 11 Konfirmation: Enä-Seppä 1 i Grankulla kyrka, Daniel Nyberg, Jona Granlund, Heli Peitsalo.

Kl. 15 Konfirmation: Enä-Seppä 2 i Grankulla kyrka, Daniel Nyberg, Jona Granlund, Heli Peitsalo.

Kl. 15-18 Stickcafé för dig som är handarbetsintresserad: i Sebastos. Förhandsanmälan till Daniela Hildén 050 443 0045.

Sö 3.9 kl. 12 Högmässa: Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen.

Ti 5.9 kl. 9.30 Familjelyktan: i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30- 10.30 Diakonimottagning: och bröddutdelning i kyrkans aula.

Kl. 18 Graziakören: i kyrksalen, Heli Peitsalo. Nya är välkomna med! Graziakören tar emot nya sångare, både damer och herrar.

On 6.9 kl. 14 Kyrkosyfoöreningen: i övre brasrummet.
Lö 9.9 kl 10–12.30 Barnens smyckesdag: i dagklubbens kök, Daniela Hildén.

Sö 10.9 kl. 10 Tvåspråkig högmässa: i Grankulla kyrka, Jona Granlund, Anna-Kaisa Tuomi, Pirjo Luoma, Carola Wikström. Damkören AccaBella, dir. Teija Palolahti, Suvi Leino, piano. Grani Närhjälp medverkar. Kyrkkaffe i övre salen.

Ti 12.9 kl. 9.30–12 Familjelyktan: i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.
Kl. 9.30– 10.30 Diakonimottagning: och bröddutdelning i kyrkans aula.
Kl.13 Sångstund: för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.
Kl. 13.30 Tisdagsträffen: i övre salen, Catherine Granlund, Carola Wikström, Barbro Smeds. Gäst: Församlingspastor Jona Granlund.
Kl. 15 Glad idag – tvåspråkig mentalvårdsgupp: i Sebastos, Carola Wikström.
Kl. 18 Graziakören: i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 13.9 kl. 14 Kyrkosyfoöreningen: i övre brasrummet.
Kl. 17 –19.30 Familjekväll: i Grankulla kyrka med matservering, program och andakt, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.
Kl. 17.30–18.15 Barnkören Stjärnfall: för barn 6–12 år i kyrksalen, Heli Peitsalo. Nya sångare välkomnas med!
Kl. 18.15–19 Diskantkören Änglaklang: i kyrksalen, Heli Peitsalo. Kören tar emot nya sångare, speciellt låga altar.

To 14.9 kl. 10–11 Lovsångs- och förbönsgrupp: i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Närmare information om församlingens evenemang och öppethållningstider: www.grankullaforsamling.fi

KYRKSLÄTT

Sö 3.9 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka
Ons 6.9 kl. 19: Sång och bön i S:t Mikael's kyrka
Sö 10.9 kl. 11: Tvåspråkig festmässa i Haapajärvi kyrka. Haapajärvi kyrka fyller 200 år. Hjärtligt välkommen med.
Tisdagar: Matutdelning på diakonikansliet, boka tid på förhand via Diakonihjälpen, 050 478 4227.
6.9 startar Mikaelikören sina övningar inför höstterminen
10.9 är sista anmälningsdagen till

församlingsläger på Räsö 22.–24.9.
Karadugn är på kommande 29–30.9, anmälningen är öppen fram till 20.9 på hemsidan
www.kyrkslattsforsamlingar.fi
tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Sön 3.9 kl. 11 Högmässa: i Gamla kyrkan. Kyrkoherde Janne Heikkilä och kantor Anna Arola.
Tis 5.9 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587.
Tis 5.9 kl. 12.30–15.30 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykatu 6.
Ons 6.9 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet. Höstens start. Musikgäst kantor Sanna Osmala.
Fre 8.9 kl. 15 Tyskaklubben: i Svenska Hemmet. Stephen Evans. Fünfzig Jahre in Schweden und Finnland: Sturm und Drang in den nordischen Ländern.
Sön 10.9 kl. 11 Gudstjänst: i Svenska Hemmet. Kyrkoherde Janne Heikkilä och kantor Paula Sirén. Pihla Lindroos, kantele. Kyrkkaffe.
Tis 12.9 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587.
Tis 12.9 kl. 12.30–15.30 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykatu 6.
Ons 13.9 kl. 13 Onsdagskaffe: på Svenska Klubben (Otavalankatu 9). Anu-Maria Laitinen: Språk och kultur i Ukraina.
Ons 13.9 kl. 18.30 A-män bastukväll: i Pättiniemi. Förhandsanmälan senast mån 11.9 till kyrkoherde Janne Heikkilä, tfn 040 649 1442.

Telefonjour för familjer om neuropsykiatriska syndrom: (bl.a. ADHD, autism) och utmanande beteende hos barn och ungdomar. Lösningsinriktad neuropsykiatrisk coach och barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587. Må kl.16–18, ti kl.15.30–18, ons kl.14–18 och to. kl. 9–17.

VANDA

Fre 1.9 kl.10–11 Musikleik: för ca 1–3-åringar med vuxen i Dickursby kyrka.
Fre 1.9 kl.14–15 Veckomässa: på Folkhälsanhuset, Vallmovägen 28. Anu Paavola och Anders Ekberg.
Fre 1.9 kl.17–20 Karaokeevenemanget ”Du är inte ensam”: för att tvåspråkigt fira diakonidagen med feelgoodmusik i Dickursby kyrka. Alla sångare välkomna på scenen.
Sö 3.9 kl.10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Anu Paavola och Anders Ekberg.

Ti 5.9 kl. 9.30–11 Familjecafé: i Martinristi, Mårtensdalsstigen 7 med kravlös samvaro, kaffe, te och lek för barnen. Möjlighet att värma mat, mjölk i mikro. Musikleik med Heidi Åberg (ordnas vissa veckor, datum meddelas senare).
Ti 5.9 kl. 11–12.30 Träffpunkt för daglediga: i Martinristi, Mårtensdalsstigen 7 med lätt lunch, kaffe och andakt. Träffpunkterna ordnas varannan tisdag, välkommen med!
Ti 5.9 kl.12.30–14 ”Fredagsgruppen” för daglediga: fortsätter på tisdagar i Dickursby kyrka. Vi inleder med lunch.
Ons 6.9 kl.12–14 ViAnda-kören: övar på Helsinggård, Konungsvägen 2.
Ons 6.9 kl.18–19 Sångstund för alla: i Dickursby kyrka.
Ons 6.9 kl.18–20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka, vän 2.
Fre 8.9 kl.10–11 Musikleik: för ca 1–3-åringar med vuxen i Dickursby kyrka.
Sö 10.9 kl.12 Högmässa: med konfirmation av Houtskär-gruppen i Helsing kyrka S:t Lars. Sini Aschan, Anu Paavola och Anders Ekberg.
Ti 12.9 kl. 10.30–12 Familjecafé: i Martinristi, Mårtensdalsstigen 7, med kravlös samvaro, kaffe/te och lek för barnen.
Ti 12.9 kl.12.30–14 ”Fredagsgruppen” för daglediga: fortsätter på tisdagar i Dickursby kyrka. Vi inleder med lunch.
Ons 13.9 kl.12–14 ViAnda-kören: övar på Helsinggård (Konungsv.2).
Ons 13.9 kl.18–19 Sångstund för alla: i Dickursby kyrka.
Ons 13.9 kl.18–20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka, vän 2.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

GUDSTJÄNSTER

Söndag 3.9, högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka.
Söndag 3.9, högmässa: kl 12 i Johannes-kyrkan.
Onsdag 6.9, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.
Söndag 10.9, högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka.
Söndag 10.9, högmässa med konfirmation: Obs! tiden: kl 11 i Johanneskyrkan.
Söndag 10.9, högmässa med konfirmation: kl 15 i Johanneskyrkan.
Tisdag 12.9, sinnesromässa: kl 18 i Johanneskyrkan.
Onsdag 13.9, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

GEMENSKAP

Middagsbön: tisdagar kl 12 från och med 5.9 i Johanneskyrkan.
Kaffe med Johannes: 4.9 kl 13–15 i Folkhälsans seniorhus, utrymmet Verkstaden, Brunakärr.
Bibel, tro och tvivel: 4.9 kl 18 i Hörnan. Nya deltagare är varmt välkomna med! Gäst: Monica Heikel-Nyberg
Stillhetens yoga: 7.9 och 14.9 kl 16 i Johanneskyrkan. Vi träffas varje torsdag samma tid till och med 26.10. Ingen förhandsanmälan behövs. En mjuk form av andlig yoga som passar alla.
Lördagsbrunch för män i arbetslivet: 8.9 kl 10–11.30 i Hörnan. Kom och träffa gamla och nya vänner, diskutera allt mellan himmel och jord.
Diakoniträff med servering: 14.9 kl 12–13.30 i S:t Jacobs kyrka.
Föreläsning med Svante Lundgren: 10.9 efter högmässan som börjar kl 10, i S:t Jacobs kyrka.

FÖR FAMILJER OCH BARN

Fritids i Hörnan: för barn i klasserna 3 till 6, tisdagar och fredagar kl 13–16. Högbergsgatan 10. Fritidsledare Martina: 050 436 8108.

Fritids i S:t Jacobs kyrka: för barn i klasserna 3 till 6, måndagar, tisdagar och torsdagar kl 13–16. Kvarnbergsbrinken 1. Fritidsledare Nanne och Oscar: 050 477 8828. OBS! Stängt torsdag 14.9 pga personalutbildning.

Familjecafé i Hörnan: måndagar kl 9.30–11.30 och torsdagar kl 9.30–11.30

Familjecafé i Kääntöpaikka:

tisdagar kl 10–11.

Familjecafé i S:t Jacobs kyrka: fredagar kl 9.30–11.30.

Musikleik: udda veckor (t.ex den 11, 12. och 15.9) måndagar kl 10 i Hörnan, tisdagar kl 10 i Kääntöpaikka, fredagar kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Babyrytmik: udda veckor (t.ex 14.9) torsdagar kl 10 i Hörnan.

Johannes barnkör: Övar både i S:t Jacobs kyrka på Drumsö, torsdagar kl. 15–15.45, och i Hörnan på Högbergsgatan 10, tisdagar kl.15–15.45. Båda grupperna startar vecka 36, den 5 och 7.9.

Kontakt: eva.henricson@evl.fi, 050 380 0842.

Family Fun: i S:t Jacob onsdag 13.9 kl. 17–19.

MUSIK

Lunchmusik: tisdagar kl 12 i Gamla kyrkan.

Roströsten: torsdagar kl 18:30 i Högbergssalen, Högbergsgatan 10. Välkommen med! Start vecka 36. Kontakt: Eva Henricson, 050 380 0842, eva.henricson@evl.fi.

S:t Jacobskören: tisdagar kl. 18:30 i S:t Jacobs kyrka på Drumsö. Nya sångare är varmt välkomna! Start vecka 36. Kontakt: Eva Henricson, 050 380 0842, eva.henricson@evl.fi

Tomas vokalensemble: tisdag 19.9 kl. 18.30 i Körsalen, Högbergsgatan 10, andra våningen.

UNGDOMAR

Programkväll: 14.9 kl 18– 20 i Hörnan.

Hjälpledarutbildning: 7.9 kl 18–20 i Hörnan.

Följ oss på instagram: @johannesungdom.

Ungdomsverksamhetens egen hemsida: johannesungdom.wordpress.com.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida:

helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb: @johannesforsamling.

MATTEUS

ANDLIGT LIV

Mässor: Varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan.

MU-mässa: (MatteusUngdom):

Onsdagar kl. 17:30 + kyrkfika.

Onsdag 13.9 kyrkoherdeinstallation:

Mera info i skild ruta.

Molnet: Ett tillfälle för bön tors 14.9 kl 18–19.15 i Brasrummet. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt: Mia Westerling.

BARN, UNGDOM OCH FAMILJ

Musikleik: Tisdagar. Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stromsholm@evl.fi 050 596 7769. Start 29.8.

TWEENTISDAG FÖR ÅK 3–7: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan, start 29.8. Melanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Popkör kl. 15:30–16:15. Mera info: catarina.barlund-palm@evl.fi, tel 050 380 3936.

ESBO

Konsert firar Lagstad 150 år

Afton vid Esboån – Lagstad 150 år to 7.9 kl. 19.45: Konsert med Maria och Tomas Höglund med band. Arr. Esbo hembygdsförening i samarbete med Esbo svenska församling. Fritt inträde.

Öppet hus för ungdomar onsdagar från kl. 15. MU-mässa kl. 17:30. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpledarutbildningar, läger, resor och anmälningar.

Matteus barnkör och pysselklubben i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid. Mera info om pyssel av Catarina och gällande kören av Daniela. Föda utan rädsla-kurs 1.10 kl.14–18 i Matteuskyrkan. Mera info på hemsidan.

MUSIK

Matteus kyrkokör sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Höstens övningar inleds 5.9 kl. 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: kantor Niels Burgmann, niels.burgmann@evl.fi, 09 2340 7326.

Vår Ton: Popkören riktar sig till barn i årskurserna 4–7 och övar tisdagar i Matteuskyrkan. Start ti 29.8 kl. 15.30–16.15.

Matteus barnkör startar i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid. Körledare: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769. Nya sångare välkomna i alla körer!

GEMENSKAP

Stickklubben träffas jämna veckor i Matteuskyrkans utrymmen med start to 7.9 kl. 11–13. Kontakt: Carita Riitakorpi 050 380 3986.

Samling för män: En fredag i månaden kl. 18–20 i Matteussalen. 8.9 Gäst: Svante Lundgren, docent i judaistik, forskare vid Lunds universitet. Följ med på hemsidan för höstens kommande datum. Kontakt: Matteus kansli

Bokklubben Bokmalarna: Bokmalarna läser och samtalar utgående från en på förhand vald bok, var tredje måndag kl. 14–15.30 i Matteussalen. Höstens datum: 4.9, 25.9, 16.10, 6.11, 27.11 och 18.12. Mera info från kansliet.

Kvinnor mitt i livet: Kom som du är och dela tankar om livet just nu: 4.9 kl. 18 i Matteussalen. Kontakt: Stina Hjelt 050 300 5911.

Följ oss på Facebook och Instagram för våra senaste uppdateringar samt bilder och gemenskap i vardagen @matteusförsamling.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050 380 3986.

PETRUS

VARMT VÄLKOMMEN PÅ GUDSTJÄNST!

Högmässa varje söndag: Kl. 10 Munksnäs kyrka, kl. 12 Äggelby gamla kyrka. Kyrk-kaffe efter mässorna.

Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. Barnkyrka och CoolKids för barnen. Kaffe efteråt.

Petrusmässa 10.9 kl. 11: Gemensam gudstjänst för hela församlingen i Petruskyrkan! Kören Amigo Choral under ledning av Sören Lillkung, Petrus lovsång och kantor Mathias Sandell. Barnkyrka under gudstjänsten. Servering efter gudstjänsten. Välsignelse av nya anställda. Inga övriga gudstjänster 10.9.

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Musikleik: kl. 10 på torsdagar i Södra Haga från 7.9. Välkommen med i vårt glada gäng! Musikleiken är speciellt för dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker tillsammans, och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi

Fredagscafé i Petruskyrkan: Kl. 17–19 varje fredag. Mer info under ”Evenemang och kurser”.

Familjekyrka 24.9 kl. 10: Hela familjens morgon i Petruskyrkan! Familjekyrkan är en barnanpassad gudstjänst för alla åldrar med musik och olika slags aktiviteter (t.ex. bönevandring, rörelsesånger eller drama). Efter gudstjänsten äter vi lunch tillsammans

EVENEMANG OCH KURSER

Fredagscafé i Petruskyrkan: Fredagscafé är en gemenskap för alla åldrar att mötas kring en kopp kaffe efter veckan! Kl. 17–19 varje fredag. Kom ensam, med familj eller med vänner.

Dagscafé: 12.9 kl. 13 i Petruskyrkan. Välkommen på en eftermiddag med kaffe och gemenskap. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissa Tua Sandell, tel. 09 2340 1115 eller 050 3442711

Sorgekursen – Vägen vidare: Kursen är för alla som förlorat någon – nyligen eller för en lång tid sedan. Att bearbeta sorg kan ta tid. Det hjälper att dela vandringen med andra. Fem onsdagar, kl. 14.30–16.30, den 20.9, 27.9, 11.10, 25.10, 8.11. Anmälan till diakonissa Tua Sandell, tua.sandell@evl.fi.

Petra-frukost för alla kvinnor: 23.9 kl. 10 i Petruskyrkan. Petra är en skön förmiddag för kvinnor i alla åldrar, en plats att dela gemenskap och livsberättelser.

ANDAKT OCH BÖN

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Start ti 5.9 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Tuomas Anttila, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontakt-uppgifterna ovan. Varannan tisdag fram till 12.12.

Kyrkan öppen för bön: Petruskyrkan öppen för enskild bön varje tisdag kl. 8–9, 15.8–19.12. Välkommen och stilla dig.

Rotad i Ordet: 11.9 kl. 18 i Petruskyrkan. Kom med på en resa djupare i Bibeln och hitta en tro som håller. Leif Nummela, ”Leva i bättring”.

SJUNG I KÖR

Lovsångsgruppen: För alla som vill sjunga. Medverkar under Förbön och tack-kvällarna i Munksnäs kyrka. kl. 18–19 varannan tisdag, jämna veckor. Första träffen 5.9. Mathias Sandell.

Petrus Vokalsemble: För dig som kanske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Vi sjunger i stämmor och uppträder ibland. Nya medlemmar tas med hela tiden. Övningar torsdagar kl. 18 i Äggelby gamla kyrka inför uppträdanden. Mathias Sandell, mathias.sandell@evl.fi

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångskör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan, start måndag 28.8. fionatchow@gmail.com

GRANKULLA

Smyckesdag för barn!

Barnens smyckesdag lördag 9.9 kl 10–12.30: i Grankulla kyrkas dagklubbsutrymme, Kavallvägen 3. För alla barn ca 6–13 år som tycker om att skapa och knäpa ihop själv. Det finns massor med fint material att använda, pärlor, band, lås, nyckelringar mm. Det finns möjlighet att göra egna smycken men också annat pyssel. Det ryms 12 barn med och det kostar ingenting att delta. Ett litet mellanmål ingår. Välkommen med! Förhandsanmälan senast 1.9 till Daniela Hildén tel. 050 4430045.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR Sö 3.9

– **Högmässa:** kl. 10 i Ekenäs. Meri Yliporti-mo installeras som kaplan. Festligt kyrk-kaffe i församlingshemmet efteråt. Skjutsar från Bromarv, Tenala, Snapper-tuna. Ring 019 241 1060 senast 31.8 kl. 12.

– **Familjekyrka och skolstartsspecial:** kl. 16 i Ekenäs församlingshem. Alla familjer är välkomna, speciellt familjer med barn som börjar skolan i höst. Program, pyssel och pizza! De som fyller 7 i år får en egen bibel. Anm. för matens skull till Iselin senast on 30.8, tfn 044 755 3611.

Sö 10.9

– **Högmässa:** kl. 10 i Ekenäs kyrka.

– **Gudstjänst:** kl. 12 vid kolmilan i Malm-backa, Snappertuna.

MUSIK

“Pärlor i psalmskatten”: to 7.9 kl. 18.30 i Ekenäs förs.hem. Biskop emeritus Gustav Björkstrand väljer finlandssvenska psalmer med “sting” och presenterar författarna. Kaffe, bakelse och allsång, välkommen med!

Konsert med Girls’n Qvinn: lö 9.9 kl.

17.30 i Bromarvs kyrka. Dir. Monica Henriksson. Fritt inträde.

Pianokonsert med liro Komulainen:

lö 9.9 kl. 18 i Ekenäs kyrka. Fritt inträde, programblad 15 €.

“Gränslöst” – konsert med Exaudio &

Tretti karar: lö 16.9 kl. 19 i Ekenäs kyrka.

Dir. Hanna Kronqvist, Henrik Wikström.

Biljetter: www.netticket.fi/granslost

Info: www.ekenasnejdensförsamling.fi

INGÅ

Sö 3.9:

– **kl.10 Högmässa:** Ingå kyrka.

Sjöblom, Orama.

Må 4.9:

– **kl. 9–11 Barnpassning:** Församlingshemmets nedre våning. Behöver du hjälp med barnpassning? Församlingens barnledare finns här för dig – anmäl ditt barn föregående torsdag tel. 050 501 1755/Noora Nylund. Begränsat antal platser.

– **kl. 13.15–15.15 Tvåspråkig pysselklubb för skolbarn:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

Ti 5.9:

– **kl.8.30–10 Frukost:** Strandvägen 11. 2 €/person, barn under 7 år gratis. I samarbete med Inkoon martat. Lindell, Kakko.

– **kl. 10–15 Öppet hus och miniloppiset öppna:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

Ons 6.9:

– **kl. 13–16.30 After school:** Församlingshemmets nedre våning. Tvåspråkig fritidsklubb för skolbarn i årskurs 1–6. Fri samvaro, pyssel, lek, möjlighet att göra läxor. Nylund, Sköld-Qvarnström.

– **kl. 19–21 Kyrkokören, höststart:** Församlingshemmet. Gustafsson Burgmann.

To 7.9:

– **kl. 10–15 Öppet hus och miniloppiset öppna:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

– **kl. 11.30–13 Matservering:** Församlingshemmet. 4 €/person.

Sköld-Qvarnström.

– **kl. 18 Bönegrupp:** En öppen tvåspråkig grupp för alla. Strandvägen 11. Kakko.

Fre 8.9:

– **kl. 9–11 Fredagsbrunch (tvåspråkig, endast för män):** Strandvägen 11. Välkommen för att trivas och äta gott! Pris: 2 €.

– **kl. 17.30 Kvällsandakt vid brasan:** Stora Fagerö. Start från hamnen kl 17.30, tillbaka ca kl 21. Förhandsanmälan senast 6.9. kl 12 tel 09 221 9030 eller e-post: inga.kansli@evl.fi, tilläggsuppgifter Peter Arnkil, tel 0400 473 043.

Sö 10.9:

– **kl.10 Högmässa:** Degerby kyrka.

Hellsten, Gustafsson Burgmann.

Må 11.9:

– **kl. 13.15–15.15 Tvåspråkig vetenskapsklubb för skolbarn i årskurs 1–6:**

Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

Ti 12.9:

– **kl. 10–15 Öppet hus och miniloppiset öppna:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

– **kl. 10–12 Familjecafé (tvåspråkigt):** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

Ons 13.9:

– **kl. 13–16.30 After school:** Församlingshemmets nedre våning. Tvåspråkig fritidsklubb för skolbarn i årskurs 1–6. Fri samvaro, pyssel, lek, möjlighet att göra läxor. Nylund, Sköld-Qvarnström.

– **kl.13 –15 Svampar och konservering:** Strandvägen 11. Maj-Len Sellman-Heik-

INGÅ

Lär dig mer om svamp!

Ons 13.9 kl. 13.00–15.00 Svampar och konservering: Strandvägen 11. Maj-Len Sellman-Heikkinen berättar om hur man tar tillvara svamp. Kakko. Välkomna!

kinen berättar om hur man tar tillvara svamp. Kakko.

– kl. 14 Missionssyfoeringen: Prästgården. Björklöf, Lindell.

To 14.9:

– kl. 10–14 Öppet hus & miniloppiset öppet: Strandvägen 11. Lindell.

– kl. 11.30–13 Matservering: Församlingshemmet. 4 €/person. Sköld-Qvarnström.

– kl. 14.30 Minnesträning och stödgrupp för anhöriga i samarbete med Nylands Minneslots: Strandvägen 11. Tilläggsinformation: Petra Karjalainen, tel. 0400 321 239. Lindell.

– kl. 18 Bönegrupp: Öppen grupp för alla. Strandvägen 11. Kakko

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Sö 3.9

– kl. 10 Högmässa: i Karis kyrka.

– kl. 12 Högmässa: i Pojo kyrka.

Må 4.9 kl. 14 Bibelgrupp:

i Karis församlingshem.

To 7.9 kl. 19 Stillhetens bön: i Karis kyrka.

Fre 8.9 kl. 10.30 Baby-knattekyrka:

i Karis kyrka.

Sö 10.9

– kl. 10 Gudstjänst: i Karis kyrka. Gudstjänsten kan också ses via församlingens YouTube-kanal.

– kl. 12 Högmässa: i Pojo kyrka.

Sö 10.9 kl. 18 Psalmsångsafton: i Pojo församlingshem med biskop emeritus Gustav Björkstrand.

Ons 13.9 kl. 8.30 Stillhetens bön:

i kapellet i Pojo församlingshem.

Närmare information om församlingens hela verksamhet finns på webbplatsen: www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

5.9 kl. 13.30 Samling för daglediga: i Virkby kyrka. Kaffe, taxi.

10.9 Gudstjänstbesök: till Pojo S:ta Maria kyrka. Vi samlas vid Virkby kyrka kl. 11 och åker tillsammans.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

MÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Lö 2.9 kl. 10 Konfirmationsmässa: Domkyrkan, Dagskriban, Apostolidou, Serell, Hätönen

Sö 3.9 kl. 12.15 Högmässa: Domkyrkan (Pe 3) Serell, Lundgren, Hätönen

Sö 3.9 kl. 18 Gudstjänst: Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka, Lundgren, Söderström

To 7.9 kl. 18 Mässa i Taizéstil: Domkyrkan, Lundgren, Tollander

Sö 10.9 kl. 9.30 Gudstjänst: S:t Olofs kapell, Eisentraut-Söderström, Tollander

Sö 10.9 kl. 12.15 Högmässa: Domkyrkan, Smeds, Eisentraut-Söderström, Tollander

FÖR BARN OCH FAMILJ

To 7.9 & 14.9 kl. 9–11.30 Familjeträff: Domprostgården. Se skild puff

On 13.9 kl. 16.45 Barnkören Diskanten: Domprostgården, 2 grupper, anmäl via domkyrkan.fi

FÖR VUXNA

Ti 5.9 & 12.9 kl. 12 Lunch och andakt: Församlingshemmet, Lundag.

Ti 5.9 kl. 18 Borgå kammarkör: Församlingshemmet, Lundag. Höstens övningar inleds.

On 6.9 kl. 10 Tant-träff: Församlingshemmet, Lundag. Café. Lindström

On 6.9 kl. 15.30–17.30 Öppet hus: Församlingshemmet, Lundag. 5.

On 13.9 kl. 17 Bibel- och missionskväll: Församlingshemmet, Lundag, Lilla salen

On 13.9 kl. 18 Café au Lady-träff: Domprostgården. För kvinnor i alla åldrar, ingen anmälan. Apostolidou

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på www.sibbosvenskaforsamling.fi.

Sö 3.9 kl. 13 (OBS tiden) Högmässa med konfirmation: Sibbo kyrka. Juni 1-lägrets konfirmation. Hjälpledarna medverkar.

Må 4.9 kl. 9.30 KakaoClubben: Söderkulla kyrkas klubbtrymme. För föräldrar och barn som är hemma på dagarna och vill träffa andra i samma livssituation. Terminsstart. Med Isabella Munck.

Må 4.9 kl. 18 Virkborg: Söderkulla kyrka. Handarbete i trevligt sällskap. Terminsstart.

To 7.9 kl. 18 Kyrkokör: Kyrkoby församlingshem. Terminsstart.

Sö 10.9 kl. 13 (OBS tiden) Mässa med konfirmation: Sibbo kyrka. Juni 2-lägrets konfirmation. Hjälpledarna medverkar.

Sö 10.9 kl. 18 Kvällsmässa: Söderkulla kyrka.

Må 11.9 kl. 19 Vikings veranda: Prästgården. En diskussionsgrupp för män. Andra måndagen varje månad. Med Patrik Frisk.

On 13.9 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Andakt. Terminsstart.

On 13.9 kl. 12 Ättaeuroslunch: Kyrkoby församlingshem. Varannan vecka. Terminsstart.

On 14.9 kl. 18 Föreläsning om sorg och förluster: Söderkulla kyrka. Anmälan till Kurs om sorgbearbetning tas emot. Med Katja Korpi och Milja Westerlund.

To 15.9 Sista dagen för anmälan till utfärd för daglediga till Nilsas: må 25.9, södra Sibbo och ti 26.9, norra Sibbo. En eftermiddag av gemenskap, sång och trevligt program. Info och anmälan på hemsidan eller telefon till t.f. diakon Lena Blomstedt 050 566 3691. Busstidtabellen publiceras senare på hemsidan och i Kyrkpressen.

To 15.9 Sista dagen för anmälan till stiftsdagarna i Borgå: 27–29.10. Anmälningsslänk evl.fi/borgastift100 eller på hemsidan.

KOLUMNEN

MATS FONTELL

Sommarlägrens skönhet och skörhet

YTTERLIGARE en sommar syns igen i backspegeln. En sommar med mycket sol och värme, just det många önskar sig för att tanka ny energi inför höstens mörker. Inom kyrkans barn- och ungdomsverksamhet betyder sommaren ofta läger. Barn- och juniorläger för de yngre och konfirmandläger för de lite äldre som vanligtvis fyller 15 år det år de blir konfirmerade.

SOM UNGDOMSARBETSLEDARE i Borgå består min arbetssommar av konfirmandläger. Jag gjorde min fyrtionde ungdomsledarsommar i år då jag räknar med sommarjobben under studietiden. De första åren varade konfirmandlägren två veckor, men under åren har de krympt och är idag en knapp vecka. Många läsare har fina lägerminnen fyllda av sol, simning, bollspel, sång vid lägerelden och varm gemenskap. Det har även jag, men lägerlivet har också en mörkare skuggsida.

»Vi talar mycket om respekt och trygghet, men att förverkliga den känslan hos alla i gruppen är inte lätt.«

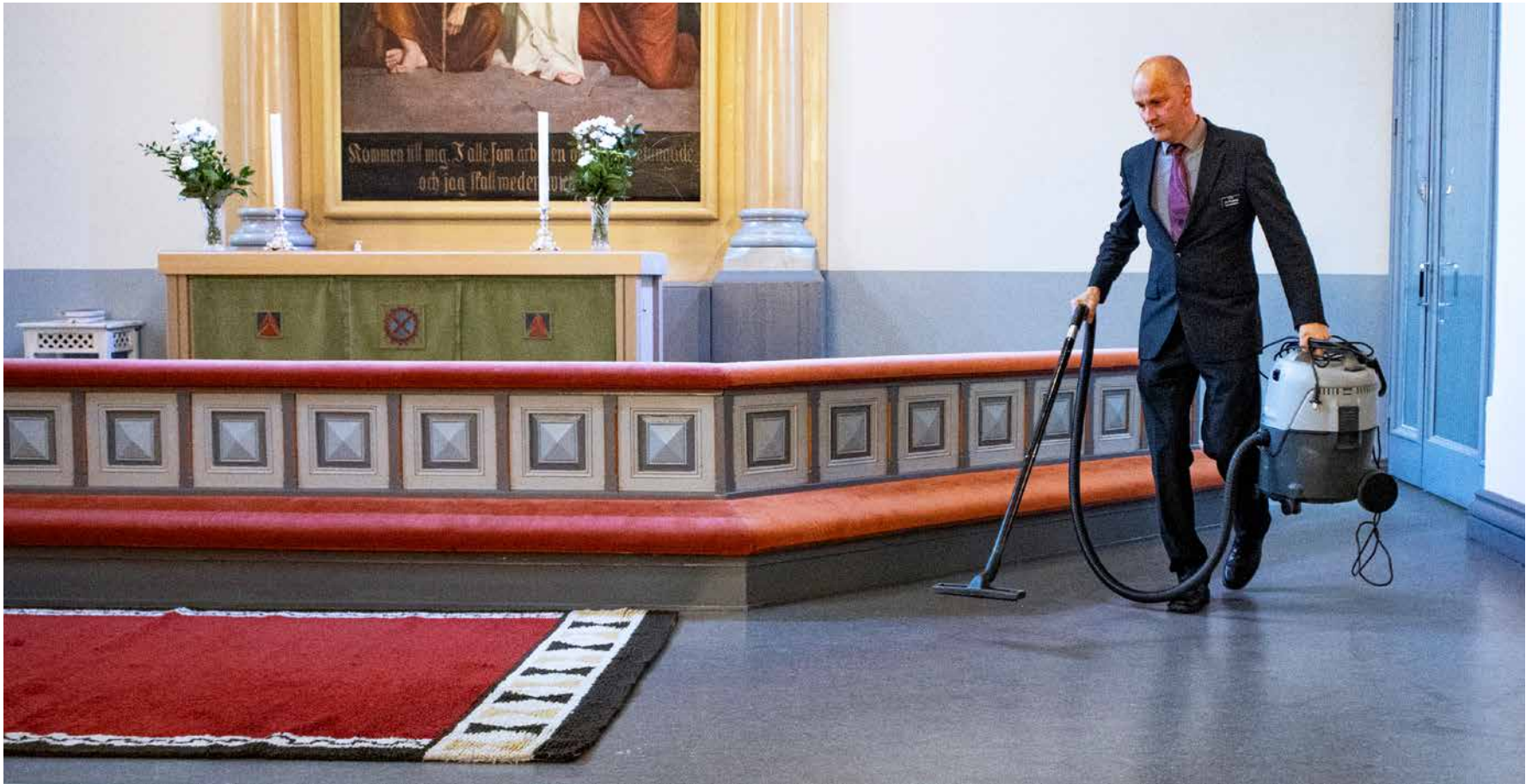
MAN FRÅGAR mig ibland om lägren var lättare förr. Det var de nog, känner åtminstone jag. Det har självklart för min del med åldern att göra eftersom det är en viss skillnad mellan att vara 30 eller 60 då man under många dagar utan avbrott ansvarar för ett trettiotal ungdomar dygnet runt. Den aktiva arbetstiden per dygn rör sig kring 15 timmar. Lägren är förstås väldigt olika. Ibland rullar det på utan större bekymmer och utmaningar men det mest normala har nog blivit något annat. Att många ungdomar mår dåligt är allmänt känt. Det tar sig uttryck på olika sätt, det har jag blivit smärtsamt påmind om också under sommaren som gick.

DET KOMMER ungdomar till konfirmandlägren som inte är i lägerskick, som har svårt att anpassa sig till program, regler och boende med många andra. Vi talar mycket om respekt och trygghet, men att skapa den känslan hos alla i gruppen är inte lätt. Ibland känns det omöjligt. Vi talar också mycket om vår gemensamma säkerhet. I sommar drucknade ett barn på kyrkans läger i Österbotten, fick vi höra på nyheterna. En mardröm, inte minst för de ansvariga ledarna. Hur många gånger har jag inte själv suttit strandvakt och försökt hålla koll på antalet luggar som sprattlar i vattnet.

SAMTIDIGT betyder sommarlägren oerhört mycket för många barn och unga. Skönt men skört kanske man kan säga.

Mats Fontell är ledande ungdomsarbetsledare i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Som kyrkvaktmästare får Jan Skogberg användning för så gott som alla färdigheter han utvecklat under livet. Han sköter allt från teknik och fastighetsskötsel till förrättningar och trädgårdsjobb. FOTO: MIKAEL GRÖNROOS

”Ett överraskande roligt jobb”

Kyrkvaktmästaren Jan Skogberg förvaltar sina förfäders kyrka.

TEXT: REBECCA PETERSSON

SIBBO I tretton år har Jan Skogberg varit kyrkvaktmästare i Sibbo. Efter att ha jobbat som hantverkare och bokbindare sökte han jobb som kyrkvaktmästare, men var inställd på att det skulle bli temporärt.

– Jag hade bara tänkt mellanlanda men blev kvar på flygplatsen. Det är ett överraskande roligt jobb, säger han.

Omväxlingen är något av det han uppskattar mest. Han tror att många av oss är gjorda för att jobba mångsidigt framför monotont, och jobbet som kyrkvaktmästare innebär både frihet och flexibilitet.

– Jag kan utnyttja allt jag tidigare lärt mig om fastighetsteknik, snickeri och ljudåtergivning i det här jobbet.

Även om han oftast ses i kostym i kyrkan innebär jobbet en hel del praktiskt

arbete. Bland annat finns det tre hektar mark runtom kyrkan som ska hållas krattad, klippt och prydd.

Mer ljud och ljus

Till de arbetsuppgifter som Jan Skogberg tycker att är roligast hör att vara med och sy ihop större helheter, att göra gudstjänsterna intressanta med mycket musik och innehåll.

Ur det perspektivet har arbetsbilden förändrats mycket de senaste åren. Förr var det första kyrkvaktmästaren gjorde inför en gudstjänst kanske att tända ljusen på altaret. Nu är det att kolla att internetuppopplingen fungerar. Men det har Jan Skogberg inget emot. Han tycker bara det är roligt med ljud, ljus och teknik.

– Församlingen vill erbjuda mer mu-

sik och livlighet. Aveget intresse har jag forskat lite. Med internet och Youtube är det ju ganska lätt. Man ska inte vara rädd utan bara hoppa i, det är roligt sen när allt lyckas.

Jordfästningar – ett jobb som ska skötas

Till de tyngre bitarna med jobbet hör alla jordfästningar.

– Ganska ofta är det människor i samma ålder som mig. Jag, som är uppvuxen på orten, är med och begraver en hel del bekanta. Det kan också vara ungdomar jag känt som plötsligt ligger här i en kista, säger han.

Samtidigt som känslorna alltid är med så har döden också blivit något av en rutin. Jordfästningarna är ett jobb som ska skötas och Jan Skogberg har lärt sig att skuffa bort de jobbiga känslorna då det krävs av honom i hans yrkesoll.

För honom är kyrkan, det som för andra är en plats för vila och stillhet, en

arbetsplats. Likväl har han en särskild relation till byggnaden. Han är uppvuxen på orten och har blivit konfirmerad i kyrkan. Dessutom har hans släkt bott i Sibbo så pass länge att hans förfäder varit med och byggt Sibbo kyrka, som han i dag arbetar i.

– Ibland kan jag sätta mig ner och tänka på det. Det är en spännande byggnad som är lite av ett turistmål, och det är min uppgift att sköta om den.

Tusen personer mitt på åkern

För att vara en landsortskyrka är Sibbo kyrka stor. Den rymmer 1 000 personer. Det är något som Jan Skogberg ibland får frågor om.

– Det första folk frågar är: ”Varför har ni en så stor kyrka här på åkern?”, ”Varför i hela världen har man byggt den här våldsamma byggnaden här?”

Svaret är att den gamla kyrkan i Sibbo hade blivit för liten för församlingen. Då man byggde en ny tog man i från tårna för att inte behöva bygga ut igen. År 1885 stod kyrkan färdig.

Vid sidan av sitt jobb sysslar Jan Skogberg med fastighetsskötsel också på fritiden. Tillsammans med sambo och barn bor han i ett 60 år gammalt hus som han piffar upp bit för bit.

– Fastighetsskötsel är en passion. Tiden blir aldrig lång.

»Man ska inte vara rädd utan bara hoppa i. Det är roligt sen när allt lyckas.«

DOMPROSTERIET

BORGÅ

MÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Lö 2.9 kl. 10 Konfirmationsmässan: Domkyrkan, Dagskriban, Apostolidou, Serell, Hätönen

Sö 3.9 kl. 12.15 Högmässa: Domkyrkan (Pe 3) Serell, Lundgren, Hätönen

Sö 3.9 kl. 18 Gudstjänst: Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka, Lundgren, Söderström

To 7.9 kl. 18 Mässa i Taizéstil: Domkyrkan, Lundgren, Tollander

Sö 10.9 kl. 9.30 Gudstjänst: S:t Olofs kapell, Eisen-
traut-Söderström, Tollander

Sö 10.9 kl. 12.15 Högmässa: Domkyrkan, Smeds, Eisen-
traut-Söderström, Tollander

FÖR BARN OCH FAMILJ

To 7.9 & 14.9 kl. 9-11.30 Familjeträff: Domprostgården.
Se skild puff

On 13.9 kl. 16.45 Barnkören Diskanten: Domprostgården, 2 grupper, anmäl via domkyrkan.fi

FÖR VUXNA

Ti 5.9 & 12.9 kl. 12 Lunch och andakt: Församlingshemmet, Lundag.

Ti 5.9 kl. 18 Borgå kammarkör: Församlingshemmet, Lundag. Höstens övningar inleds

On 6.9 kl. 10 Tant-träff: Församlingshemmet, Lundag. Café. Lindström

On 6.9 kl. 15.30-17.30 Öppet hus: Församlingshemmet, Lundag. 5. Se skild puff

On 13.9 kl. 17 Bibel- och missionskväll: Församlingshemmet, Lundag, Lilla salen

On 13.9 kl. 18 Café au Lady-träff: Domprostgården. För kvinnor i alla åldrar, ingen anmälan. Apostolidou

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på www.sibbo-svenskaforsamling.fi.

Sö 3.9 kl. 13 (OBS tiden) Högmässa med konfirmation: Sibbo kyrka. Juni 1-lägreets konfirmation. Hjälpdarna medverkar.

Må 4.9 kl. 9.30 KakaoClubben: Söderkulla kyrkas klubbutrymme. För föräldrar och barn som är hemma på dagarna och vill träffa andra i samma livssituation. Terminsstart. Med Isabella Munck.

BORGÅ Familj

Familjeträff och knatterytmik

På torsdagar **7.9-7.12 kl. 9-11.30** är barn tillsammans med någon vuxen, välkomna till Domprostgårdens huvudbyggnad, för att träffa andra, leka och vara med på en andaktsstund.

Vi bjuder er på något smått och gott. Det går också bra att ta egen matsäck med. Kom när ni vill. Ingen förhandsanmälan.

Baby- och knatterytmik hålls samma förmiddag som familjeträffen, i rummet bredvid.

VANDA Familjer och daglediga

Ti 5.9: Välkommen på lek och lunch i västra Vanda

Nyhet för hösten! Vanda svenska församling inleder regelbunden gruppverksamhet också i västra Vanda. Välkomna alla föräldralediga med barn till vårt **familjecafé** alla **tisdagar kl. 9.30-11**. Ibland har vi musiklek med musikledare Heidi Åberg, annars fritt program med samvaro, kaffe/te och lek.

Varannan tisdag kl. 11-12.30 ordnas **Träffpunkt för daglediga** med samvaro och lätt lunch, hit är alla daglediga oberoende av ålder välkomna. Båda grupperna ordnas i Martinristi, Mårtensdalsstigen 7.

Må 4.9 kl. 18 Virkborg: Söderkulla kyrka. Handarbete i trevligt sällskap. Terminsstart.

To 7.9 kl. 18 Kyrkokör: Kyrkoby församlingshem. Terminsstart.

Sö 10.9 kl. 13 (OBS tiden) Mässa med konfirmation: Sibbo kyrka. Juni 2-lägreets konfirmation. Hjälpdarna medverkar.

Sö 10.9 kl. 18 Kvällsmässa: Söderkulla kyrka.

Må 11.9 kl. 19 Vikings veranda: Prästgården. En diskussionsgrupp för män. Andra måndagen varje månad.

Med Patrik Frisk.

On 13.9 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Andakt. Terminsstart.

On 13.9 kl. 12 Ättaeuros lunch: Kyrkoby församlingshem. Varannan vecka. Terminsstart.

On 14.9 kl. 18 Föreläsning om sorg och förluster: Söderkulla kyrka. Anmälan till Kurs om sorgbearbetning tas emot. Med Katja Korpi och Milja Westerlund.

To 15.9: Sista dagen för anmälan till utfärd för daglediga till Nilsas må 25.9, södra Sibbo och ti 26.9, norra

BORGÅ Öppet hus

Kolla in nya utrymmen!

Verksamheten och de nya utrymmena i Församlingshemmet på Lundagatan 5 presenteras med rundvandringar **onsdag 6.9 kl. 15.30-17.30**.

Andakter firas i kapellet kl. 15.30 och 17.00. Servering. Välkomna!

SIBBO Samtal

Vikings veranda

Vikings veranda är en samtalsgrupp för män. För dem som vill besöka Vikings veranda finns det möjlighet måndagen den **11.9 klockan 19**. Gruppen samlas den andra måndagen varje månad.

Patrik Frisk håller i diskussionstrådarna och platsen är Prästgården, Kungsvägen 28, 04130 Sibbo.

Sibbo. En eftermiddag av gemenskap, sång och trevligt program. Info och anmälan på hemsidan eller telefon till t.f. diakon Lena Blomstedt 050 566 3691. Busstidtabellen publiceras senare på hemsidan och i Kyrkpressen.

To 15.9: Sista dagen för anmälan till stifts dagarna i Borgå 27-29.10. Anmälningslänk evl.fi/borgastift100 eller på hemsidan.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

FRE 1.9 kl.10-11: Musiklek för ca 1-3-åringar med vuxen i Dickursby kyrka.

FRE 1.9 kl.14-15: Veckomässa på Folkhälsanhuset (Vallmov.28). Anu Paavola och Anders Ekberg.

FRE 1.9 kl.17-20: Karaokeevenemang-
et "Du är inte ensam" för att tvåspråkigt fira diakonidagen med feelgood-musik i Dickursby kyrka. Alla sångare välkomna på scenen.

SÖ 3.9 kl.10: Högmässa i Helsing kyrka S:t Lars. Anu Paavola och Anders Ekberg.

TI 5.9 kl. 9.30-11: Familjecafé i Martinristi (Mårtensdalsst.7) med kravlös samvaro, kaffe/te och lek för barnen. Möjlighet att värma mat/mjolk i mikro. Musiklek med Heidi Åberg (ordnas vissa veckor, datum meddelas senare).

TI 5.9 kl. 11-12.30: Träffpunkt för daglediga i Martinristi (Mårtensdalsst.7) med lätt lunch, kaffe och andakt. Träffpunkterna ordnas varannan tisdag, välkommen med!

TI 5.9 kl.12.30-14: "Fredagsgruppen" för daglediga fortsätter på tisdagar i Dickursby kyrka. Vi inleder med lunch.

ONS 6.9 kl.12-14: ViAnda-kören övar på Helsinggård (Konungsv.2).

ONS 6.9 kl.18-19: Sångstund för alla i Dickursby kyrka.

ONS 6.9 kl.18-20: Ungdomskväll i Dickursby kyrka, vän 2.

FRE 8.9 kl.10-11: Musiklek för ca 1-3-åringar med vuxen i Dickursby kyrka.

SÖ 10.9 kl.12: Högmässa med konfirmation av Houtskär-gruppen i Helsing kyrka S:t Lars. Sini Aschan, Anu Paavola och Anders Ekberg.

TI 12.9 kl. 10.30-12: Familjecafé i Martinristi (Mårtensdalsst.7) med kravlös samvaro, kaffe/te och lek för barnen.

TI 12.9 kl.12.30-14: "Fredagsgruppen" för daglediga fortsätter på tisdagar i Dickursby kyrka. Vi inleder med lunch.

ONS 13.9 kl.12-14: ViAnda-kören övar på Helsinggård (Konungsv.2).

ONS 13.9 kl.18-19: Sångstund för alla i Dickursby kyrka.

ONS 13.9 kl.18-20: Ungdomskväll i Dickursby kyrka, vän 2.

BORGÅ Bibel och mission

Samtal om Bibeln och missionsinformation

Missions- och bibelkvällar inleder hösten den **13.9 klockan 17**. I höst flyttar samtalsgruppen Missions- och bibelkväll till Lilla salen i församlingshemmet på Lundagatan 5. Detta är en grupp där du får delta i samtal om Bibeln med biskop emeritus Erik Vikström.

Du får också senaste information om missionsarbetet av Sanna Lindström via missionärerna som församlingen stöder.

Du blir bjuden på kaffe och trevlig samvaro. Vi ses i Lilla salen i Församlingshemmet på Lundagatan 5.

KOLUMNEN

MATS FONTELL

Sommarlägrens skönhet och skörhet

YTTERLIGARE en sommar syns igen i backspegeln. En sommar med mycket sol och värme, just det många önskar sig för att tanka ny energi inför höstens mörker. Inom kyrkans barn- och ungdomsverksamhet betyder sommaren ofta läger. Barn- och juniorläger för de yngre och konfirmandläger för de lite äldre som vanligtvis fyller 15 år det år de blir konfirmerade.

SOM UNGDOMSARBETSLEDARE i Borgå består min arbetsommar av konfirmandläger. Jag gjorde min fyrtionde ungdomsledarsommar i år då jag räknar med sommarjobben under studietiden. De första åren varade konfirmandlägren två veckor, men under åren har de krympt och är idag en knapp vecka. Många läsare har fina lägerminnen fyllda av sol, simning, bollspel, sång vid lägerelden och varm gemenskap. Det har även jag, men lägerlivet har också en mörkare skuggsida.

»Vi talar mycket om respekt och trygghet, men att förverkliga den känslan hos alla i gruppen är inte lätt.«

MAN FRÅGAR mig ibland om lägren var lättare förr. Det var de nog, känner åtminstone jag. Det har självklart för min del med åldern att göra eftersom det är en viss skillnad mellan att vara 30 eller 60 då man under många dagar utan avbrott ansvarar för ett trettiotal ungdomar dygnet runt. Den aktiva arbetstiden per dygn rör sig kring 15 timmar. Lägren är förstås väldigt olika. Ibland rullar det på utan större bekymmer och utmaningar men det mest normala har nog blivit något annat. Att många ungdomar mår dåligt är allmänt känt. Det tar sig uttryck på olika sätt, det har jag blivit smärtsamt påmind om också under sommaren som gick.

DET KOMMER ungdomar till konfirmandlägren som inte är i lägerskick, som har svårt att anpassa sig till program, regler och boende med många andra. Vi talar mycket om respekt och trygghet, men att skapa den känslan hos alla i gruppen är inte lätt. Ibland känns det omöjligt. Vi talar också mycket om vår gemensamma säkerhet. I sommar drucknade ett barn på kyrkans läger i Österbotten, fick vi höra på nyheterna. En mardröm, inte minst för de ansvariga ledarna. Hur många gånger har jag inte själv suttit strandvakt och försökt hålla koll på antalet luggar som sprattlar i vattnet.

SAMTIDIGT betyder sommarlägren oerhört mycket för många barn och unga. Skönt men skört kanske man kan säga.

Mats Fontell är ledande ungdomsarbetsledare i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

När skammen försvann

I höst blir Marika Torp predikobiträde i Iniö. I hennes barndom var Iniö ett kärt och bekant ställe när familjen åkte från stugan vid Iniöfjärden och besökte butiken och kyrkan. – Och nu får jag predika där!

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

INIÖ Marika Torp växte upp i Reso i en finskspråkig familj. När hon var sjutton flyttade hon till Sverige och bodde där i fem år. Som en musikalisk person började hon snabbt tala rikssvenska. Sedan hade hon paus från svenskan i 18 år.

– När jag sedan började tala svenska här i Finland igen fick jag lära mig språket på nytt, och samtidigt gick jag medvetet in för att försöka låta mer som finlandssvensk än rikssvensk, säger hon.

Hon utbildade sig först till ingenjör i bioteknik, men har inte jobbat som ingenjör, utan i ett laboratorium som utför diagnostiska laborietest och vid ett forsknings- och utvecklingslaboratorium där man utvecklar diagnostiska snabbtest.

– Men jag tyckte inte om att pendla till huvudstadsregionen från min hemort, Lojo. det kändes långt att köra varje dag.

Dessutom hade hon känt en kallelse till själavård sedan år 2011, predikat i sin hemförsamling, varit gruppleddare vid själavårdskurser och talat vid seminarier med själavårdstema.

– När jag sedan blev arbetslös tänkte jag: Kan-ske det är teologi jag ska studera, då får jag också ett yrke där jag kan använda min kallelse.

Nu inleder hon sitt fjärde studieår vid teologiska fakulteten vid Åbo Akademi. Vid sidan av studierna ska hon jobba som predikobiträde i Iniö.

Kämpade med skam

Iniö är en bekant ort för Marika Torp. Hennes släkt hade en sommarstuga i Gustavs. Den såldes år 2019 och sedan dess har hon saknat skärgården.

– Vår stuga låg på andra sidan Iniöfjärden, så när jag var barn gjorde vi varje sommar en båtresa till Iniö, handlade, spelade minigolf och besökte kyrkan. Det tyckte jag var mysigt!

Nu ser hon mycket fram emot att predika varannan söndag i Iniö kyrka.

Vad var det som väckte ditt intresse för just själavård?

– Det började med att jag själv led av dåligt självförtroende och kände mycket skam. Jag fick stor hjälp av själavård när jag kämpade med mina egna känslor, och då blev jag väldigt entusiastisk och ville att andra skulle få uppleva samma

Marika Torps son äger tre ankor. Den här heter Mäyski, och den har hon tagit hand om sedan den kläcktes ur ägget. – Hon tror att jag är hennes mamma och jag älskar henne så mycket! säger hon.

FOTO: MARKO RAUNIO

sak. Sedan har det mognat i mig. Jag har känt mig uppmuntrad när människor som deltagit i seminarier där jag varit med som talare berättat att de fått tröst och hjälp.

Marika Torp

Studerar teologi vid Åbo Akademi och siktar på att bli präst.

Bor i Lojo och pendlar därifrån till jobbet som predikobiträde i Iniö. I Iniö ska hon göra besök och hålla andakter vid äldreboendet, skolan och dagis, göra hembesök och finnas till där det behövs. Hon har söndagsskola för barn och ordnar gudstjänster i kyrkan varannan söndag.

Familj: Man, 18-årig son och två bonusbarn som är 14 och 11 år.

Tycker om att göra på fritiden: ta hand om tre husdjursankor, tar sånglektioner och dansar bland annat zumba på gymmet. "Jag älskar att dansa!"

Vad skulle du säga till en människa som bär på mycket skam?

– Att man behöver vara ärlig om det som man bär på. Man måste våga öppna sig för en pålitlig människa. Jag fick själv erfara att när jag berättade om allt jag hade inom mig för en annan människa var det helande att hon också efter det bemötte mig kärleksfullt. Tidigare hade jag tänkt att om jag verkligen berättar sanningen om mig själv kommer den andra att döma eller kritisera mig.

Det är viktigt, säger hon, att vi får erfarenheter av att vi är accepterade och den vägen kan leda oss till en insikt om att också Gud accepterar oss, precis som vi är.

– Det är ju vi människor som ska vara Guds händer och fötter här på jorden.

Sin egen ofullkomlighet har hon nu slutit fred med.

– Det finns nåd för oss. Vi gör vårt bästa och Gud älskar oss hurudana vi än är. Ingen av oss är fullständig.

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Kärleken som räddar

KOLUMN
Helge Meyn-Hellberg är diakoni-
arbetare i Johannes
församling.

I ÅR firar diakonin i Tyskland 175-årsjubileum. Startpunkten för diakonin var Johann Hinrich Wicherns tal vid Evangeliska kyrkans kongress den 22 september 1848. Han förespråkade ett nätverk av "kärlek som räddar". Den moderna diakonin föddes.

SOM EN socialtjänst inom den protestantiska kyrkan har diakonin blivit oundgänglig inom många områden. Diakonin följer med människor i akuta situationer och står vid er sida i Tyskland, i Finland, i Europa och i hela världen.

Genom engagemang från heltidsanställda och volontärer i det dagliga livet blir detta det det är: ovärderligt, pålitligt, älskvärt. Det upplever vi också idag. Vi lever i turbulenta tider och allt fler har ekonomiska bekymmer. Dessutom lever vi med osäkerheten gällande hur det ryska anfallskriget i Ukrai-

na kommer att utvecklas. Kyrkans och diakonins nätverk kan ge ett viktigt bidrag till social sammanhållning.

Det personliga mötet är centralt i diakoniarbetet, vare sig det är i kyrkan, vid en matutdelningspunkt eller på sjukhuset. På alla dessa platser möts människor. Diakoni är alltid handens, hjärtats och hjärnans arbete.

FÖR MIG själv blev vikten av diakonalt arbete för första gången tydligt genom min tjänst hos Johanniterna (Johanniter-Unfall-Hilfe) hemma i Hannover i norra Tyskland. Där sköts räddningstjänsten av hjälporganisationer som Röda Korset och Johanniter, som är en specialenhet inom diakonin. Heltidsanställda och volontärer arbetar tillsammans

24 timmar om dygnet, alla dagar på året, för att vårda svårt sjuka, rädda olycksoffer och säkerställa sjukvård vid större evenemang.

Oavsett om tanken föddes i den medeltida kristna riddarorden som tog hand om de skadade, i Wicherns berömda tal och i hans ideal om diakonin som räddande kärlek eller i Johanniternas moderna ambulans på 2000-talet – människorna som finns där hjälper alltid andra av kristen motivation, oavsett person, ursprung, språk eller religion.

Det gäller att vara människa för andra i tillvarons krissituationer. För mig är detta bland det viktigaste i kristendomen. Jag är tacksam och glad över att jag kunde uppleva detta i mina ungdomsår och kan anknyta till det här i Johannes församlings diakoniarbete här i Finland idag.

SÅ LÅT oss fira vår tro som en plats för ömsesidiga möten i diakonins anda. I samhället, på vårdinrättningar eller daghem, med gäster, boende, flyktingar, med unga och gamla, arbetssökande och arbetslösa, med volontärer och heltidsanställda.

Om kyrkans diakoniarbete syns i samhället kan detta utstråla glädje, innovation och självförtroende över hela landet.

*»Så låt oss fira vår tro
som en plats för ömsesi-
diga möten i diakonins
anda.«*

Hallå där Fiona Chow!

Hon leder fem körer under hösten och hoppas på att du som funderat på att börja sjunga tar chansen!

– **ARBIS** International Choir grundas i höst för den som vill lära sig både engelska och svenska, vilket jag tycker är jättespännande. Ett liknande projekt kommer också finnas i Andreaskyrkan med olika konstnärliga kurser för den som vill öva sig i svenska, säger Chow.

Missionskören Furahakören, lovsångskören Kingdom Singers och samt Östersundoms sångkör ligger också på hennes bord i höst.

– Man får väldigt gärna komma med i någon av körerna! Att sjunga tillsammans ger så mycket både vad gäller skapande, gemenskap, upplevelser och inte minst konserter. Varje framträdande är speciellt för mig när man får ge publiken något som gör att de som lyssnat går hem med ett leende på läpparna.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: Varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan.

MU-mässa: (MatteusUngdom):

Onsdagar kl. 17:30 + kyrkfika.

Onsdag 13.9 kyrkoherdeinstallation:

Mera info i skild ruta.

Molnet: Ett tillfälle för bön tors 14.9

kl 18–19.15 i Brasrummet. Tillsammans

delar vi det som vi är tacksamma för och

det som tynger oss. Kontakt:

Mia Westerling.

Barn, ungdom och familj

Musiklek: Tisdagar. Klapp & klang kl. 10

(för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11

(för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera

info: daniela.stromsholm@evl.fi

050 596 7769. Start 29.8.

TWEENTISDAG FÖR ÅK 3–7: Tisdagar

kl. 14–17 i Matteuskyrkan, start 29.8. Mel-

lanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Popkör

kl. 15:30–16:15. Mera info: catarina.bar-

lund-palm@evl.fi, tel 050 380 3936.

Öppet hus för ungdomar onsdagar

från kl. 15. MU-mässa kl. 17:30. Följ oss

på IG @matteusungdom för mer info om

hjälpedarutbildningar, läger, resor och

anmälningar.

Matteus barnkör och pysselklubben i

skolorna på Matteus församlings område,

på eftistid. Mera info om pyssel av

Catarina och gällande kören av Daniela.

Föda utan rädsla-kurs 1.10 kl.14–18 i

Matteuskyrkan. Mera info på hemsidan.

Musik

Matteus kyrkokör sjunger de gamla

klassiska kyrkomusikverken och även

nyare musik från vår egen tid. Höstens

övningar inleds 5.9 kl. 18.30 i Matteus-

kyrkan. Körledare: kantor Niels Burg-

mann, niels.burgmann@evl.fi,

09 2340 7326.

Vår Ton: Popkören riktar sig till barn i

årskurserna 4–7 och övar tisdagar i Matt-

euskyrkan. Start ti 29.8 kl. 15.30–16.15.

Matteus barnkör startar i skolorna på

Matteus församlings område, på eftistid.

Körledare: Daniela Strömsholm, daniela.

stromsholm@evl.fi, 050 596 7769.

Nya sångare välkomna i alla körer!

Gemenskap

Stickklubben träffas jämna veckor i

Matteuskyrkans utrymme med start to

7.9 kl. 11–13. Kontakt: Carita Riitakorpi

050 380 3986.

Samling för män: En fredag i månaden kl.

18–20 i Matteussalen. 8.9 Gäst: Svante

Lundgren, docent i judaistik, forskare vid

Lunds universitet. Följ med på hemsidan

för höstens kommande datum. Kontakt:

Matteus kansli

Bokklubben Bokmalarna: Bokmalarna

läser och samtar utgående från en på

förhand vald bok, var tredje måndag

kl. 14–15.30 i Matteussalen. Höstens

datum: 4.9, 25.9, 16.10, 6.11, 27.11 och

18.12. Mera info från kansliet.

Kvinnor mitt i livet: Kom som du är och

dela tankar om livet just nu: 4.9 kl. 18

i Matteussalen. Kontakt: Stina Hjelt

050 300 5911.

Barnkör, kyrkokör och ensemble – hitta din kör i Helsingfors hösten 2023

De svenska församlingarna i Helsingfors erbjuder ett mångsidigt utbud av körer.

De första övningarna under höstterminen är utmärkta tillfällen att prova på en ny kör – varmt välkommen med och sjunga!

Furaha: Sångare från hela världen, för alla åldrar (lekmöjlighet för barn). Varannan onsdag kl. 18 på Högbergsgatan 10, start 30.8.2023. Kontakt: fionatchow@gmail.com.

Johannes barnkör: Övar både i S:t Jacobs kyrka på Drumsö, torsdagar kl. 15–15.45, och i Hörnan på Högbergsgatan 10, tisdagar kl.15–15.45. Båda grupperna startar vecka 36. Kontakt: eva.henricson@evl.fi, 050 380 0842.

Kingdom Singers: Ekumenisk lovsångskör med sångare i olika åldrar och från olika kulturer. Varannan måndag kl. 18 i Petruskyrkan, start 28.8 på Skogsbäcksvägen 15. Kontakt: fionatchow@gmail.com.

Lovsångsgruppen: Medverkar under Förbön och tack-kvällen varannan tisdag i Munksnäs kyrka med Petrus församling. Start 5.9 kl. 18. Kontakt: mathias.sandell@evl.fi.

Matteus barnkör: I skolorna på Matteus församlings område, på eftistid för åk 1–3. Start 31.8. Kontakt: daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769.

Matteus kyrkokör: Start 5.9 kl. 18.30 i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. Kontakt: niels.burgmann@evl.fi, 09 2340 7326.

Matteus Voice 2023: Pop- och rocklåtar på projektbasis. Höstens övningar på hemsidan. Kontakt: daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769.

Passionärerna: Johannes församlings seniorkör, torsdagar kl. 10.30–12 i Folkhälsans Seniorhus, Mannerheimvägen 97. Kontakt: annamaria.bockerman@evl.fi, 050 380 1869.

Petrus vokalensemble: För dig som vill sjunga flerstämmigt och som har sjungit i kör tidigare. Start 14.9 kl. 18 i Äggelby gamla kyrka. Kontakt: mathias.sandell@evl.fi.

Popkören: Barn i åk 4–7, tisdagar i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. Start ti 29.8 kl. 15.30–16.15. Kontakt: daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769.

Roströsten: Alla välkomna som gärna sjunger men inte riktigt litar på sin förmåga att hålla ton och läsa noter. Torsdagar kl. 18:30 i Högbergssalen, Högbergsgatan 10. Start vecka 36. Kontakt: eva.henricson@evl.fi, 050 380 0842.

S:t Jacobskören: Blandad kör med ett tjugotal sångare. Tisdagar kl. 18:30 i S:t Jacobs kyrka på Drumsö. Start vecka 36. Kontakt: eva.henricson@evl.fi, 050 380 0842.

Tomas vokalensemble: Inriktad på liturgisk musik, för dig med viss körvana och notläsningsförmåga. Kontakt: dag-ulrik.almqvist@evl.fi. Start 19.9 kl. 18.30 i Körsalen, Högbergsgatan 10, andra våningen.

Vår ton: Kör för alla! Vi sjunger visor, kanon och schlager onsdagar mellan 15.30–16.30 i Matteuskyrkan. Start 6.9. Kontakt: niels.burgmann@evl.fi, 050 566 9418.

Mera info på hemsidan helsingforsforsamlingar.fi

Följ oss på Facebook och Instagram

för våra senaste uppdateringar samt bilder och gemenskap i vardagen @matteusforsamling.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050 380 3986.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: För tillfället är det fysiska kansliet

stängt. Telefontid ti, to 10–14,

tel 09 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

Gudstjänster

Söndag 3.9, högmässa:

kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 3.9, högmässa:

kl 12 i Johannes-kyrkan.

Onsdag 6.9, veckomässa:

kl 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 10.9, högmässa:

kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 10.9, högmässa med konfirma-

tion: Obs! tiden: kl 11 i Johanneskyrkan.

Söndag 10.9, högmässa med

konfirmation: kl 15 i Johanneskyrkan.

Tisdag 12.9, sinnesromässa:

kl 18 i Johanneskyrkan.

Onsdag 13.9, veckomässa:

kl 18 i Johanneskyrkan.

Gemenskap

Middagsbön: tisdagar kl 12 från och med 5.9 i Johanneskyrkan.

Kaffe med Johannes: 4.9 kl 13–15 i Folkhälsans seniorhus, utrymme Verkstaden, Brunakärr.

Bibel, tro och tvivel: 4.9 kl 18 i Hörnan.

Nya deltagare är varmt välkomna med!

Gäst: Monica Heikel-Nyberg

Stillhetens yoga: 7.9 och 14.9 kl 16

i Johanneskyrkan. Vi träffas varje torsdag

samma tid till och med 26.10. Ingen för-

handsanmälan behövs. En mjuk form av

andlig yoga som passar alla.

Lördagsbrunch för män i arbetslivet:

8.9 kl 10–11.30 i Hörnan. Kom och träffa

gamla och nya vänner, diskutera allt

mellan himmel och jord.

Diakoniträff med servering:

14.9 kl 12–13.30 i S:t Jacobs kyrka.

Föreläsning med Svante Lundgren:

10.9 efter högmässan som börjar kl 10, i S:t Jacobs kyrka.

För familjer och barn

Fritids i Hörnan: för barn i klasserna

3 till 6, tisdagar och fredagar kl 13–16.

Högbergsgatan 10. Fritidsledare Martina: 050 436 8108.

Fritids i S:t Jacobs kyrka: för barn i klasserna 3 till 6, måndagar, tisdagar och

torsdagar kl 13–16. Kvarnbergsbrinken 1.

Fritidsledare Nanne och Oscar: 050 477

8828. OBS! Stängt torsdag 14.9 pga personalutbildning.

Familjecafé i Hörnan: måndagar kl 9.30–11.30 och torsdagar kl 9.30–11.30

Familjecafé i Kääntöpaikka:

tisdagar kl 10–11.

Familjecafé i S:t Jacobs kyrka:

fredagar kl 9.30–11.30.

Musiklek: udda veckor (t.ex den 11, 12,

och 15.9) måndagar kl 10 i Hörnan,

tisdagar kl 10 i Kääntöpaikka, fredagar

kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Babyrytmik: udda veckor (t.ex 14.9)

torsdagar kl 10 i Hörnan.

PETRUS Körsång Petrusmäsas med kören Amigo Choral

Välkommen på Petrusmäsas **söndag 10.9 kl. 11** i Petruskyrkan. Hela församlingens gemensamma gudstjänst med kören Amigo Choral under ledning av Sören Lillkung, Petrus lovsång, Mathias Sandell, Ronny Thylin m.fl. Barnkyrka och CoolKids under gudstjänsten. Lunch och kaffe efteråt.

JOHANNES Andlig paus Bön och sinnesro

Kom in i Johanneskyrkan för en andlig paus i vardagen. Efter sommarpausen är veckomässorna tillbaka **varje onsdag kl 18**.

På **tisdagar** håller våra diakoniarbetare en middagsbön **kl 12**.

Tisdag 12.9 kl 18 firar vi sinnesromäsas, en mäsas för dig som upplever att något tär på din livslust, och för dig som vill träna din sinnesro, hitta fördjupad tro, eller mod att gå vidare i livet. Välkomna!

MATTEUS Kyrkoherde Matteus nya herde Patricia Högnabba installeras 13.9

Välkommen på kyrkoherdeinstallation!

Onsdagen den 13.9 kl. 18 installerar biskop Bo-Göran Åstrand vår nya kyrkoherde, Patricia Högnabba, i Matteus församling. Efter festmässan bjuder församlingen på kalas med salt och söt servering.

”Jag ser det som en nystart för hela församlingen och det team som jobbar här nu. Hoppas du också vill vara med och utveckla församlingen vidare”, säger Högnabba.

Välkommen med och fira Matteus församling! Eventuella gåvor får gärna riktas som bidrag till Matteus ungdomsarbete: Mobile Pay 92451 som är öppen under installationsmässan.

Evenemang och kurser

Fredagscafé i Petruskyrkan: Fredagscafé är en gemenskap för alla åldrar att mötas kring en kopp kaffe efter veckan! Kl. 17–19 varje fredag. Kom ensam, med familj eller med vänner.

Dagscafé: 12.9 kl. 13 i Petruskyrkan. Välkommen på en eftermiddag med kaffe och gemenskap. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissa Tua Sandell, tel. 09 2340 1115 eller 050 344 2711

Sorgekursen – Vägen vidare: Kursen är för alla som förlorat någon – nyligen eller för en lång tid sedan. Att bearbeta sorg kan ta tid. Det hjälper att dela vandrigen med andra. Fem onsdagar, kl. 14.30–16.30, den 20.9, 27.9, 11.10, 25.10 och 8.11. Anmälan till diakonissa Tua Sandell, tua.sandell@evl.fi.

Petra-frukost för alla kvinnor:

23.9 kl. 10 i Petruskyrkan. Petra är en skön förmiddag för kvinnor i alla åldrar, en plats att dela gemenskap och livsberättelser.

Andakt och bön

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Missa inte! Förbön och tack: Start ti 5.9 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Tuomas Anttila, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Förbönstелефonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09 2340 7171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontaktpgpgifterna ovan. Varannan tisdag fram till 12.12.

Kyrkan öppen för bön: Petruskyrkan öppen för enskild bön varje tisdag kl. 8–9, 15.8–19.12. Välkommen för att stilla dig.

Rotad i Ordet: 11.9 kl. 18 i Petruskyrkan. Kom med på en resa djupare i Bibeln och hitta en tro som håller. Leif Nummela, ”Leva i bättring”.

Sjung i kör

Lovsångsgruppen: För alla som vill sjunga. Medverkar under Förbön och tack-kvällarna i Munksnäs kyrka. Kl. 18–19 varannan tisdag, jämna veckor. Första träffen 5.9. Mathias Sandell.

Petrus Vokalensemble: För dig som kanske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Vi sjunger i stämmor och uppträder ibland. Nya medlemmar tas med hela tiden. Övningar på torsdagar kl. 18 i Äggelby gamla kyrka inför uppträdanden. Mathias Sandell. mathias.sandell@evl.fi

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångskör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan, start måndag 28.8, fionatchow@gmail.com

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net

Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–2340 7100.

Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malms kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Johannes barnkör: Övar både i S:t Jacobs kyrka på Drumsö, torsdagar kl. 15–15.45, och i Hörnan på Högbergsgatan 10, tisdagar kl. 15–15.45. Båda grupperna startar vecka 36, den 5 och 7.9. Kontakt: eva.henricson@evl.fi, 050 380 0842.

Family Fun: i S:t Jacob onsdag 13.9 kl. 17–19.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl 12 i Gamla kyrkan. **Roströsten:** torsdagar kl 18:30 i Högbergssalen, Högbergsgatan 10. Välkommen med! Start vecka 36. Kontakt: Eva Henricson, 050 380 0842, eva.henricson@evl.fi.

S:t Jacobskören: tisdagar kl. 18:30 i S:t Jacobs kyrka på Drumsö. Nya sångare är varmt välkomna! Start vecka 36. Kontakt: Eva Henricson, 050 380 0842, eva.henricson@evl.fi

Tomas vokalensemble: tisdag 19.9 kl. 18.30 i Körsalen, Högbergsgatan 10, andra våningen.

Ungdomar

Programkväll: 14.9 kl 18–20 i Hörnan.

Hjälpledarutbildning: 7.9 kl 18–20 i Hörnan.

Följ oss på instagram: @johannesungdom.

Ungdomsverksamhetens egen hemsida: johannesungdom.wordpress.com.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida:

helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb: @johannesforsamling.

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Kansliet: må, ti, to, fre 10–15.

Högbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Utrymmen: Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12, Högbergssalen, Högbergsgatan 10 (vån. 2), och Hörnan (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimvägen 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgratan 6, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbrinken 1, Seniorhuset, Norrsvägen 1, Arabiastrandens invånarhus, Indiagatan 1, utrymmet Kääntöpaikka.

Petrus församling

Gudstjänster

Varmt välkommen på gudstjänst!

Högmäsas varje söndag: Kl. 10 Munksnäs kyrka, kl. 12 Äggelby gamla kyrka. Kyrk-kaffe efter mässorna.

Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lov-

sång. Barnkyrka och CoolKids för barnen. Kaffe efteråt.

Petrusmäsas 10.9 kl. 11: Gemensam gudstjänst för hela församlingen i Petruskyrkan! Kören Amigo Choral under ledning av Sören Lillkung, Petrus lovsång och kantor Mathias Sandell. Barnkyrka under gudstjänsten. Servering efter gudstjänsten. Välsignelse av nya anställda. Inga övriga gudstjänster 10.9.

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på Facebook för aktuell info!

Musikleik: kl. 10 på torsdagar i Södra Haga från 7.9. Välkommen med i vårt glada gäng! Musikleiken är speciellt för dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker tillsammans och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi

Fredagscafé i Petruskyrkan: Kl. 17–19 fredagar. Mer info under ”Evenemang och kurser”.

Missa inte! Familjekyrka 24.9 kl. 10: Hela familjens morgon i Petruskyrkan! Familjekyrkan är en barnanpassad gudstjänst för alla åldrar, musik och olika slags aktiviteter (t.ex. bönevandring, rörelsesång, drama). Efter gudstjänsten lunch tillsammans.

Han kan prata med vem som helst

Mats Almqvist gjorde en omstart som 40-åring. I höst dukar han fram frukost för män i arbetslivet som tappat bort sina kompisar.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Frukostklubb för män i arbetslivet

Fyra lördagar under hösten: 9.9, 7.10, 11.11, 9.12 kl. 10–12

Plats: Hörnan, Högbergsgatan 10

Ingen förhandsanmälan

Kontakt: mats.almqvist@uwe.fi

Mats Almqvist tycker att världen blir lite bättre när man får prata bort en stund – och bjuder in män till lördagsfrukost.

HELSINGFORS Efter nedstängningen under coronapandemin saknade **Mats Almqvist** sina vänner. Snart märkte han att han inte är den enda vuxna mannen i arbetslivet som inte hinner träffa sina kompisar regelbundet. Eller som ens har några kompisar att ta kontakt med.

– Jag beslöt att göra något så konkret som att grunda ett frukostsällskap för män. En plats där man kan mötas åtminstone några gånger i terminen, fast allas kalendrar är så fullspäckade. Inga teman, inga agendor, bara en skön frukost och avslappnad diskussion.

Prestera inte vänskap

Som 40-åring höll Mats Almqvist på att bli sjukpensionerad på grund av ryggproblem. Då bytte han försäljning mot skolbänken. Idag är han egenföretagare inom idrott och motion och jobbar med allt från innebandyjuniorer till konditionsboxande pensionärer. Genom sitt arbete med människor har han lagt märke till det ökade presterandet, tidsbristen och stressen hos dagens människa.

– Få av oss tar sig tid att bara sitta ner och samtala i dag. Till och med våra vänskaper har blivit presterande, typ ”vi måste hinna” med kräftskiva i år också. Missförstå mig rätt, jag gillar verkligen fester och att ordna saker, men det behövs också kravlösa platser där man bara får vara tillsammans.

Han minns barndomens samvaro med kompisar där man kunde sitta i timtal tyst i bredd och läsa Kalle Anka.

– Jag är själv ett dåligt exempel med sprängfylld kalender, men jag vet att jag saknar den sortens kravlösa gemenskap med andra människor.

En bättre plats

Genom en avslappnad frukost i månaden hoppas Almqvist ge plats åt män i arbetsför ålder, som

»Världen blir alltid lite bättre när man får prata bort en stund.«

kanske saknar kompisar att bara hänga tillsammans med. I bästa fall kan man hitta nya vänner över en frukost.

– Världen blir alltid lite bättre när man får prata bort en stund. Mitt drömgång är ett petanquesällskap utanför en fransk bistro som umgås över ett spel, den ”viben”, stämningen, söker jag.

När Mats Almqvist kom på tanken med en frukostklubb funderade han först över att ordna den i egen regi. När församlingen erbjöd utrymmen för träffarna, så tackade han ändå ja. ”Hörnan” ligger i gatuplan på Högbergsgatan, strax intill Johan-

neskyrkan. Där finns sköna soffor och ett bra kök.

– Församlingen fungerar här som en plattform men träffarna kommer inte att ha något religiöst innehåll. Ifall någon vill tala om religion så får man förstås göra det, men jag kommer inte hålla någon andakt eller så, säger Almqvist.

Varför lördag morgon?

– Då är åtminstone många i arbetslivet lediga. Ingen tid passar alla men eftersom det är jag som kokar kaffet så måste jag utgå ifrån när jag har tid att göra det.

Mats Almqvist

52 år, gift, tre barn.

Före detta friidrottare och numera mångsysslande motionär. Företagare.

Sagt om Mats:

”Mats är en inspirerande person, hjälpsam – han hjälper gärna både unga som äldre med vad det än gäller. Han är en mångsysslare som kan allt och känner alla.

Ungdomarna gillar honom. Vi träffades på Solvalla för flera år sen – han idrottar med församlingens ungdomar och konfirmander.” *Sini Aschan*

”Mats är ”coachernas coach”, han kan peppa alla. Han har tusen järn i elden, alltid något på gång. Vi träffades på våra äldsta söners dagis för 21 år sedan och har fortfarande kontakt.” *Janne Silfverberg*

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Till vänster brevvännerna Marianne Skoglund och Lilian Westerlund. Till höger Heidi Lång, som dirigerar Skärikyrkans kör. FOTO: PRIVAT

Man får gåshud när man sjunger!

Körsångaren Lilian Westerlund gillar att skriva brev – och det var via brevvännen Marianne i Sverige som körprojektet ”Kör över kvarken” började. I september åker Replotkören på svarsbesök till Höga kusten.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

RELOT Den 22–24 september åker Skärikyrkans kör från Replot och Korallkören från Korsholms svenska församling på körbesök till Nätra församling på Höga kusten i Sverige. I våras inleddes samarbetet med ett svenskt körbesök i Replot.

– Att sjunga i en stor kör är lockelsen med det här, det märkte jag när kören från Nätra besökte oss. Normalt är vi tio personer i kören, och det lät helt annorlunda när vi var fler. Vi fick ju rysningar när vi sjöng tillsammans,

»Då jag sjunger i kör blir jag fullständigt uppslukad av sången.«

säger Replot församlings kantor **Heidi Lång**.

Vid svarsbesöket deltar antagligen en svensk kör till, så det blir omkring 90 personer som sjunger tillsammans. Repertoaren kommer att vara ungefär densamma som i vår: kören väljer sina egna favoriter.

– Skärikyrkans körs favoritsång är Py Bäckmans *En plats på jorden*. Den är väldigt mäktig och rolig att sjunga tillsammans i en stor kör, säger Heidi Lång.

Det började med brevväxling

Idén till körsamarbetet föddes ursprungligen när **Lilian Westerlund**, som sjunger i Skärikyrkans kör, blev brevvän med **Marianne Skoglund** från Sverige. Då hade körmedlemmarna länge talat om det att det skulle vara roligt att sjunga tillsammans med en annan kör.

– Det visade sig att min brevvän Marianne var kyrkomusiker. Jag skrev om vår kör och det här med att vi skulle vilja sjunga tillsammans med en annan kör, och plötsligt skrev vi till varandra om att göra det här samarbetet. Hennes kör hakade genast på idén och som tur var ville både vår kör och Korallkören också vara med, berättar Lilian Westerlund.

De kallar projektet ”Kör över Kvarken”. När den svenska kören besökte Replots kyrka i maj var det många som tog sig till kyrkan.

Lilian Westerlund har varit något av en ”allt i allo” gällande projektet.

– Jag har gjort allt från att koka mat till vår kördag till att göra konsertaffischen och kopi-

era programblad. Det är roligt att vara med och planera resan!

Vad är det roligaste med att sjunga i kör?

– Då jag sjunger i kör blir jag fullständigt uppslukad av sången och allt vardagsbrus omkring mig försvinner för en stund. Dessutom är det roligt att sjunga tillsammans med andra, det blir en gemenskap i sig. Församlingsskören är en blandad kör och jag sjunger också med i damkören QuinnTon i Vasa, säger Lilian Westerlund.

Vad ser du mest fram emot med den här resan?

– Allt! Vi kommer att kombinera den gemensamma övningen och konserten med lite turistanter i Umeå och på vackra Höga kusten. Det kommer att bli jätteroligt att göra det tillsammans både med bekanta korister och de projektkorister och -musiker som kommer med på resan. Jag tror att det blir en resa med många skratt. Jag ser också fram emot att få träffa Marianne igen, och att få sjunga med en så stor kör ger mig gåshud bara jag tänker på det. Jag föreställer mig att det kommer att bli jättemäktigt i deras stora kyrka!

Vad tänker du packa med dig i resväskan – förutom kläder och noter?

– Simdräkt, mina promenadtossor och hörlurar! Och min termosmugg som jag alltid har med till kören. Men jag lovar att lämna hundarna hemma, säger Lilian Westerlund.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Högmässa sö 3.9 kl 11: i kyrkan. Rune Lindblom och Michael Wargh.

Bönegruppen samlas tisdagar kl 18: i Smedsby fg, Gröna rummet. Nya och gamla deltagare varmt välkomna! Vi tar också gärna emot förbönsämnen. Kontaktperson: Ing-Marie Björkstrand.

Föräldra-barncafé on 6.9 kl 9.30-11: i Karperö. Pyssel, fri lek, sångstund och mellanmål för föräldrar och barn. Vi samlas i Karperö, på Carpella strandlid (Karperöv. 526) varannan onsdag, jämna veckor. Ledare för föräldra-barncaféerna är Henna Lundström och Sanna Saarela.

Föräldra-barncafé fr 8.9 kl 9.30-11: i Smedsby fg (Niklasv. 3). Vi samlas i Smedsby varje fredag.

Högmässa sö 10.9 kl 11: i kyrkan och kl 13 i Smedsby fg. Mats Björklund och Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Missionsgruppen samlas må 11.9 kl 13.30: i Smedsby fg, rum Glöd. Bl.a. handarbete, brev och kaffe står på agendan. Kontaktperson: Elisabeth Javén. Samling varannan vecka, udda veckor.

Föräldra-barncafé on 13.9 kl 9.30-11: i Tölby. Samling varannan vecka, udda veckor vid Tölby hembygdsförning (Nissustået 6).

KVEVLAX

Barnkören börjar: to 31.8 kl.18 i fh.

Högmässa: sö 3.9 kl.10. Fredrik Kass, Rodney Andrén.

Bön för bygden: må 4.9 kl.19 i krubban.

Mathjälpen: ti 5.9 & 12.9 kl.10. Kontakta Nina Andrén om du inte hämtat mat tidigare tfn 044 0462312.

Föräldra-barnklubb: on 6.9 & 13.9 kl.9.30 i dagklubben.

KORSHOLM Musikskola

Från Lilla barnkören till Orkester för alla – nästa vecka startar grupperna i Korsholms svenska församlings musikskola

Korsholms svenska församlings musikskola inleder sin gruppverksamhet vecka 36. Verksamheten startar enligt följande (ingen förhandsanmälan eller deltagaravgift):

Lilla barnkören (för 3–6 åringar): Musiksalen, onsdagar kl. 17.45–18.30 följande datum: 11.10, 18.10, 25.10, 1.11, 8.11, 15.11, 22.11 och 29.11 (8 ggr). Ledare: Susanne Holm

Körskolan (årskurs 1 – 6): Korsholms kyrka, onsdagar kl. 17.30–18.10. Ledare: Erica Nygård. Terminsstart 6.9

Ungdomskören Germivox (högstadiet-gymnasiet): Smedsby församlingsgård, kyrksalen (Niklasvägen 3, 65610 Korsholm), torsdagar kl. 15.15–16. Ledare: Michael Wargh. Terminsstart 7.9

Kör för alla: Församlingshemmet i Gamla Vasa, varannan onsdag (udda veckor) kl. 19–20.15. (Servering kl. 18.30–19). Ledare: A-C Nordqvist-Källström. Terminsstart 13.9

Korall-kören (kyrkokör): Sockenstugan, torsdagar

Arkivbild: Under påskdagens festgudstjänst sjöng ungdomskören tillsammans med Korall-kören.

kl. 19–20.30. Ledare: Michael Wargh. (Servering kl. 18.30). Terminsstart 7.9.

Kammarkören Psallite: Sockenstugan onsdagar kl. 18.45–21. Ledare: A-C Nordqvist-Källström och

Gudstjänst: sö 10.9 kl.10. Benjamin Häggblom, Rodney Andrén.

En kväll kring tro och liv: lö 16.9 kl.18 i Kvevlax församlingshem, ordnas av Förbundet Kyrkans Ungdom tillsammans med Kvevlax församling. Matts Aspvik, samtal i soffan, musik, kvällste.

REPLLOT

Sö. 3.9 kl. 18 Kvällsmässa: i Björkö kyrka. Svevar, Lång.

Sö. 10.9 kl. 10 Gudstjänst: i Replot kyrka. Svevar, Lång. **Prosteriets pensionärsutfärd till Alskat:** ons 13.9 kl. 11–16.30. En hel dag vid Alskathemmets lägergård med mat, kaffe och gäster. Medverkande Heidi Lång, Ingrid Mutai, Benjamin Häggblom, Ann-Sofi Bäck m.fl. Pris 10€. Anmälan senast ons 6.9 till pastorskansliet i Replot, tfn 044 356 0543, replot.forsamling@elv.fi eller till diakon Leif Galls, tfn 044 3520 156, leif.galls@evl.fi

SOLF

Barnkören Solfångarna: övar fr.o.m. 1.9 varje fredag kl 12.15–13 i Solf skolas musikal. Ledare för kören är Heidi Lång. Kören uppträder bl.a. i kyrkan på gudstjänster för Små & Stora. Nya och gamla sångare varmt välkomna med!

Säsongsavslutning på Kronvik lägergård: lö 2.9. Servering från kl 18, programmet inleds kl 19. Medverkande: Benjamin Sandell m.fl. Arr. KU-kretsen.

Högmässa sö 3.9 kl 10: med Johan Kanckos och Heidi Lång. Kyrkkaffe.

Junior: (för åk 1–3) måndagar kl 12.30–14.30 på prästgårdsvinden. Mellanmål, andakt, pyssel, lek och spel. Ledare Olof Jern och Sanna Huhta.

Träff för Små&Stora: tisdagar med drop-in från 9.30. Lek, fri samvaro, klapp- och klangsånger samt gemensam frukost står på agendan. Frukosten kostar 2 eur/vuxna, barnen äter gratis. Ledare Elisabeth Ström och Sanna Huhta.

Chill på vinden: (för åk 4–6) tisdagar 14.30–16.30 på

SOLF Ny kyrkoherde

Johan Kanckos valdes till kyrkoherde i Solfs församling

Församlingsborna i Solf valde i kyrkoherdevalet den 13.8.2023 **Johan Kanckos** till sin nya kyrkoherde.

Johan fick en klar majoritet av rösterna, hela 71,6% av det totala röstantalet. Sammanlagt röstade 190 personer i valet, vilket innebär en röstningsprocent på 17,1% eftersom församlingen har 1110 röstberättigade. Valnämnden i Solf tackar alla som röstade!

Domkapitlet i Borgå stift har förordnat Johan att börja i sitt nya arbete från 1.9, så redan söndagen den **3.9 kl. 10** önskar vi alla välkomna till kyrkan för att lyssna till Johans predikan. Som kantor fungerar Heidi Lång, och efter högmässan serveras kyrkkaffe i församlingshemmet.

Vi önskar Johan välkommen till Solf, och Solfborna välkomna till kyrkan!

KVEVLAX Samtal

En kväll om tro och liv

Förbundet Kyrkans Ungdom och Kvevlax församling ordnar **lördagen 16.9** en gemenskapskväll i Kvevlax församlingshem. Kvällen börjar kl. 18 med att KU:s verksamhetsledare Matts Aspvik talar kring temat ”Kallelse och meningsfullhet”. Kvällen fortsätter med samtal i soffan kring tro och liv idag, musik och kvällste. Varmt välkomna!

fr.o.m. september Erica Nygård. Terminsstart 9.8. (Kontakta A-C Nordqvist-Källström)

Orkester för alla: Sockenstugan, varannan tisdag (udda veckor) kl. 19-20.15. Ledare: Rainer Holmgård. Terminsstart 12.9.

Adelcrantz blåsensemble: Sockenstugan, torsdagar kl. 17.30-18.30. (Servering kl. 18.30). Ledare: Michael Wargh. Terminsstart 7.9

Korsholms kammarorkester: Sockenstugan, lördagar kl. 10-12. Ledare: Erica Nygård. Terminsstart 9.9.

Adelcrantz blockflöjtsensemble. Ledare: Rainer Holmgård (kontakta A-C Nordqvist-Källström).

Varmt välkommen med!

prästgårdsvinden. Mellis, andakt, pyssel, samvaro med kompisar. Ledare Olof Jern och Sanna Huhta.

Gudstjänst sö 10.9 kl 10: med Emilia Kontunen och Patrik Vidjeskog. Kyrkkaffe.

Pensionärsträff on 13.9 kl 13: i församlingshemmet. Kaffeservering och program.

MALAX

Gravgårdstalko! Ansvar för att rikta lutande gravstenar åligger gravrättsinnehavaren. Lutande stenar är en säkerhetsrisk och de bör riktas upp. Vi ordnar ett talkotillfälle per församlingsdel där vi hjälper till med riktning, se datum nedan.

Sö 3.9 kl. 16.30: Kören The Gospel Voice i Malax kyrka. Terminsstart.

Ti 12.9: Pensionärsutfärd till Alskat.

To 14.9 kl. 15.15: Hjälpedarutbildning börjar, prästgården i Petalax.

Bergö

Sö 3.9 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Englund, Lax.

Ti 5.9 kl. 9.30: Familjeklubben i församlingshemmet, terminsstart.

Ti 5.9 kl. 13: Minior i församlingshemmet, terminsstart

Sö 10.9 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Ti 12.9 kl. 15: Junior i församlingshemmet, terminsstart.

Ti 12.9 kl. 17-20: Gravstenstalko. Kom och få hjälp med att räta upp lutande gravstenar!

Malax

Sö 3.9 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Tornberg, Lax.

Sö 3.9 kl. 10: Söndagsskola i socken, terminsstart. Från 3 år uppåt.

Ti 5.9 kl. 17-20: Gravstenstalko. Kom och få hjälp med att räta upp lutande gravstenar!

On 6.9 kl. 13: Minior i socken, terminsstart. För Yttermalax.

To 7.9 kl. 9.30: Familjeklubben i församlingshemmet i Övermalax. Terminsstart.

To 7.9 kl. 13: Minior i församlingshemmet, för Övermalax. Terminsstart.

Sö 10.9 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Lax. Söndagsskola i socken.

Må 11.9 kl. 18: Ekumenisk bön, i Betel.

To 14.9 kl. 17: Samtalsgrupp för personer med intellektuell funktionsnedsättning, i Övermalax församlingshem. Vi träffas en gång i månaden.

Petalax

Sö 3.9 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Englund, Lax.

Må 4.9 kl. 9.30: Familjeklubben i prästgården, terminsstart.

Må 4.9 kl. 13: Minior i prästgården, terminsstart.

To 7.9 kl. 17-20: Gravstenstalko. Kom och få hjälp med att räta upp lutande gravstenar!

Sö 10.9 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

KOLUMNEN

DANIEL BJÖRK

Tips för en ny start

MINA TRE POJKAR älskar att åka båt. När man sitter längst framme med sin bror och lutar sig ut lite över vattnet, "Då känns det precis som att man flyger!". Åtminstone enligt min nioåring.

NÄR DET är dags att åka står jag ofta med en fot på bryggan och en fot på båten för att knuffa ut oss. Att stå så blir väldigt snabbt besvärligt. Jag måste bestämma mig. Ska jag åka med eller ska jag stå kvar på bryggan? Man kan inte göra båda.

SÅ KAN DET också vara i livet. Ska jag stanna kvar eller ska jag gå vidare? Nuläget är bekant. Men vad händer om du tar steget in i något nytt? Ett nytt jobb? En ny skola? En ny relation? Ett nytt hem?

Livet består av små och stora förändringar. Varje höst har du en chans till en ny start. Gud och Bibeln har en del goda tips när du står inför en ny början på något sätt.

FRÅGA GUD. "Vad är din vilja?" Det finns så många röster vi kan lyssna på. Välj att lyssna allra mest till Honom, som skapat dig och vill ditt bästa. "Räkna med honom, på alla dina vägar, så ska han jämna dina stigar", hälsar Bibeln. (Ords 3:6)

»Ge inte upp. Allt viktigt i livet kräver uthållighet.«

NÄR DU går vidare är det ett bra läge att släppa all eventuell bitterhet och besvikelse från det tidigare. Att förlåta är att göra också dig själv fri. "Förlåt varandra, så som Gud i Kristus har förlåtit er", säger Paulus. (Ef 4:32)

VAD ÄR DET som du hoppas att ska hända genom förändringen? Håll blicken stadigt fäst på ditt "Varför", din orsak, ditt mål med förändringen. "Jag sträcker mig mot det som ligger framför och jagar mot målet för att vinna segerpriset." (Fil 3:13-14)

VEM KAN DU vandra med? Hitta människor, grupper, platser och vänner som gör din resa möjlig. "Den som vandrar med de visa blir vis, den som umgås med dårar går det illa." (Ords 13:20).

TILL SIST: Ge inte upp. Allt viktigt i livet kräver uthållighet. "Låt oss inte tröttna på att göra gott, för när tiden är inne får vi skörda om vi inte ger upp." (Gal 6:9)

Lycka till med din egen start den här hösten. Kom ihåg: Han går med dig.

Daniel Björk är kyrkoherde i Pedersöre församling.

MALAX-KORSNÄS Utfärder

Program och gemenskap på Alskat

Välkommen på pensionärsutfärd till Alskat **tisdagen 12.9!** Dagen innehåller trevligt program i en naturskön miljö. Dagens gäst är Rose-Maj Friman som berättar om betydelsen av stöd vid sjukdom och dödens närhet. Önskepsalmer och -sånger, nattvardsmässa. Lunch och kaffe med smörgås serveras.

Busstransport enligt följande: Korsnäs kl. 9, Molpe kl. 9.15, Petalax församlingshem kl. 9.30, Malax kyrkhem kl. 9.50, Övermalax församlingshem kl. 10.

Deltagaravgift: 20 €. Anmälan senast fredag 1.9 till Anne Bjurback (i Malax), tfn 050 338 1059, anne.bjurback@evl.fi eller Hanna Hofman (i Korsnäs), tfn 044 410 1825, hanna.hofman@evl.fi.

Arr.: Korsnäs och Malax församlingar.

Vänster: Ingrid Mutai, som ska tala om väckelsesånger. Uppe till höger: Vy från Alskat. Nere: Arkivbild från Alskat. På strängbandsbilden syns från vänster kantor Martin Klemets (Vörå), Bertel Lindvik (Replot) och Leif Galls längst till höger. FOTO: PRIVAT

Utfärd med mycket sång

När prosteriet ordnar pensionärsutfärd till Alskat ligger tyngdpunkten på gemenskap – och särskilt på att samlas kring kära väckelsesånger.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Prosteriets pensionärsutfärd till Alskat

För pensionärer i Replot, Maxmo och Oravais.

Onsdag 13.9 kl. 11.00–16.30

Alskat lägergård, Munkgrundsvägen 12, 65760 Iskmo.

Prosteriets pensionärsutfärd ordnas i år tillsammans med Maxmo och Oravais-bornå.

En hel dag vid Alskathemmets lägergård med mat, kaffe och gäster.

En del av medverkanden är Ingrid Mutai, Benjamin Häggblom, Heidi Lång, Ann-Sofi Bäck m.fl.

PROGRAM:

11.00 Inledning **11.45** Lunch **13.00** Dagens gäst: Ingrid Mutai **14.00** Promenad / Vila **14.45** Sing in, Heidi Lång **15.00** Nattvardsmässa Benjamin Häggblom & Heidi Lång **15.45** Kaffe med smörgås **16.30** Hemfärd

Mat & kaffe 10 €

Anmälan senast 5.9 till Leif Galls. Tfn: 044 352 0156

REPLIT När prosteriet ordnar pensionärsutfärd till Alskat lägergård i september är det diakonen **Ingrid Mutai** som är en dagens gäst.

Hon har precis börjat jobba som diakon i Oravais församling.

– Jag har spelat gitarr sedan jag var tio och utbildade mig först till musiklekskollärare. Men sedan kom jag fram till att det inte var exakt det jag ville göra.

Beslutet mognade under tiden som missionär i Kenya. Hon studerade på distans och blev socionom – men insåg snart att gon kände sig kallad att bli diakon.

– Jag tycker det är jättemeningsfullt att få möta människor i olika livssituationer. Jag får gå med dem och stöda dem. Det känns att jag verkligen gör nytta när jag får gå ut bland människor.

Att sjunga skapar gemenskap

Vid pensionärsutfärden har hon främst tänkt att programmet ska kretsa kring sånger – och kring att sjunga tillsammans.

– Vi kommer att sjunga strängbands-sånger och kända väckelsesånger, och så ska jag berätta lite om sångernas bakgrund. Vi ska sjunga en hel del.

– Kanske berättar jag lite om min tid som missionär i Kenya också.

Vilken är din favoritväckelsesång?

– Det finns så många! *O store Gud* tycker jag om. Jag tycker skapelsen talar mycket om Gud, och via skapelsen får vi också se hur fantastisk Gud kan vara.

Vad är egentligen ett strängband?

– Det har att göra med att man ackompanjerar sånger med stränginstrument. Det är kanske särskilt i Österbotten man sjungit tillsammans till ackompanjemang av gitarr, violin och andra strängsinstrument.

Det har varit viktigt att sjunga tillsammans, och det har varit viktigt att sångerna har ett budskap.

– Sångerna har varit en samlande faktor. Att sjunga väcker gemenskap, och när man sjunger tillsammans kan man också märka att budskapet talar väldigt starkt till en själv, säger Ingrid Mutai.

Ingrid Mutai

Har precis börjat jobba som diakon i Oravais församling. Bor i Vasa.

Familj: Man som kommer från Kenya och två söner som är fyra och två år.

Gör på fritiden: Tycker om att vara ute i naturen och ute på havet. Det käraste smultronstället är släktens sommarvillan i Replot.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Baptismen lärde Roger Eriksson socialt ansvar

Roger Eriksson, ordförande för Pedersörenejdens gemensamma kyrkofullmäktige, tycker att kommunerna kunde ta modell av den kyrkliga gemenskapen.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

PEDERSÖRE Roger Eriksson, teolog och pensionerad religionslärare, är ny ordförande för Pedersörenejdens gemensamma kyrkofullmäktige.

I Pedersörenejdens gemensamma kyrkofullmäktige innehar den största församlingen ordförandeposten. Sedan församlingsfusionen i Pedersöre är Pedersöre församling störst i samarbetsområdet och Roger Eriksson ordförande.

– Jag har kanske den vana som behövs sedan tidigare. Jag har en viss erfarenhet av att hålla i klubban, säger han.

Varifrån kommer ditt engagemang för styrelse- och föreningsarbete?

– Jag har aldrig reflekterat över det egentligen. Jag har vuxit upp inom baptismen där det funnits ett starkt socialt engagemang. Där är det inte så noga med formerna.

Egentligen växte han upp både inom baptismen och den lutherska kyrkan. Hans mamma, som själv var baptist, var noga med att man skulle vara med i alla kristna sammanhang. Så Roger Eriksson gick i dubbla söndagsskolor.

– Hon var lite bitter över att hon och pappa inte fick gifta sig i kyrkan eftersom hon var baptist.

– Hon ansåg också att alla kristna hör till samma sammanhang. Det var kanske det som gjorde att jag i tiderna började studera teologi. Jag ville leta efter allt vi har gemensamt.

Finns det något särskilt du vill uträtta inom ramarna för ditt nya uppdrag?

– Det närmaste året vore det väldigt viktigt att Pedersöre församling får en egen verksamhetskultur. Att vi får hitta vår plats i den kyrkliga samfälligheten och får lugn och ro. Det är förstås inte fullmäktiges viktigaste uppgift, men jag ser det som viktigt.

En annan central fråga är hur församlingarna ska hantera sina fastigheter.

»Något måste vara på gång hela tiden.«

Som pensionär varvar Roger Eriksson förtroendeuppdrag och tid med familjen. Fiskekompisen på bilden är barnbarnet Idun. FOTO: PRIVAT

– Ska vi köpa stödtjänster eller ska vi producera dem själva? Det är en nyckelfråga framöver. En sak som är intressant är att vi till exempel äger Merilä lägergård men köper tjänster av Pörkenäs lägergård.

Roger Eriksson betonar att samarbetet är väldigt bra inom den kyrkliga gemenskapen.

– Det kunde vara modell för kommunerna här omkring. Då skulle vi ha förutsättningar att lyckas otroligt bra här i regionen.

En förhoppning han har inför de kommande åren är att ekonomin inom samfälligheten och församlingarna ska stabiliseras. De senaste åren har allt fler skrivit ut sig ur Jakobstads svenska och finska församlingar. Det är en trend som han hoppas att man ska kunna bromsa.

Något han sett, både i sina förtroendeuppdrag i församlingen och i sitt uppdrag som ord-

förande för familjerådgivningen, är att kyrkan och dess verksamhet ändå behövs. Trots att en del väljer att lämna församlingarna är det fortfarande många som väljer att vända sig till kyrkan, särskilt i kriser.

Vid sidan av sina förtroendeuppdrag, vilka är långt fler än de som nämnts, lägger Roger Eriksson sin tid på barnbarnen och familjen. Han motionerar regelbundet, gymmar två gånger i veckan och promenerar 10 000 steg om dagen tillsammans med sin fru Bodil.

– Det är då vi promenerar som vi utbyter tankar och funderar tillsammans. Vissa dagar kan vi promenera tio kilometer i tystnad för att nästa dag promenera fem kilometer utan att bli klara med allt vi vill säga.

Han är också stödperson och har nyligen blivit medlem i Esse å:s sportfiskare. Det senare är ett intresse som för honom innebär total avkoppling. Samtidigt märks det att Roger Eriksson är en man som trivs med att ha många järn i elden.

– Något måste vara på gång hela tiden, sammanfattar han.

Gemensamma kyrkofullmäktige

Gemensamma kyrkofullmäktige kan jämföras med kommunfullmäktige i en kommun.

De har ett övergripande ansvar över ekonomin och fördelar medel mellan församlingarna.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

Fre 1.9 kl. 22: Ljus i mörkret (nattvardsmässa) i Pörkenäs kapell, Björk.

Lö 2.9 kl. 18: Psalmafton i Jakobstads kyrka, Wester, Borgmästare.

Sö 3.9 kl. 12: Gudstjänst i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Borgmästare. Ulla Nyströms gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

Må 4.9 kl. 19: Jacob Gospel övar i Församlingscentret, dirigent Fanny Sjölin. Nya och gamla sångare välkomna med!

Ti 5.9 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

Ti 5.9 kl. 11: Vestanlidgårdens strängband övar i Församlingscentret, Raimo Forss. Nya och gamla sångare välkomna med!

Ons 6.9 kl. 15.15: Laudate (familjekör) övar i Församlingscentret, Wester. Nya och gamla sångare välkomna med!

Ons 6.9 kl. 18: Kyrkokören övar i Församlingscentret, Wester. Nya och gamla sångare välkomna med!

Ons 6.9 kl. 18: Cantate (ungdomskör) övar i Församlingscentret, Borgmästare. Nya och gamla sångare välkomna med!

To 7.9 kl. 13: Sång på gång i Församlingscentret, Wester. Nya och gamla sångare välkomna med!

To 7.9 kl. 18.30: Adorate (manskör) övar i Församlingscentret, Wester. Nya och gamla sångare välkomna med!

To 7.9 kl. 18.30: Gloriakören (damkör) övar i Församlingscentret, Borgmästare. Nya och gamla sångare välkomna med!

Fre 8.9 kl. 19: in da House i Församlingscentrets ungdom, Nylund-Wentus, Mård.

Lö 9.9 kl. 12-17: Kvinnolördag för seniorer på Merilä lägergård. Tema: Glädje. Medverkande: Pensionerade familjerådgivare Jan-Erik Nyberg, kantor Annika Wester, ledare Birgitta Kjellberg-Karvonen. Pris: 25 € (buss, program, servering). Anm. Senast 31.8 till församlingens kansli tel 040 310 0410.

Sö 10.9 kl. 12: Högmässa i Jakobstads kyrka, Krokfors, Turpeinen, Wester. Maria Salos gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

Sö 10.9 kl. 17.30: Fokus i Församlingscentret. Pastor Viktor från Iran. Lovsång Kick Östman. Barnfokus, servering.

Må 11.9 kl. 13.30: Sjömansmissionen i Församlingscentret, andakt Turpeinen.

Ti 12.9 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

To 14.9 kl. 13.00: SLEF:s missonssamling i Församlingscentret. Terminsstart.

To 14.9 kl. 13.30: Kyrkostrands syförening i Kyrkostrands församlingshem, andakt Boris Salo.

To 14.9 kl. 18: Samtalsgrupp för män i Församlingscentret, Jan-Erik Sandström.

On-fre 6-8.9: Diakonikansliet stängt.

JAKOBSTAD Psalmer

Tillsammans sjunger vi oss genom psalmboken!

Vårt stora projekt att sjunga igenom hela psalmboken fortsätter i höst. Välkommen till vårt första tillfälle lördagen den **2 september kl.18**. Medverkande är församlingens kantorer Lisen Borgmästare och Annika Wester.

De övriga tillfällena är **30.9, 28.10 och 15.12** (De vackraste julsångerna kl.19).

KRONOBY

Mässa sö 3.9 kl. 10: i Kronoby kyrka, Wallis, Smedjebacka.

Gudstjänst sö 10.9 kl. 13: i Kronoby kyrka, Anders Store, Hannes Uunila.

TERJÄRV

Familjegudstjänst sö 3.9 kl. 11: i Terjärv kyrka, Saitajoki, Borgmästare. Välsignelse av årets förstaklassister. Efteråt grillfest vid församlingshemmet.

Mässa sö 10.9 kl. 10: i Terjärv kyrka, Saitajoki, Borgmästare.

NEDERVELTIL

Mässa sö 3.9 kl. 13: i Nedervetil kyrka, Wallis, Smedjebacka, Kaj Laakso, flygelhorn.

Gudstjänst sö 10.9 kl. 10: i Nedervetil kyrka, Anders Store, Smedjebacka, Julia Hansson, ackordeon.

LARSMO

Gudstjänsterna strömmas via församlingens YouTube kanal och direktsänds i Larsmo När-TV.

Fre 1.9 kl. 20 Ungdomssamlingarna i XODUS: startar i Holm bönehus. Se Instagram @xoduslarsmo för mera information.

Sö 3.9 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Forsman, sång Eivor och Nils Johansson. Kyrkvård: Finnäs, Västerby.

- kl. 10 Söndagsskolstart: Vi börjar i kyrkan och går sen över till församlingshemmet.

Må 4.9 kl. 12-14 Syföreningen i Bosund missionsstuga: terminsstart.

- kl. 18-20 Bibelträdgårdens plantloppis: vid prästgården. Försäljning av plantor, krukväxter, skördeprodukter, hembakt m.m. Servering. Varor till försäljning tas emot med tacksamhet.

On 6.9 kl. 13-15 Stick-in café i Holm bönehus: terminsstart. Vi träffas varannan onsdag (jämn veckor).

To 7.9 Köreerna startar: i Holm bönehus på torsdagar. Alla nya och nygamla sångare välkomna! Anmälan på förhand till anders.forsman@evl.fi.

- Sång-minior: kl. 17.30-18.15. För årskurs 1-3.

- Sång-junior: kl. 18.30-19.15. För årskurs 4-6.

- Församlingskör: kl. 19.30-20.30 (för vuxna).

To 7.9 kl. 18.30 Vinterskriftskolans start: i kyrkan för konfirmander och föräldrar.

Lö 9.9 kl. 18 Nattvardsmässa i Risöhall bönehus: Lassila m.fl.

Sö 10.9 kl. 10 Gudstjänst: Lassila, Wiklund. Kyrkvård: Gädda, Gäddnäs.

Må 11.9 kl. 9.45-11.15 Föräldrabarn i Västerby bönehus: terminsstart.

- kl. 10.00-11.30 Föräldrabarn i Bosund: terminsstart

- kl. 10.00-11.30 Föräldrabarn i Holm: terminsstart

On 13.9 kl. 10.00-11.30 Föräldrabarn i Furugården: terminsstart

- kl. 13.30-15 Syföreningen i Furugården: terminsstart. Vi träffas varannan onsdag (udda veckor).

To 14.9 kl. 14 Nattvard vid Sandlunden: Lassila, Forsman.

15-17.9 Kyrkhelg i Larsmo: Berth Löndahl, Leif Nummela, Kerstin Mitts m.fl. Mötena hålls både i kyrkan och i Cronhjelmsskolan. Mer info finns på www.kyrkhelg.fi.

Minior- och juniorklubbarna startar vecka 36:

se infobladet och församlingens hemsida.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 3.9 kl. 10 Högmässa: S:ta Birgitta, Smeds, Ringwall

- kl. 12 Finsk högmässa: Jeppo kyrka, Östman, Ringwall

- kl. 14 Nattvardsgudstjänst: Pensala bönehus, Rune Fant, Göran Stenlund, Gerbykvartetten

- kl. 18 Kvällsgudstjänst: Munsala församlingshem, Östman, Lönnqvist

Sö 10.9 kl. 10 Gudstjänst: S:ta Birgitta, Östman, Ringwall

- kl. 12 Högmässa: Munsala kyrka, Östman, Ringwall

- kl. 18 Kvällsgudstjänst: Jeppo församlingshem, Edman, Ringwall

Samlingar och grupper

To 31.8 kl. 19.30 Loftet: startar, Jeppo församlingshem, ungdomar årskurs 7 och uppåt.

Fr 1.9 kl. 10-12 Små o stora: Jeppo församlingshem, Kati Nordström, varje vecka

NYKARLEBY Skriftskola

Anmälningsdags till skriftskolan

Det är dags för unga födda år 2009 och äldre att anmäla sig till skriftskolan! Ungdomsarbetsledarna och prästerna tar emot anmälningar utanför Zachariasskolan **torsdag 7.9 kl. 11-13** under matrasterna.

Man kan också ta kontakt direkt med årets skriftskolansvariga präster, Henrik Östman (Jeppo-Munsala) och Helena Smeds (S:ta Birgitta). **Tisdag 5.9 kl. 18** ordnas ett öppet infotillfälle i S:ta Birgitta kyrka om skriftskola och konfirmation.

LARSMO Musik

Kom med och sjung!

Larsmo församlings körer i Holm bönehus startar **torsdag 7.9**.

Sång-minior (åk 1-3) kl. 17.30-18.15

Sång-junior (åk 4-6) kl. 18.30-19.15

och församlingskör för vuxna kl. 19.30-20.30.

Alla nya och nygamla sångare är välkomna! Anmälan på förhand till anders.forsman@evl.fi.

– **kl 19 Nätet:** Munsala församlingshem, ungdoms-
mar årskurs 7 och uppåt.

Lö 2.9 kl 18 Gemenskapskväll: Klippan, Andra
sjön (KU), varm dryck finns, i övrigt knytkalas
Må 4.9 kl 18 Barnkören: Jeppo församlingshem,
varje vecka

Ti 5.9 kl 18 Infotillfälle: om skriftskola och kon-
firmation, S:ta Birgitta kyrka, mer info på web-
ben

On 6.9 kl 9.30–11.30 Små och stora: Pensala
skola, Lotta Ek, varannan vecka

– **kl 18 Kyrkvårdssamling:** för kyrkvårdar i för-
samlingens alla områden: S:ta Birgitta kyrka,
prästerna, alla intresserade välkomna.

To 7.9 kl 11–13 Anmälan till skriftskolorna:
Zachariasskolan, ungdomsarbetsledarna m.fl.

– **kl 19 Tystnadens bön:** Nykarleby kyrka,
Ann-Mari Audas-Willman, psalmsång,
bibelläsning och bön.

Sö 10.9 kl 15 Bibelstudium: Jeppo bönehus,
André Djupsjöbacka

Må 11.9 kl 9.30–11.30 Små och stora:

Socklot bönehus, Lotta Ek, varannan vecka

Ti 12.9 kl 13 Gemensam terminsinledning: för
missionsgrupperna, Nykarleby församlingshem,
Charlotte Steffansson-Myrskog

On 13.9 kl 9.30–11.30 Små o stora: Munsala
församlingshem, Lotta Ek, varannan vecka

– **kl 9.30–11.30 Små o stora:** Nykarleby försam-
lingshem, Åsa Dahlskog, varje vecka

– **kl 17 Samtalsgrupp:** för kvinnor mitt i livet star-
tar, sticksöm får tas med, servering,
Östman-Södergård.

To 14.9 kl 13 Samtalsgrupp: för män, Nykarleby
församlingshem, varannan vecka

– **kl 13.30 Solrosorna:** Nykarleby församling-
shem, Yvonne Emet, Östman-Södergård

– **kl 17.30 Minior o junior:** startar, Jeppo försam-
lingshem, åk 3–4 och åk 5–6, anmälan till Johan-
na, 040 868 7057 senast 10.9.

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi

Sö 3.9 kl. 10 Högmässa: Esse kyrka. Portin,
Malmsten-Ahlsved. Linnea Nyman, sång.

Även strömning på Youtube

– **kl. 13 Gudstjänst:** Pedersöre kyrka.
Österbacka, Östman

– **kl. 15 Sammankomst:** Flynängens bönehus

– **kl. 18 Gudstjänst:** Purmo kyrka. Björk,
Östman. Håkan Mattjus, saxofon

– **kl. 18 Gloria Dei-mässa:** Kyrkostrands försam-
lingshem. Albert Häggblom, Magnus Dahlbacka,
Mats Sjölands lovsångsteam. Program för
barnen. Servering

Må 4.9 kl. 14 Andakt: Flyngärdet, Kållby

Sö 10.9 kl. 10 Högmässa: Purmo kyrka.
Komulainen, Malmsten-Ahlsved. Anna-Pia Svar-
var, sång. Även strömning på Youtube

– **kl. 13 Gudstjänst:** Esse kyrka. Komulainen,

Malmsten-Ahlsved. Anna-Pia Svarvar, sång

– **kl. 15 Sammankomst:** Flynängens bönehus

– **kl. 18 Kvällsmässa:** Pedersöre kyrka.

Österbacka, Pandey

– **kl. 18 Kvällspredikan:** Ytteresse bönehus.

Kristian Nyman

To 21.9 (obs dagen!) kl. 12 Lunch för daglediga:

Esse församlingshem. Kristian Nyman. Pris 12 €. Anmälan senast 14.9 till Barbro tfn 040 310 0458

Grupper

Completorium – bön vid dagens slut: Emaus bö-
nehus, måndagar kl. 20.30 till 18.9

Bön: Purmo kyrkhem, torsdagar kl. 18.

Ny tid från september!

Bibel och bön: Bennäs kyrkhem, tisdagar kl. 18.
Start 5.9

Bibel och bön: Forsby bykyrka, varannan
torsdag kl. 19. Start 7.9

Ungdomssamlingar, från åk 7 uppåt

Hörnan i Bennäs kyrkhem: fredagar kl. 19–22.30
Fyren i Esse församlingshem:

fredagar kl. 19–22.30

Ungdomshäng i Purmo kyrkhem:

onsdagar kl. 18.30–21

Scouter

Nya patruller startar i höst för 10–12-åringar

Purmo, Lyjo: torsdagar kl. 18–19. Start 21.9.

Anmälan: malin.henriksson@scout.fi, 15 platser

Jakobstad: kårlokalen Tingshusgatan 29:

torsdagar kl. 17.30–18.30. Start 30.8

Körer

Vid frågor och anmälan, kontakta respektive
kantor. Henrik 040 310 0444; Diana
040 310 0445; Mikaela 040 310 0453

Barnkörer

Anmälan: sms till respektive kantor

Onsdagar, Kyrkostrands församlingshem.

Pandey. Start 13.9.

– kl. 18–18.45 (förskolan–åk 4)

– kl. 19–19.45 (åk 5–6)

Torsdagar kl. 18–18.45. Esse församlingshem, åk
1–6. Malmsten-Ahlsved. Start 14.9 två torsdagar

i månaden kl. 16–16.45. Purmo kyrkhem, åk 1–6.
Malmsten-Ahlsved. Start 21.9

Ny ungdomskör

Varannan fredag kl. 18.30–20. Esse församling-
shem. Pandey, Malmsten-Ahlsved. Start 29.9

Körer för vuxna

St Olofskören: onsdagar kl. 18 i Bennäs kyrkhem.
Start 6.9. Östman

Församlingsskören: onsdagar kl. 18 i Esse förs.
hem. Start 13.9. Malmsten-Ahlsved

Manskören: torsdagar kl. 14 i Kyrkostrands förs.
hem. Start 7.9. Östman

Kyrkokören: torsdagar kl. 18.30 i Kyrkostrands
förs.hem. Start 14.9. Pandey

Ny vuxenkör: varannan torsdag kl. 19.30–21 i
Purmo kyrkhem. Start 14.9. Malmsten-Ahlsved

Vid frågor om körerna: kontakta respektive
kantor

KOLUMNEN

DANIEL BJÖRK

Tips för en ny start

MINA TRE POJKAR älskar att åka båt. När man sitter längst
framme med sin bror och lutar sig ut lite över vattnet, ”Då känns
det precis som att man flyger!”. Åtminstone enligt min nioåring.

NÄR DET är dags att åka står jag ofta med en fot på bryggan
och en fot på båten för att knuffa ut oss. Att stå så blir väldigt
snabbt besvärligt. Jag måste bestämma mig. Ska jag åka med
eller ska jag stå kvar på bryggan? Man kan inte göra båda.

SÅ KAN DET också vara i livet. Ska jag stanna kvar eller ska
jag gå vidare? Nuläget är bekant. Men vad händer om du tar
steget in i något nytt? Ett nytt jobb? En ny skola? En ny rela-
tion? Ett nytt hem?

Livet består av små och stora förändringar. Varje höst har du
en chans till en ny start. Gud och Bibeln har en del goda tips
när du står inför en ny början på något sätt.

FRÅGA GUD. ”Vad är din vilja?” Det finns så många röster vi
kan lyssna på. Välj att lyssna allra mest till Honom, som ska-
pat dig och vill ditt bästa. ”Räkna med honom, på alla dina
vägar, så ska han jämna dina stigar”, hälsar Bibeln. (Ords 3:6)

*»Ge inte upp. Allt viktigt i livet
kräver uthållighet.«*

NÄR DU går vidare är det ett bra läge att släppa all eventuell
bitterhet och besvikelse från det tidigare. Att förlåta är att göra
också dig själv fri. ”Förlåt varandra, så som Gud i Kristus har
förlåtit er”, säger Paulus. (Ef 4:32)

VAD ÄR DET som du hoppas att ska hända genom förändring-
en? Håll blicken stadigt fäst på ditt ”Varför”, din orsak, ditt mål
med förändringen. ”Jag sträcker mig mot det som ligger fram-
för och jagar mot målet för att vinna segerpriset.” (Fil 3:13–14)

VEM KAN DU vandra med? Hitta människor, grupper, platser
och vänner som gör din resa möjlig. ”Den som vandrar med de
visa blir vis, den som umgås med dårar går det illa.” (Ords 13:20).

TILL SIST: Ge inte upp. Allt viktigt i livet kräver uthållighet.
”Låt oss inte tröttna på att göra gott, för när tiden är inne får
vi skörda om vi inte ger upp.” (Gal 6:9)

Lycka till med din egen start den här hösten. Kom ihåg: Han
går med dig.

Daniel Björk är kyrkoherde i Pedersöre församling.

PEDERSÖRE Sorg

Är sorg och saknad en del av ditt liv?

Om ditt liv kantas av sorg och saknad finns
det en sorgegrupp i församlingen som du är
välkommen till.

Under hösten träffas vi några gånger i Ben-
näs kyrkhem. Vi samtalar kring sorg, tro och
hopp.

För mer info, ta kontakt med Cecilia Kung
på telefonnummer 040 3100 463.

Kantorerna Mikaela Malmsten-Ahlsved, Diana Pandey och Henrik Östman bjuder in till körsång i höst. FOTO: JOHANNA NYMAN

Storsatsning på kör- verksamheten

Gillar du sång och gemenskap? I så fall finns det sannolikt en kör i Pedersöre församling som väntar på dig.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

PEDERSÖRE Pedersöre församling har en höst fylld av sångglädje framför sig. Församlingens etablerade körer fortsätter som förr samtidigt som några nya tillskott har dykt upp.

För yngre familjemedlemmar ordnar kantorerna en barnkörsdag i Kyrkostrand den 23 september. Under dagen utlovas både sång och lekar.

– Vi har förstått på en del föräldrar att de gärna vill att barnen sjunger i kör men att de har så mycket annat att de inte hinner. Om man inte hinner med barnkören annars kan man komma med på den här dagen. Barnen får upptäcka hur roligt det är att sjunga tillsammans,

säger **Mikaela Malmsten-Ahlsved**.

Barnkörsdagen avslutas med ett familjecafé dit alla som vill är välkomna för att ta del av vad gänget hunnit övat in under dagen.

Splitterny ungdomskör

För dem som passerat åldersgränsen till barnkören startar församlingen en ny ungdomskör.

– I dagens ungdomskultur är det mycket fokus på solister. Det finns så många duktiga solister, och det är otroligt roligt, men jag tror att det också finns många som tycker om att sjunga men som inte är så frimodiga

att de vågar stiga upp och sjunga solo.

Ungdomskören kommer att öva varannan fredagkväll innan ungdomssamlingarna börjar. Var övningarna hålls är ännu öppet och beror delvis på var i församlingen det finns störst intresse för kören. Eventuellt blir det en ambulande verksamhet så att alla ungdomar kan vara med på liknande villkor. Mer information dyker upp i församlingens kanaler vartefter.

Det finns också planer på att sätta upp en påskmusikal med ungdomskören om intresse finns.

– Vi hoppas att det också kommer sådana som spelar lite instrument. Låt budet gå. Man får frimodigt komma med!

Purmo läggs till på körkartan

Inte heller de vuxna förbises i höstens program. Det finns redan flera körer för vuxna i församlingen, men hittills inte i Purmo. Det ska det bli ändring på från och med den 14 september. Då startar en ny kör i Purmo kyrkhem. Kö-

»Det är församlingens uppgift att sjunga och prisa Gud.«

ren övar varannan torsdagkväll från 19.30 till 21.00.

– Också dagens vuxna har ganska fullt upp. Om man inte kan komma med på första övningen kan man meddela mig att man gärna är med men inte har möjlighet just då, säger Mikaela Malmsten-Ahlsved.

Om man vill vara med i kören men har svårt att få tiden att räcka till varje övning lovar hon att det också går att lösa, och man behöver inte vara Purmo för att gå med i kören. Alla är välkomna med.

Sången en andakt

Vid sidan av nämnda nysatsningar fortsätter de etablerade körerna i församlingen som förr under ledning av kantorerna Diana, Henrik och Mikaela.

De räknar upp några anledningar till varför de vill satsa på körverksamheten.

– Det är församlingens uppgift att sjunga och prisa Gud. Vi ska uppbygga varandra genom sång och musik, säger **Diana Pandey**.

Mikaela Malmsten-Ahlsved betonar gemenskapen, men också musikkraft.

– Texterna fastnar då man sjunger. Det är klart att man sjunger för att kunna sjunga för andra, men det är också en andakt för en själv.

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Träffa två nya!

I höst har Kristinestads svenska församling två färskas medarbetare inom diakonin: Debora Hannus och Maria Storsjö. Att möta människor är viktigt, säger de båda.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

KRISTINESTAD När Kyrkpressen ringer upp Debora Hannus har hon precis landat på jobbet som tf diakon i Kristinestads svenska församling.

– Jag har börjat den här veckan!

Hon ser fram emot att dyka in i arbetet på allvar och berättar att hon kommer att vara engagerad bland annat i pensionärsträffar, symöten och uppvaktningar i samband med födelsedagar.

Maria Storsjö (till vänster) och Debora Hannus är nya diakoniarbetare i Kristinestad.

FOTO: PRIVAT

Närpes–Australien–Vasa

Debora Hannus är Närpesbo och blev färdig socionom vid Nova i Vasa till julen.

– Jag har jobbat på dagis under våren. Det var en bra erfarenhet.

Under studietiden bodde hon i Vasa men är numera bosatt i hemtrakterna i Närpes. Hon är församlingsaktiv och syns ofta inom lovsången. Förutom musiken är motion och odling viktiga hobbyer, och i landet skördar hon både morötter, sallad och rödbetor som bäst.

Innan hon började studera till socionom hann hon prova på att bo utomlands och gick bibelskola både i Australien och i Levanger i Norge, något som har gett en bra grund.

Vad är särskilt viktigt för dig i jobbet som diakon?

– Jag vill att det ska märkas att min tro är genuin och att jag faktiskt vill följa Gud. Så vill jag vara närvarande med alla människor jag möter, och ge av min tid. Alla behöver få känna att det de säger är viktigt, konstaterar Debora Hannus.

”Jag vill höra människornas berättelser”

Ny inom diakonin är också Maria Storsjö, som jobbar som diakon på deltid.

– Jag kommer att hjälpa till där det behövs. För tillfället gör jag hembesök, berättar hon.

Maria Storsjö är Kronobybo i grunden och flyttade till Kristinestad för två år sedan. Före flytten bodde hon cirka 20 år i Jakobstad, där hon utbildade sig till och arbetade som röntgensköterska.

Musiken är viktig också för Maria Storsjö, som sjunger i två körer: Kristinestads damkör och församlingens gospelkör. Hennes kreativa

»Alla behöver få känna att det de säger är viktigt.«

sida visar sig också i att hon har studerat expressiv konstterapi, en terapiform som syftar till att öka självkännet och välmående. ”Det går bara man vågar!” konstaterar hon.

– Det handlar om processen.

Hur kom det sig att du sökte dig till att arbeta inom diakonin?

– När jag flyttade till Kristinestad märkte jag att det verkar finnas behov inom diakonin. Det kändes som ett naturligt steg.

Maria Storsjö har alltid varit intresserad av det sociala. Redan när hon skulle börja studera

stod valet mellan vården och en mer social inriktning på studierna. Den gången var det vården som drog det längre strået, men nu är hon glad att kunna göra en insats som diakoniarbetare.

I arbetet uppskattar hon människomötena stort. Som relativt nyinflyttad i Kristinestad ser hon fram emot att få lära sig mer om regionen, och framför allt om människorna och ta del av deras liv.

– Jag vill tala med människor. Jag vill höra deras berättelser om sina liv och lära känna den här traktens människor och kultur, säger Maria Storsjö.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Högmässa sö 3.9 kl. 11: i kyrkan, Rose-Maj Friman, Deseré Granholm.

Månadens kaffeböner (kravlös bönestund med kaffe) **må 4.9 kl. 11 i församlingshemmet**, efterföljs av gemensam lunch på Bistro kl.12. Tag kontakt med diakon Hanna om ekonomin är ett hinder för att komma med.

Baltikumvännernas kläd- och varumottagning samt loppis: ti 5.9 kl. 13–18 vid gruvan öppnar för hösten.

Gudstjänst sö 10.9 kl. 18: i kyrkan, Friman, Granholm.

Promenaderna må 11.9 kl. 9: samlas varannan vecka. Vi vandrar tillsammans från församlingshemmet. Kom ut och rör på dig i gott sällskap. Start kl. 9.00 i församlingshemmet med morgonkaffe. Går du med rullator, barnvagn, hund? Inga problem – kom som du är, och gå den sträcka du känner för, vi startar i alla fall gemensamt, ca kl. 9.30.

Gustav Björkstrand besöker vår församling on 13.9 kl. 18: Se puffen! Personporträtt av psalmförfattare och analys av psalmtexter kryddad med anekdoter. Vi sjunger psalmer med ackompanjemang av kantor Deseré Granholm. I samarbete med Malax-Korsnäs medborgarinstitut. Kvällen avslutas med kvällsbit och information om hösten i församlingen.

Månadsträff on 20.9 kl. 13.30 i Korsbäck och i Harrström, Uf på vinden, torsdag 21.9 kl. 10.00: Samvaro, kaffe, andakt. Kaffepeng samlas in till förmån för missionen.

Konfirmander modell 2024! Spana efter inbjudan till skriftskolan. Den kommer per brev i dagarna. Vill du bli **vikarie för barn-och ungdomsarbetsledaren?** Kontakta kyrkoherde Rose-Maj, tel 044 410 1821, för mera information!

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Sö 3.9 kl. 10: Högmässa i Lfd's kyrka Engström, Martikainen.

Sö 3.9 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka Engström, Martikainen.

Sö 3.9 kl. 19: Christina Baroques konsert i Krs kyrka. Inträde 25 €.

Lö 9.9 kl. 18: Samling kring Ordet i Dagsmark bönehus. J. Martikainen, Nådehjonen, A.K. Martikainen.

Sö 10.9 kl. 12: Högmässa i Sideby, Engström, Martikainen. Efter högmässan födelsedagslunch för församlingens 70-åringar på Jonnsborg.

Sö 10.9 kl. 18: Gudstjänst i Krs kyrka, Engström, Martikainen.

NÄRPES Musik

Kom med och sjung!

Vi välkomnar dig med i sång- och musikverksamheten! Det går bra att komma med fast startskottet redan har gått.

I Närpes:

Glada Noter (sånggrupp för skolbarn som gillar svårare sånger). Start 23.8. kl. 19–19.40 i Arken. Gerd Lindén-Liljehage

Of course! (sång- och musikgrupp för skolbarn). Start 25.8 kl. 16.15–17 i Arken. GL-L

Små Tonerna (sång- och musikgrupp för barn 5–7 år). Start 30.8 kl. 17–17.35 i Arken. GL-L

S:ta Marian kuoro (finsk kör). Start 6.9 kl. 18–18.50 i Arken. GL-L

Kör för alla (vi sjunger andliga sånger samt vackra visor). Start 7.9 kl. 16.30–17.15, varannan vecka i Arken. GL-L

Laudatekören (blandad kör). Start 12.9 i Luthergården. Sam Lindén

Projektkör (ett psalmjippo i oktober, en musikal i februari). Höstens övningar 7.10, 14.10 och 21.10 kl. 15–16.

Julkören (sjunger vid De vackraste julsångerna). Övningar: 25.11, 2.12 och 10.12 kl. 15–16, 16.12 kl. 14.30–15.45.

I Pörtom:

Om körerna i Pörtom meddelas senare.

Förfrågningar till A-kantor Gerd Lindén-Liljehage, 040 7117683.

Fr 15.9 kl. 19: Pärbandet-samling i Sideby kyrka. "Livsberättelse med Senegal i blickpunkten", Anna-Katrin och Tor Erik Store. Avslutas med mässa kl. 21. Anm. till Anna-Lisa 040-725 6644 före 12.9. Busstransport, start i Tjock.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

OBS Körstart, se puffen här ovanför

Lö 2.9 kl 18: Sångkväll med Evangelivox vid Fridskär

Sö 3.9 kl 12: Högmässa i kapellet på Frank Mangs Center, Sundqvist, Granholm

Lö 9.9 kl 10: Stickdag vid Fridskär kl 10.00–16.00. Anmäl / info: Anna-Lisa 040-725 6644

Sö 10.9 kl 12: Högmässa i kyrkan. Rabbe Sandell,

Lindén-Liljehage

On 13.9 kl 12: Matgemenskap för alla i Närpes församlingshem. Se närmare info i puffen. Blomberg, Örn.

To 14.9 kl 12: Matgemenskap för alla i Pörtom församlingshem. Se närmare info i puffen. Örn, Blomberg

Lö 16.9 kl 18: Kyrkokonsert "Herrarnas afton" i Närpes kyrka. Mika Nisula, tenor, Markus Wargh, organist, Kristoffer Streng och Church Hill Boys

Pörtom

Sö 10.9 kl 10: Gudstjänst i kyrkan. Rabbe Sandell, Granholm

Övermark

Sö 3.9 kl 10: Gudstjänst i kyrkan. Jakobsson, Lindén-Liljehage

Föreläsning med professor och biskop emeritus
Gustav Björkstrand
SVENSKA PSALMFÖRFATTARE I FINLAND
13.9.2023
kl. 18:00-19:30
Församlingshemmet i Korsnäs
Ingen förhandsanmälan!

NÄRPES Samling

Matgemenskap för alla

Gemenskap kring matbordet med god mat och goda samtal! Diakonerna medverkar och håller andakt.

I Närpes startar vi onsdagen **13.9 kl. 12** i församlingshemmet. Lunchpris 8 €. Anmälningar tas emot senast måndag 11.9 före kl. 12 av Anders Blomberg, tfn 040 711 7696.

I Pörtom startar vi torsdagen **14.9 kl. 12** i församlingshemmet. Lunchpris 8 €. Anmälningar tas emot senast onsdag 13.9 före kl. 12 av Kristina Örn, tfn 040 711 7685.

Varmt välkomna!

Är du redo för en ny termin?

Med ny väska och nyvässta blyertspennor började man höstterminen när man var barn. Men också som vuxen är det ibland läge att vässa sin inre blyertspenna. Vad skulle du vilja göra i höst? Delta i en gudstjänst? Sjunga i kör? Vara med i en samtalsgrupp? Kolla in annonseringen i din egen församling och hos grannförsamlingen!

KORSHOLMS PROSTERI

MALAX

Gravgårdstalko! Ansvaret för att rikta lutande gravstenar åligger gravrättsinnehavaren. Lutande stenar är en säkerhetsrisk och de bör riktas upp. Vi ordnar ett talkotillfälle per församlingsdel där vi hjälper till med riktning, se datum nedan.

Sö 3.9 kl. 16.30: Kören The Gospel Voice i Malax kyrka. Terminsstart.

Ti 12.9: Pensionärsutfärd till Alskat. Se mer info i puffen.

To 14.9 kl. 15.15: Hjälpedarutbildning börjar, prästgården i Petalax.

Bergö

Sö 3.9 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Englund, Lax.

Ti 5.9 kl. 9.30: Familjeklubben i församlingshemmet, terminsstart.

Ti 5.9 kl. 13: Minior i församlingshemmet, terminsstart

Sö 10.9 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Ti 12.9 kl. 15: Junior i församlingshemmet, terminsstart.

Ti 12.9 kl. 17-20: Gravstenstalko. Kom och få hjälp med att rätta upp lutande gravstenar!

Malax

Sö 3.9 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Tornberg, Lax.

Sö 3.9 kl. 10: Söndagsskola i socken, terminsstart. Från 3 år uppåt.

Ti 5.9 kl. 17-20: Gravstenstalko. Kom och få hjälp med att rätta upp lutande gravstenar!

On 6.9 kl. 13: Minior i socken, terminsstart. För Yttermalax.

To 7.9 kl. 9.30: Familjeklubben i församlingshemmet i Övermalax. Terminsstart.

To 7.9 kl. 13: Minior i församlingshemmet, för Övermalax. Terminsstart.

Sö 10.9 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Lax. Söndagsskola i socken.

Må 11.9 kl. 18: Ekumenisk bön, i Betel.

To 14.9 kl. 17: Samtalsgrupp för personer med intellektuell funktionsnedsättning, i Övermalax församlingshem. Vi träffas en gång i månaden.

Petalax

Sö 3.9 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Englund, Lax.

Må 4.9 kl. 9.30: Familjeklubben i prästgården, terminsstart.

Må 4.9 kl. 13: Minior i prästgården, terminsstart.

To 7.9 kl. 17-20: Gravstenstalko. Kom och få hjälp med att rätta upp lutande gravstenar!

Sö 10.9 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

MALAX-KORSNÄS Utfärder

Program och gemenskap på Alskat

Välkommen på pensionärsutfärd till Alskat **tisdagen 12.9!** Dagen innehåller trevligt program i en naturskön miljö. Dagens gäst är Rose-Maj Friman som berättar om betydelsen av stöd vid sjukdom och dödens närhet. Önskepsalmer och -sånger, nattvardsmässa. Lunch och kaffe med smörgås serveras.

Busstransport enligt följande: Korsnäs kl. 9, Molpe kl. 9.15, Petalax församlingshem kl. 9.30, Malax kyrkhem kl. 9.50, Övermalax församlingshem kl. 10.

Deltagaravgift: 20 €. Anmälan senast fredag 1.9 till Anne Bjurback (i Malax), tfn 050 338 1059, anne.bjurback@evl.fi eller Hanna Hofman (i Korsnäs), tfn 044 410 1825, hanna.hofman@evl.fi.

Arr.: Korsnäs och Malax församlingar.

KOLUMNEN

JOHANNA GRANLUND

Tro på det goda

NEJ, DET är inte församlingsval på gång, ifall någon kommer ihåg sloganen "Tro på det goda" från tidigare val. Jag valde rubriken för att det är en bra slogan. Kanske rent av ett bra livsmotto?

Det händer att jag funderar på lidandet i världen. En tanke jag ofta brukar återkomma till handlar om människans resiliens, det vill säga hennes motståndskraft mot bakslag och motgångar och hennes förmåga att fortsätta fungera, verka och bygga upp i eller efter svåra tider. På individnivå har vi olika grad av resiliens och olika svaga punkter som får oss att ge upp, för stunden eller någon gång till och med för livet. Men mänskligheten som helhet verkar ha en outtömlig, inneboende kraft i sig som får oss att gå på gång hämta oss och fortsätta arbeta för en bättre tillvaro.

Jag säger inte att alla gör det, eller hela tiden. Det är mitt bland oss som egoismen, habegäret, ibland rent av ondskan, finns och gör att vi skapar så mycket lidande för varandra. Men godheten finns också där. Hoppet, framtidstron, kärleken, viljan och drivkraften framåt.

»Mänskligheten som helhet verkar ha en outtömlig, inneboende kraft i sig«

SOM SAGT, som individer kan vi ibland förlora allt hopp. Människor kan gå igenom de mest ofattbara fasor och lidanden och komma ur dem alldeles söndertrasade. Någonstans inne i oss finns ändå möjligheten till en ny framtid, till ett liv som kan bli gott igen. Många gånger kan det vara människorna runt omkring den trasiga som står för hoppet och framtidstron. Ensam orkar ingen bygga upp ett sönderbrutet liv eller en sönderbombad stad, men då vi är tillsammans finns det alltid de som fortsätter hoppas och arbeta för en bättre framtid.

Jag tycker det är så betryggande med mänsklighetens aldrig utslocknande hoppfullhet, som gör att vi igen och igen bygger upp då livet runt omkring oss bryts ned. Vi vet att vi inte är kvar i lustgården. Vi vet att livet ofrånkomligen kommer med svårigheter. Men: "Jag vet vilka tankar jag har för er, [...] nämligen fridens tankar och inte ofärdens för att ge er en framtid och ett hopp", säger han som har skapat oss. Låt oss fortsätta tro på det goda.

Johanna Granlund är församlingssekreterare i Malax församling.

– Jag tror att alla kommer att trivas på familjeläget på Klippan, säger Annika Ekström, på bilden flankerad av två av sina barn. FOTO: PRIVAT OCH SLEF:S ARKIV

Välkommen på familjeläger!

Tid och samvaro är i fokus då Malax församling bjuder in till familjeläger på Klippan. Deltagarna kan se fram emot ett avkopplande veckoslut för alla generationer.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

MALAX I månadsskiftet september-oktober ordnar Malax församling ett familjeläger på Klippan i Munsala. Temat är "Familjetid". Det blir ett läger där man får koppla av, umgås och kanske testa på något nytt.

– Ofta springer vi i våra ekorrhjul och har fullt upp med allt möjligt. Här får man varva ner, ta tid för familjen och för varandra, berättar **Annika Ekström**, tf barn- och ungdomsledare.

Lägret är tänkt för alla generationer och alla intresserade. Man behöver alltså inte nödvändigtvis ha en stor familj för att komma med.

– Någon har kanske behov av att komma ut i sällskap och delta i olika aktiviteter. Det passar jättebra också för dem. Kommer det någon äldre som kan va-

ra en extramommo en stund, med extra händer och extra ögon, är det fint!

Familjelägret går av stapeln på lägerområdet Klippan i Munsala.

– Det är ett jättebra område med både närhet till stranden och till skogen. Det är lugnt och fridfullt.

Mångsidigt program utlovas

– Det blir ganska fritt så att man får välja mellan olika program. Jag tror att alla kommer att trivas, säger Annika Ekström.

Tanken är att det ska finnas något

»Vi behöver varandra, och vi behöver vara tillsammans.«

för alla grupper. De små får familjetid när föräldrarna kan koppla av från de vanliga vardagssysslorna och får gå till färdigdukade bord en hel helg.

– Ungdomarna får ungdomshäng med musik, spel, samvaro, och de vuxna får umgås med andra vuxna och familjen.

Alla detaljer är ännu inte fastslagna utan programmet kommer att utgå från deltagarnas behov.

– När vi ser hur många som kommer planerar vi mer noggrant.

En programpunkt som redan är inplanerad är lördag förmiddagens utevistelse. Då får man gå på promenad längs stranden eller i skogen tillsammans med familjen, tillsammans med andra eller helt själv.

På lördagskvällen bjuds det på lite livligare program, där alla får vara delaktiga.

– Det blir en typ av samling som riktar sig till hela familjen med lek och samvaro, andakt och musik.

Söndagens samling blir en familjedienstjänst.

Första gången

Familjelägret är ett nytt koncept i Malax församling.

– Vi har inte ordnat familjeläger tidigare, bekräftar Annika Ekström. Det blir spännande att se hur det utfaller!

En av hennes kolleger i församling-

en, **Kaisa Nyroos**, har skrivit en sång som blir lägrets temasång.

– Den handlar om att det ibland känns jättejobbigt, men Gud vill vara med och vill vara nära just då. Och också när allt är på topp – då vill Gud vara med.

Lägret kan vara en bra möjlighet att stanna upp mitt i terminen.

– Vi är alla i olika livssituationer och olika lägen i livet, men vi behöver varandra, och vi behöver vara tillsammans. Vi kan hjälpa varandra bara med att träffas. Det finns alltid någon som behöver få träffa just dig!

Hur vill du att känslan ska vara när man åker hem efter lägret?

– Jag hoppas att man har lärt känna nya människor, fått uppleva något nytt och att man har fått koppla av. Att man har varit med om något positivt och roligt.

Familjeläger i Malax församling 29.9–1.10

Plats: Klippan, Munsala

Lägeravgift: 100 euro/familj. Vid behov kan man få hjälp med avgiften, liksom transporten.

Anmälan: senast onsdag 6.9 till Annika Ekström, tfn 040 681 3800, eller e-post: malax.forsamling@evl.fi. Kom ihåg att meddela eventuella specialdieter.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

När skammen försvann

I höst blir Marika Torp predikobitråde i Iniö. I hennes barndom var Iniö ett kärt och bekant ställe när familjen åkte från stugan vid Iniöfjärden och besökte butiken och kyrkan. – Och nu får jag predika där!

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

INIÖ Marika Torp växte upp i Reso i en finskspråkig familj. När hon var sjutton flyttade hon till Sverige och bodde där i fem år. Som en musikalisk person började hon snabbt tala rikssvenska. Sedan hade hon paus från svenskan i 18 år.

– När jag sedan började tala svenska här i Finland igen fick jag lära mig språket på nytt, och samtidigt gick jag medvetet in för att försöka låta mer som finlandssvensk än rikssvensk, säger hon.

Hon utbildade sig först till ingenjör i bioteknik, men har inte jobbat som ingenjör, utan i ett laboratorium som utför diagnostiska laborietest och vid ett forsknings- och utvecklingslaboratorium där man utvecklar diagnostiska snabbtest.

– Men jag tyckte inte om att pendla till huvudstadsregionen från min hemort, Lojo. det kändes långt att köra varje dag.

Dessutom hade hon känt en kallelse till själavård sedan år 2011, predikat i sin hemförsamling, varit gruppleddare vid själavårdskurser och talat vid seminarier med själavårdstema.

– När jag sedan blev arbetslös tänkte jag: Kanske det är teologi jag ska studera, då får jag också ett yrke där jag kan använda min kallelse.

Nu inleder hon sitt fjärde studieår vid teologiska fakulteten vid Åbo Akademi. Vid sidan av studierna ska hon jobba som predikobitråde i Iniö.

Kämpade med skam

Iniö är en bekant ort för Marika Torp. Hennes släkt hade en sommarstuga i Gustavs. Den såldes år 2019 och sedan dess har hon saknat skärgården.

– Vår stuga låg på andra sidan Iniöfjärden, så när jag var barn gjorde vi varje sommar en båtresor till Iniö, handlade, spelade minigolf och besökte kyrkan. Det tyckte jag var mysigt!

Nu ser hon mycket fram emot att predika varannan söndag i Iniö kyrka.

Vad var det som väckte ditt intresse för just själavård?

– Det började med att jag själv led av dåligt självförtroende och kände mycket skam. Jag fick stor

Marika Torps son äger tre ankor. Den här heter Mäyski, och den har hon tagit hand om sedan den kläcktes ur ägget. – Hon tror att jag är hennes mamma och jag älskar henne så mycket! säger hon. FOTO: MARKO RAUNIO

hjälp av själavård när jag kämpade med mina egna känslor, och då blev jag väldigt entusiastisk och ville att andra skulle få uppleva samma sak. Sedan har det mognat i mig. Jag har känt mig uppmuntrad när människor som deltagit i seminarier där jag varit med som talare berättat att de fått tröst och hjälp.

Marika Torp

Studerar teologi vid Åbo Akademi och siktar på att bli präst.

Bor i Lojo och pendlar därifrån till jobbet som predikobitråde i Iniö. I Iniö ska hon göra besök och hålla andakter vid äldreboendet, skolan och dagis, göra hembesök och finnas till där det behövs. Hon har söndagsskola för barn och ordnar gudstjänster i kyrkan varannan söndag.

Familj: Man, 18-årig son och två bonusbarn som är 14 och 11 år.

Tycker om att göra på fritiden: ta hand om tre husdjursankor, tar sånglektioner och dansar bland annat zumba på gymmet. "Jag älskar att dansa!"

Vad skulle du säga till en människa som bär på mycket skam?

– Att man behöver vara ärlig om det som man bär på. Man måste våga öppna sig för en pålitlig människa. Jag fick själv erfara att när jag berättade om allt jag hade inom mig för en annan människa var det helande att hon också efter det bemötte mig kärleksfullt. Tidigare hade jag tänkt att om jag verkligen berättar sanningen om mig själv kommer den andra att döma eller kritisera mig.

Det är viktigt, säger hon, att vi får erfarenheter av att vi är accepterade och den vägen kan leda oss till en insikt om att också Gud accepterar oss, precis som vi är.

– Det är ju vi människor som ska vara Guds händer och fötter här på jorden.

Sin egen ofullkomlighet har hon nu slutit fred med.

– Det finns nåd för oss. Vi gör vårt bästa och Gud älskar oss hurudana vi än är. Ingen av oss är fullständig.

Är du redo för en ny termin?

Med ny väska och nyvässta blyertspennor började man höstterminen när man var barn. Men också som vuxen är det ibland läge att vässa sin inre blyertspenna. Vad skulle du vilja göra i höst? Delta i en gudstjänst? Sjunga i kör? Vara med i en samtalsgrupp? Kolla in annonseringen i din egen församling och hos grannförsamlingen!

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 3.9 kl. 12: Högmässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Linnéa Nygård, Hanna Lehtonen. Kretsarnas terminsstart med kyrkkaffe ute på kyrkbacken efter högmässan.

On 6.9 kl. 18: Veckomässa med bildmeditation i Pargas kyrka, Saara-Maria Roto, Hanna Lehtonen.

Sö 10.9 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Eija Grahn, Hanna Lehtonen.

On 13.9 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Lö 2.9 kl. 18: Sommarsamling i Mattnäs bönehus. Terminsavslutning.

Sö 3.9 kl. 11: Högmässa i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Susanna Landor, Robert Helin.

Sö 10.9 kl. 11: Finsk högmässa i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Susanna Landor, Robert Helin.

Korpo kapellförsamling:

Sö 3.9 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Sö 10.9 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 3.9 kl. 18: Kvällsgudstjänst i Houtskär kyrka, Viveca Auer, Eva-Christina Pietarinen.

Iniö kapellförsamling:

Sö 10.9 kl. 13: Predikogudstjänst i Iniö kyrka, Marika Torp.

ÅBO

lör 2.9:

- kl 12: Konfirmationsmässa, Domkyrkan. Kota-aho

(pred), Liljeström (lit), Danielsson, Söderlund.

- kl 15-17.30: Träff för ensamstående föräldrar med barn, Aurelia. Anmälan senast 29.8 till agneta.markku-la@evl.fi.

sön 3.9:

- kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Björkgren-Vikström (pred), Wikstedt (lit), Danielsson, Söderlund. Guds-tjänstgrupp medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe. högmässan kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi

mån 4.9:

- kl 13-15: Café Orchidé, Aurelia. Höstfest – vi firar att hösten är här!

tis 5.9:

- kl 14.30-18.30: Ungdomshålan, Aurelia.

- kl 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 6.9:

- kl 10-12: Familjecafé, Papinholma församlingshem. Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

- kl 13.30-15.45: Barnhålan för åk 3-6, Aurelia.

- kl 18: Bönegruppen, Aurelia.

tors 7.9:

- kl 9.30-11.45: Familjecafé, Aurelia.

- kl 14.15: Åbo Akademis inskriptionsgudstjänst, Domkyrkan. Nahnfeldt (pred), Bäck (lit), Danielsson.

sön 10.9:

- kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Wikstedt (pred), Liljeström (lit), Eklund, Danielsson, Söderlund. Gudstjänstgrupp medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

- kl 15: Mässa, S:t Karins kyrka. Wikstedt, Söderlund. Kyrkkaffe. Gudstjänstgrupp S:t Karin medverkar.

mån 11.9:

- kl 12-12.15: Lunchmusik med Ensemble MMXX,

Domkyrkan.

- kl 13-15: Café Orchidé, Aurelia. Eva Ingman "Mina år i Amerika"

tis 12.9:

- kl 14.30-18.30: Ungdomshålan, Aurelia.

- kl 18: Pizzakväll, Domkyrkan. Information om höstens program för vuxna och unga vuxna.

- kl 18: Tyst meditation, Aurelia.

JOMALA Om bön

"Vår längtan"

Nyfiken på bön? Välkommen med din längtan till en kravlös gemenskap på Gregersö lägergård **lördag 9.9 kl. 16-20**. Tabita Nordberg och Ester Laurell.

Anmäl gärna ditt deltagande till kansliet på tel: 018 328 30.

När någon dör

Under fem onsdagar i höst med **start 13.9** ordnar Åbo svenska församling en kurs som ger praktiska verktyg för att hantera döden. Församlingspastor Maria Björkgren-Vikström samtalar med experter som arbetar med döden på olika sätt. Ämnen som kommer att tas upp är bland annat palliativ vård, omhändertagandet av kroppen, juridiska råd, gravkontorets tjänster, begravningen och sorgebearbetning.

Efter varje kurstillfälle bjuder församlingen på en kopp te. Mera info om kursen får du av Maria Björkgren-Vikström, maria.d.bjorkgren-vikstrom@evl.fi. Ingen anmälan krävs.

Mer information om kursen och namnen på gästerna hittar du på vår hemsida: www.abosvenskaforsamling.fi/narnagondor

Samtidigt ordnas: Äventyrsklubb för barn

Om du vill delta i sorgkursen och råkar ha barn i åldern 3–9 år är barnen välkomna att delta i Äventyrsklubben i Aurelias andra våning. Anmälan Äventyrsklubben senast två dagar innan per sms 040–3417466.

ons 13.9:

– **kl 10–12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem. Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

– **kl 13:** Frukostklubben, Restaurang Teini (Nylandsgatan 1, Åbo). Anmälan senast 11.9 kl. 10 till [hedvig.langbacka@abo.fi](mailto:langbacka@abo.fi).

– **kl 13.30–15.45:** Barnhålan för åk 3–6, Aurelia.

– **kl 18–19.30:** "När någon dör", Aurelia. En kurs som ger praktiska verktyg för att hantera döden. Maria Björkgren-Vikström samtalar med Maria Wikström från församlingarnas gravkontor. Om du vill delta och råkar ha barn i åldern 3–9 år är barnen välkomna att delta i Äventyrsklubben som ordnas samtidigt i Aurelia. Anmälan till Äventyrsklubben senast 11.9 via sms 040–3417466.

tors 14.9:

– **kl 9.30:** Familjecafé, Aurelia.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Högmässa: sön 3.9 kl. 11 Ång, Hansen

Herrlunch: tors 7.9 kl. 12. Anmälan till kansliet senast 5.9

Högmässa: sön 10.9 kl. 11 Ång, Hansen

MARIEHAMN

SÖ 03.09 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka. *

TO 07.09 kl. 11.30 Lunnhcmässa: i församlingshemmet.

TO 07.09 kl. 12.00 Sopplunch: i församlingshemmet.

SÖ 10.09 kl. 11.00 Stenmässa: i S:t Görans kyrka. *

TO 14.09 kl. 11.30 Lunchmässa: i S:t Görans kyrka.

TO 14.09 kl. 12.00 Sopplunch: i församlingshemmet.

*=Livestreaming på församlingens Facebooksida.

NORRA ÅLANDS FÖRSAMLING

3.9 kl. 12: Högmässa i Finströms kyrka. Ingrid Björkskog, Johanna Evenson.

3.9 kl. 10: Högmässa i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, Christian Juslin. Vid kyrkkaffet diskuteras hur den ändrade gudstjänsttiden fungerat.

10.9 kl. 19: Taizémässa i Finströms kyrka. Ingrid Björkskog, Johanna Evenson.

10.9 kl. 11: Högmässa i Geta kyrka. Ingrid Björkskog, Johanna Evenson.

10.9 kl. 14: Högmässa i Vårdö kyrka. Outi Laukkanen, Christian Juslin.

13.9 kl. 18.30: Gudstjänstgrupp i Mikaelsgården i Finström samt i Sunds församlingshem.

Mikaelskören inleder höstens övningar 7.9. Barnkörerna, Kyrkis, familjecaféerna, Café kom mé, Stickcaféet och Tillsammans-gruppen börjar verksamheten vecka 37. Se www.norraalandsforsamling.ax för närmare information.

ECKERÖ-HAMMARLAND

Se information om gudstjänster och annan verksamhet på församlingens hemsida, eller läs om vad församlingen har på gång i det lokala infolbladet!

ANDREAS VON BERGMANN

Bertelsmäss

BARTOLOMEUS ÄR en av de mer sällan ihågkomna apostlarna i Jesu lärjungaskara. Hans apostladag, den 24 augusti, har ändå varit en av årets viktigaste under det gamla allmogesamhällets tid. Till Bertelsmäss skulle höet vara bärgat och då skulle höstrågen sås. Perioden från Jakobsnäss till Bertelsmäss var även storfiskets tid, då skärgårdsborna begav sig ut till fiskelägena vid Jurmo, Utö och Kökar samt i Norrhavet för att fiska strömming. Bertelsmässveckan brukade föra med sig regn och oväder, så enligt gammal fiskarbondedömdom hette det att "om Bertel ska skötläggaren lägga sköten under huvudet". Kort och gott markerade Bertel övergången från sommar till höst.

»Bertelsmäss var dagen då man fick börja tända ljus om kvällarna.«

IDAG har Bartolomeus fått ge plats för Berta, Bertel och Bertil i almanackan. De är inte besläktade med det bibliska Bartolomeus utan har ett germanskt ursprung, bildade från ordet *bercht* som betyder ljus. Så lägligt! Med höstens intåg var Bertelsmäss även dagen då man fick börja tända ljus om kvällarna. Vi behöver ljuset.

JAG HAR alltid fascinerats av det gamla allmogesamhällets hävdvunna, fasta rytm. Den stadga det gav åt livet. Och hur inflädat det var i kyrkoåret, hur det kryllade av subtila hänvisningar till kristen tro. Hur himmelskt och praktiskt flyter samman: från jord till bord, från jord till ord, kring Herrens bord, saliggjord. Jag är livets bröd. Jag är världens ljus. Så sade han.

När höstrågen sås görs det för nästa års bröd, bröd för dagen som kommer. När strömmingsskötan lades undan var laggkärnen fyllda, för dagen som kommer. Lador och lårar fylls av jordens frukter, ju längre hösten lider. Allt annat skall vissna och bli mull. Är vi beredda?

LIVET RINNER sakta i väg, genom höstglöd och frostnätter. Men han som är vägen, sanningen och livet ledsagar oss. I tro får vi följa honom. Genom kyrkoåret. Genom vintervilan. Till vårens grönska. Så som i himmelen, så ock på jorden.

Ge oss idag vårt bröd för dagen som kommer. (Matt 6:11)

Andreas von Bergmann är församlingssekreterare i Västabolands svenska församling.

Som kyrkvaktmästare får Jan Skogberg användning för så gott som alla färdigheter han utvecklat under livet. Han sköter allt från teknik och fastighetsskötsel till förrättningar och trädgårdsjobb. FOTO: MIKAEL GRÖNROOS

”Ett överraskande roligt jobb”

Kyrkvaktmästaren Jan Skogberg förvaltar sina förfäders kyrka.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

SIBBO I tretton år har Jan Skogberg varit kyrkvaktmästare i Sibbo. Efter att ha jobbat som hantverkare och bokbindare sökte han jobb som kyrkvaktmästare, men var inställd på att det skulle bli temporärt.

– Jag hade bara tänkt mellanlanda men blev kvar på flygplatsen. Det är ett överraskande roligt jobb, säger han.

Omväxlingen är något av det han uppskattar mest. Han tror att många av oss är gjorda för att jobba mångsidigt framför monotont, och jobbet som kyrkvaktmästare innebär både frihet och flexibilitet.

– Jag kan utnyttja allt jag tidigare lärt mig om fastighetsteknik, snickeri och ljudåtergivning i det här jobbet.

Även om han oftast ses i kostym i kyrkan innebär jobbet en hel del praktiskt

arbete. Bland annat finns det tre hektar mark runtom kyrkan som ska hållas krattad, klippt och prydd.

Mer ljud och ljus

Till de arbetsuppgifter som Jan Skogberg tycker att är roligast hör att vara med och sy ihop större helheter, att göra gudstjänsterna intressanta med mycket musik och innehåll.

Ur det perspektivet har arbetsbilden förändrats mycket de senaste åren. Förr var det första kyrkvaktmästaren gjorde inför en gudstjänst kanske att tända ljusen på altaret. Nu är det att kolla att internetuppoppligen fungerar. Men det har Jan Skogberg inget emot. Han tycker bara det är roligt med ljud, ljus och teknik.

– Församlingen vill erbjuda mer mu-

sik och livlighet. Aveget intresse har jag forskat lite. Med internet och Youtube är det ju ganska lätt. Man ska inte vara rädd utan bara hoppa i, det är roligt sen när allt lyckas.

Jordfästningar – ett jobb som ska skötas

Till de tyngre bitarna med jobbet hör alla jordfästningar.

– Ganska ofta är det människor i samma ålder som mig. Jag, som är uppvuxen på orten, är med och begraver en hel del bekanta. Det kan också vara ungdomar jag känt som plötsligt ligger här i en kista, säger han.

Samtidigt som känslorna alltid är med så har döden också blivit något av en rutin. Jordfästningarna är ett jobb som ska skötas och Jan Skogberg har lärt sig att skuffa bort de jobbiga känslorna då det krävs av honom i hans yrkesroll.

För honom är kyrkan, det som för an-

dra är en plats för vila och stillhet, en arbetsplats. Likväl har han en särskild relation till byggnaden. Han är uppvuxen på orten och har blivit konfirmerad i kyrkan. Dessutom har hans släkt bott i Sibbo så pass länge att hans förfäder varit med och byggt Sibbo kyrka, som han i dag arbetar i.

– Ibland kan jag sätta mig ner och tänka på det. Det är en spännande byggnad som är lite av ett turistmål, och det är min uppgift att sköta om den.

Tusen personer mitt på åkern

För att vara en landsortskyrka är Sibbo kyrka stor. Den rymmer 1 000 personer. Det är något som Jan Skogberg ibland får frågor om.

– Det första folk frågar är: ”Varför har ni en så stor kyrka här på åkern?”, ”Varför i hela världen har man byggt den här våldsamma byggnaden här?”

Svaret är att den gamla kyrkan i Sibbo hade blivit för liten för församlingen. Då man byggde en ny tog man i från tårna för att inte behöva bygga ut igen. År 1885 stod kyrkan färdig.

Vid sidan av sitt jobb sysslar Jan Skogberg med fastighetsskötsel också på fritiden. Tillsammans med sambo och barn bor han i ett 60 år gammalt hus som han piffar upp bit för bit.

– Fastighetsskötsel är en passion. Tiden blir aldrig lång.

»Man ska inte vara rädd utan bara hoppa i. Det är roligt sen när allt lyckas.«

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 1.9 Erika Boije, Uppsala

Måndag 4.9 Jan Edström, Esbo

Tisdag 5.9 Jona Granlund, Helsingfors

Onsdag 6.9 Anna-Pia Svarvar, Larsmo

Torsdag 7.9 Fred Wilén, Esbo

Fredag 8.9 Anna Edgren, Åbo

Måndag 11.9 Jan Edström, Esbo

Tisdag 12.9 Jona Granlund, Helsingfors

Onsdag 13.9 Anna-Pia Svarvar, Larsmo

Torsdag 14.9 Fred Wilén, Esbo

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 1.9 Anna Korkman Lopes, Esbo (repris från 21.10.2022)

Lördag 2.9 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 3.9 Vår nästa. Textläsare: Hedvig Långbacka och Lucas

Snellman. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 6.9.2023)

Måndag 4.9 Boris Källman, Vichtis

Tisdag 5.9 Boris Salo, Jakobstad

Onsdag 6.9 Boris Salo, Jakobstad

Torsdag 7.9 Boris Salo, Jakobstad

Fredag 8.9 Boris Salo, Jakobstad

Lördag 9.9 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 10.9 Tacksamhet. Textläsare: Anna Edgren och Marika

Kivinen. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 13.9.2020)

Måndag 11.9 Boris Källman, Vichtis

Tisdag 12.9 Stefan Salonen, Helsingfors

Onsdag 13.9 Stefan Salonen, Helsingfors

Torsdag 14.9 Stefan Salonen, Helsingfors

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 3.9 Liturgi med Tammerfors ortodoxa församling. Predikant: Aleksej Sjöberg.

Söndag 10.9 Gudstjänst med Adventkyrkan i Vasa. Predikant: Sebastian Jacobson.

Firma K.Rusk

-Städning
-Byggstädning
-Fastighetsskötsel

046-5743685

rusk.kristoffer@gmail.com
Molpe

STENHUGGERI LEVANDER

-nya gravstenar
-gravering
-borttagning av gravsten
-återmontering av gravsten
-förgyllning/försilvring
-rätning
-slipning

EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDAD OCH VÄRDIGHET
Rönbackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

Hör
vad Anden
säger!

Kyrkhelg Nord
i Larsmo
15-17.9.2023

Medverkande:

Berth Löndahl

Kerstin Mitts

Leif Nummela

Dana Fagerholm m.fl.

Se fullständigt program på:
www.kyrkhelg.fi

Kunde man tänka sig en mera inbjudande idyll att tillbringa sin ålderdom i, knappast.

Mera information om Hedvig Sofiahemmet får du av hemmets föreståndare Johanna Börman-Långström eller disponent Björn Sundqvist (tel 0400 444 393)

Obs! Anmäl dig senast 15.9!

Välkommen på jubileumsfest och stiftsdagar!

Det har i år gått 100 år sedan Borgå stift i dess nuvarande form grundades. Beslutet att skapa ett eget stift för församlingarna med svenskspråkig majoritet var ingen självklarhet, men historien har utvisat att det var både klokt och långsiktigt. Vi behöver fortfarande ett enande stift som stärker samhörigheten och slår vakt om våra gemensamma intressen.

Tillsammanskraften i Borgå stift är värd att firas med ett helt jubileumsår och med stiftsdagar. Jag har därför glädjen att hälsa dig välkommen till jubileumsfesten och stiftsdagar i Borgå! Varje församling i stiftet kallas även att utse representanter bland sina anställda, förtroendevalda och andra medlemmar för att tillsammans blicka ut över samtiden, stärkas i vår gemensamma kristna tro och se framåt med förtröstan. Närmare information om dagarna finns på evl.fi/borgastift100.

Må Gud välsigna jubileumsåret och stiftsdagarna!

Biskop Bo-Göran Åstrand

BORGÅ STIFT

HÖSTENS HÖJDPUNKT

22-24 SEP 2023

www.skordefest.ax #skordefestaland f

”Jag tror på att vi lyfter varandra”

– Om vi talar för mycket om skuld kan det slå tillbaka, säger Catharina von Schoultz.

Vid folkhögskolan med fokus på utlänningar som lär sig svenska är rektor **Catharina von Schoultz** orolig för den nya vågen av rasism.

TEXT OCH FOTO: **JAN-ERIK ANDELIN**

Borgå folkakademi, "Akan", har blivit en av de institutioner i södra Finland som har en viktig roll i att hjälpa utlänningar och invandrare att komma in i Finland, på svenska.

Som folkhögskolor brukar har också Akan ett internat där den ligger i Empirestaden i Borgå. Akan har kunnat ge både bostad, utbildning och en start i Finland för många utlänningar

– Varför jag vill jobba inom folkbildningen? Det är den där tron på det goda i människan. Tron på att genom att lyfta, och genom att tro på varann så vi kommer framåt, säger skolans rektor Catharina von Schoultz.

Akan har under hennes tid som rektor sedan 2019 också kommit in "från landet". I Helsingforsregionen har flera folkhögskolor lagt ner, men Akan från Borgå driver i dag folkhögskolkurser också på det svenska skolcampuset på Arabiastanden.

Själv tror hon på bildning, trivs med det internationella och hittar en livsgemenskap bland annat genom kyrkan och dess musik.

Suttit på pappas orgelläktare

Catharina von Schoultz växte som barn på 1960-talet upp i östnyländska Lapträsk. Där hade hennes åländskfödda pappa som nyutbildad musiker fått jobb som kantor.

– Jag kommer ihåg hur jag som liten har suttit på orgelläktaren. På pappas sida finns det kantorer i flera generationer. Hans egen pappa var mycket på ute på sjön, men hans morbror Ture Isaksson som var kantor i Finström församling blev som en andra pappa för honom och upptäckte att han var intresserad av musik.

Catharinas pappa Walton Grönroos var i alla fall intresserad av att gå vidare som sångare, fortbildade sig vid sidan av kantorsjobbet i sång och vann 1975 den ansedda Timo Mustakallio-tävlingen. Han lämnade kyrkomusiken och blev klassisk lied- och operasångare och sedermera operachef.

Catharinas första skola blev Kapellby skola i Lapträsk, den första skolan i raden av många. Hennes pappas musik förde familjen omkring i världen till Jyväskylä, till Wien och till sist till Berlin, där hon gick en stor del av sin skolgång.

Med det har hon också själv fått vara utlänning och bli exkluderad – också när det sker i bästa välmening.

Catharina von Schoultz

Rektor för Borgå folkakademi (Akan) sedan 2019.

Född i Helsingfors 1964, under tio år av skollåldern uppvuxen i Berlin.

Ekonomie magister från ÅA, senare byggt på med pedagogik.

Familj: man och tre vuxna barn.

Bott längre perioder utomlands, i Sverige, Tyskland och Luxemburg, sedan 2006 bosatt i Borgå.

Kristen tradition: evangelisk-luthersk.

– I tittan i Österrike skulle vi gå i kyrkan, som var katolsk, med vigvatten. Och så säger min lärare "ja, men du är evangelisk, så du behöver inte ta av det". Och så tittade alla på mig och undrade vad det var med mig.

– Jag ville ju vara som de andra. I Tyskland gick jag på fotbollsmatch med min klass. Tyskland vann och alla skulle stå upp för nationalsången. Men då säger min lärare "Men du, Catharina, du behöver inte". Då känner man sig annorlunda – en vänlighet som slår fullständigt slint.

För sina egna studier återvände Catharina von Schoultz till Åbo Akademi, men har senare med man och familj bott och och jobbat utomlands, i Sverige och Luxemburg, och också haft flera jobb med internationella kontakter och samarbete med andra länder.

En rädsla att spela på

Den nya regeringen i Finland har gett Catharina von Schoultz en del huvudbry, inte minst diskussionen om rasismen. Med det har också följt frågor om hur det ska bli med den fria bildningen, som folkhögskolan hon leder, där regeringsprogrammet utlovar nedskärningar.

Eller hur hennes parti SFP borde agera nu. Sedan hon med sin familj återvände till Finland 2006 satt hon i tre perioder i stadsfullmäktige och i nämndarbete för partiet, med skola och bildning som sitt gebit.

Mycket av det ni gör på Akan rör utlandsfödda. Är du orolig för hur det ska bli för dem nu?

– Ja, det är jag. Och det har redan blivit annorlunda. Pandemin och kriget i Ukraina är stora obehagliga saker som som framkallar jättestor ångest hos människor. Och då! Då går det

»Också om jag inte orkar sjunga, så finns det andra omkring mig som gör det. Jag är ändå en del av det hela.«

att komma åt den här rädslan med ett revirtänk som kan utnyttjas på olika sätt.

– Man kan aldrig använda något som har hänt för att säga att nu kommer framtiden också att bli så här. Men visst ser jag mönster! Nu pekar man ut muslimer som den stora faran för oss; "de gör" och "de tar". På trettioalet var det judarna – någon man har väljer att skylla på när samhällsproblemen blir svåra att lösa.

Under skolåren i Tyskland drogs Catharina von Schoultz med i det tyska, skuldtyngda projektet att nationen skulle hantera sitt förlutna.

– *Vergangenheitsbewältigung* av tuffaste sort. När vi gick i åttan, jag var 14 år, skulle vi gå och se helt fruktansvärda dokumentärfilmer med hur människor i koncentrationslägren vräktes ner i gravar och så.

I solen på sommartorget i Borgå funderar Catharina von Schoultz i dag på om det skuldbeläggandet i det långa loppet har varit bra.

– Den tyska förnedringen i första världskriget gjorde att det växte fram populism. Men ingen mår väl bra av att känna sig skyldig till någonting man intellektuellt vet man personligen är oskyldig till. Eller en skuld för att du är vit, för allt vad du påstås ha gjort för att förstöra världen, även om du vet att du själv tänker i helt andra banor. Och så slår det kanske tillbaks och sätter en grogrund för sorts nationalism igen?

In i församlingslivet genom musiken

Operabarytonen Walton Grönroos lämnade yrket som kyrkomusiker, men i gemenskapen kring Svenska församlingen i Berlin fortsatte han spela och familjen vara med.

– Kyrkoskatten är den sista jag skulle lämna bort, helt enkelt för att jag har kommit in i församlingslivet via musiken. Predikandet och "prästsidan" är lite obekant för mig, eller att vara dogmatisk ifråga om man tror rätt eller fel, säger Catharina von Schoultz.

– Men gemenskapen och diakonin är ju så otroligt viktig och värdefull! Min Gud är god, min Gud visar nåd, min Gud öppnar för för alla människor.

Catharina von Schoultz har genom åren varit en körsångare, utomlands och hemma i Borgå.

– Det är en gemenskap och en trygghet i det. Också om jag inte alltid skulle orka sjunga med så finns det andra omkring mig som sjunger. Jag är ändå en del av det hela.

TRÖSTA DIG MED

För ett tag sedan fick jag namn på en typ av tröst jag länge använt mig av: historisk tröst. Jag har dessutom utvidgat den en aning till något jag kallar likgiltighetströst. Jag kan varmt rekommendera dessa typer av tröst för alla med en ängslig själ.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

Trilobiten

Om du liksom jag har en tendens att oroas dig, ängslas, skämmas och vara alltför mån om din värdighet kunde det göra gott med lite svalkande likgiltighet och en blick bakåt i tiden, kanske till och med så långt bak som till trilobitens tid. Trilobiten är en utdöd djurgrupp som levde mellan tidsperioderna kambrium och perm, vi talar då om femhundra miljoner år sedan. Jag återkommer gång på gång till dikten "Samtal i museum" av Solveig von Schoultz där trilobiten figurerar.

Hetsigt samtal, de stannade upp vid vitrinen / fär-

diga för nästa replik / då de blev avbrutna av trilobiten / en avlägsen släkting till kräftan. / Inkrökt i bottenlammet sen miljoner år / betraktade trilobiten dem under sitt glastak / med en underbar likgiltighet / kom dem att stamma.

Jag kan se trilobitens blick för mig när jag grubblar över om jag skrivit en tillräckligt klok text eller om jag varit ett trevligt middagssällskap på festen. Den gör så gott ibland, den där nonchalanta blicken fylld med "Vem bryr sig om hundra eller femhundra miljoner år?"

Pumpan

För ett tag sedan skrev vi om skamsköljningar i Kyrkpressen, den där känslan som övermannar oss vid ett pinsamt minne. Jag var fjorton år, gick med min bricka i högstadiets matsal. När jag passerade det coola flickgängets bord minns jag hur de först tittade på min nyköpta jumper, sedan menande på varandra. Min svarta jumper med en klart lysande orange pumpa och texten "Smashing Pumpkins" visade sig vara en bandskjorta, ett alternativt rockband med punkinfluenser. Det var alltså inte bara en trevlig jumper med en glad grönsak, som jag hade trott. Jag hörde för övrigt mer till gänget som spelade volleyboll vid församlingshemmet på onsdag kvällar. Jumpern åkte in i skåpet och hittade aldrig mer ut, förutom när den slängdes i soporna.

Jag kommer så tydligt ihåg känslan av att vara den ovetande tönten. Den känslan har ibland återkommit till mig som vuxen, i diskussioner där jag avslöjat min okunskap eller mitt dåliga minne. Då brukar jag tänka på en sned kopia jag sparat i min svarta låda med dikter och aforismer: "Grubbla inte över vad andra tänker om dig, för det gör de så sällan!" Jag är, eller försöker åtminstone vara, hjälte i mitt eget liv, men en statist i andras. Andras likgiltighet och självupptagenhet kan vara väldigt befriande.

Ibland försöker jag också föreställa mig hur Gud ser på mig i den där situationen där jag går i min pumpajumper. Jag tror han hade sagt: Åh, strunt i det. Du är mycket fin! Nu går vi till elevutrymmet och chillar.

Oron

Barnen de oändligt älskade, så avhållna att jag ibland tänker att det gränsar till vansinne. Alla kvällar, när de var riktigt små, jag stått och kollat att den lilla magen i den mjuka pyjamasen rör sig upp och ner precis som den ska, hur jag analyserat hostningar, kroppstemperatur och beteende av olika slag. Vid ett läkarbesök satt jag ytterst på stolen och ställde frågor om de olika förkylningssymptomen som lillkillen uppvisat. Läkaren tittade lite slött på sin dataskärm, sedan sa han entonigt: "Det finns 200 virus. Det är ett av dem."

Jag tänker ibland på den där läkaren med ett tacksamt fniss. Det är troligen ett virus nästa gång också. Det finns 200, vem kan ha koll?

Ibland går det ändå inte att fnissa. Som när de där värsta tankarna tränger sig på: Om de andra dör och bara jag blir kvar? Om jag dör, vem ska då vid läggdags ha de viskande

förtroliga samtalen med mina små?

I ett försök att greppa det ogripbara har jag klippt ut små bokstäver i glada färger och gjort en tavla av det klassiska citatet av Too-ticki i Tove Janssons *Trollvinter*: "Allt är mycket osäkert, och det är just det som lugnar mig." Jag försöker liksom kasta mig ut i livet utan någon tanke på fallskärm.

Andra gånger klamrar jag mig fast vid ... ja, vad ska man kalla det ... hoppet om evigt liv. En gallisk biskop, Hilarius av Poitiers som levde på 300-talet, lär ska ha skrivit: "Skulle Gud, som är odödlig, ha kunnat ge oss ett liv vars enda utsikt är döden? Skulle han ha kunnat ge oss en sådan längtan efter att leva om allting bara tog slut i dödens fasa?"

Ibland finns inga ord som tröstar eller lugnar. Då försöker jag ändå bara ge efter, älska fullt ut, låta livet hända. Så svårt, så nödvändigt.

LITE LIKGILTIGHET

BILDER: PIXABAY, UNSPLASH, MALIN AHO

**»Vi lever som dagsländor
när man blickar tillbaka
till trilobitens tid.«**

Korgstolen

Jag bläddrar ibland förundrat i min konfirmationsbibel. Tänk att jag i tonåren suttit med en bibelläsningssplan och en kulspetspenna och strukit under kapitel för kapitel. Jag satt i en korgstol i ett hörn av mitt flickrum. Jag var sladdbarn och kvällarna var lugna och tysta, det tyckte jag om. På den rosarandigt tapetserade väggen hängde en affisch med en bild på en strand och dikten "Fotspår i sanden" på engelska, den som avslutas med att man bara ser spår av ett par fötter i sanden, eftersom man blir buren av Gud. Jag tyckte motivet och dikten var en oändligt vacker helhet.

Jag blev äldre, min kritik växte, liksom min cynism, och i samma takt framstod affischen som alltmer pastelligt gullig. Jag vet inte var den är i dag, men min ungdoms bibel finns kvar i hyllan, med alla blåa understrykningar. I Romarbrevet blir det riktigt blått, jag har ringat in "8 Kapitel" och ritat blå stjärnor. Jag vet varför; redan då fanns den historiska trösten där, den där som fick mig att lyfta blicken från mitt lilla korgstolshörn och tänka att jag var en obetydlig men älskad prick i universum: "Ty jag är viss om att varken död eller liv, varken änglar eller andemakter, varken något som finns eller något som kommer, varken krafter i höjden eller krafter i djupet eller något annat i skapelsen skall kunna skilja oss från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår herre."

Skulle jag i dag hänga upp en affisch på min vägg skulle det inte bli "Fotspår i sanden". Jag tror det skulle bli Romarbrevets: "Vem hoppas på det han redan ser?"

Omsorgen i det lilla

Ingen vardagssyssla var för oviktig för min svärmor. Syltburkarna i källaren var försedda med målartejp där hon skrivit årtal och innehåll. I vävstolen låg alltid en påbörjad matta, i frysen fanns lagom stora påsar med infrysad dill. Hon gjorde allt oförtrutet och i egen takt.

Skåpen och lådorna var välfyllda av saker som kunde komma till nytta. Långt innan hon blev sjuk sa hon en gång med en suck och ett finurligt leende: "Ni får ta hit en container sen när jag är borta."

Jag tänker ibland på hennes ständiga omsorg i det lilla, men också hur hon samtidigt kunde fästa blicken på en tid när ingen längre skulle odla dill i hennes trädgårdsland. Hon ställde heller inga krav på att allt skulle förvaltas på rätt sätt.

Jag vill kunna se lika nyktert på mitt eget värv, i dag och alla andra dagar. Vi lever som dagsländor när man blickar tillbaka till trilobitens tid. Samtidigt stannar jag upp inför Ingrid Arvidssons dikt, ofta citerad i dödsannonser. Den ringar så tydligt in att både vårt värde och vår förgänglighet är lika tungt vägande sanningar: "Så liten plats en människa tar på jorden / Mindre än ett träd i skogen / Så stort tomrum hon lämnar efter sig / En hel värld kan inte fylla det."

BMA 2023	ADVO- KAT Apj 24:1	HUVUD- VAG? RÖTT KORT	INTE VACKER	AKTI- NIUM	HANNAS MAKE 1 Sam 1:2	SNÖ- HYDDA	POJK- NAMN	LEDIG	RATA
VAR HEGAJ Ester 2:3					SPARSAM GAGNE- LIG			FRID AMNE	
AR 1984 DRYCK		EJ UPP	PÅ NYTT OREGEL- BUNDEN HJART- RYTM		ANNA ORD FÖR ANSIKTE 1 Mos 3:19			"PELARE AV..." Ester 1:6	
VAS ANTAL LEVNADS AR				ASTAT		FÄR HUND AGARE? HÖRA? USEL LÖN		ANNA ALM GALT	
INFLAMMA- TION I STRUP- HUVUDET STUPID				JÄGARE 1 Mos 10: 8-9	ENGELSK PARTIAN- HÄNGARE JÄMMER				MASSA- CHUSETTS
		BESTÄLLA I FÖR- VÄG GÄRDS- GRUPP I TERJÄRV				LÅNG KLÄN- NING			
FÖRKORT- NING SOM BESTÅR AV INITIALER	TYP AV POP- MUSIK	OK	GIFTIG GAS	GRUS- MARK	PRIS FÖR TV-PRO- DUKTIONER GRAVERA	TA EN RÖVARE KRASSLIG			
				MUSLISK FURSTE ANFALL		DET KAN BEDRÅ UTMÄRKA VAG MED RAMÄRKEN			FACK- ORD
GÅR PÅ RÄLS			STOR ÅDER HÄR ME- NÄR VI ALVAR		KRAFT		BOAS HUSTRU Mat 1:5	OCH "HÄN SOM PÅVAR HJÄRTAN" PS 7:10	
HAV				SÄNKT TON MILJÖ	PORT "VÄR... DU SOM ÄR Mat 6:9		INTERN		
			SIFFRA FOTBOLLS FÖRBUND		INSEKT	SON TILL KISH 1 Sam 9:2 POLITIKER			TECKNA
SAMISK SLÄDE	GATA	BLIR ÄL? ÖGRUPP		SVART BERGART LÄNGD- MATT			MANI		
				OPERA GÖPA		KARIN NILSSON	INDISK PLAGG TON		ANTI- MON
HÄLIG- HET	GLORIOS				12/6		POSTU- LAT		
NÄLEN HAR BÄRA ETI			USSIELLS BRORSON 3 Mos 10:4		LITEN		SARA- CEN		

JULIKRYSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på pos-
ten. Vi gratulerar: **Bengt Eklund**, Helsingfors, **Helena Stranholm-Finne**, Yttermark och
Valborg Helsing, Vörå.

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast fredagen den 15 september 2023 till: Kyrkpressen,
Södra kajen 8, 00130 Helsingfors. Märk kuvertet "Augustikryssset". **För kännedom:**
de öppnade kuverten med kryssvar och adressuppgifter skickas vidare till Svenska
Lutherska Evangeliföreningen som tar tillvara frimärkena till förmån för missionsarbete.
Du kan också ta en bild av kryssset och skicka till layout@kyrkpressen.fi. De tre först
öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset är enligt Bibel
2000. Lycka till!

Namn & adress:

SKA- RIS LÅN 2023	J	ESAU SON 1 Mos 36:9	F	ORTU- STILL LÅN 2023	P	FEST	I	ADAM SON 1 Mos 2:2	BMA 2023	SKAD- LIG
→	O	R	A	V	A	I	S	↓	ASTIG	M
ARA	H	E	D	E	R	FINNAR	A	K	N	E
	F	A	G	O	T	K	A	I	N	
	N	U	C	H	E	V	T	G	P	O
	N	E	R	E	R	U	E	I		
SMÅ- PLANET	↓	D	R	A	D	H	E	L	A	V
A	S	T	E	R	O	I	D	I	S	N
FÄGEL	T	U	K	A	N	S	K	U	L	U
	L	E	R	A	U	R	N	A	B	I
	N	I	L	E	N	I	C	K	E	K
	O	M	S	O	R	G	E	K	A	G
VÄRD	U	T	G	E	A	L	E	R	T	L
	U	R	E	M	I	L	P	O	J	K
	S	N	I	L	L	E	F	A	R	M
A	H	A	T	V	E	G	I	F	T	E
	U	D	E	N	I	D	T	V	I	L
	J	E	R	U	S	A	L	E	M	A

Julresa till Lappland

Fira jul i vintervackra Äkäslompolo!

Julresa till Raitismaja 22- 27.12

I priset 650€/pers ingår resor samt logi med helpension (frukost, lunchmatsäck, middag och kvällsmål).

Kom med och upplev gemenskapen! Det blir program varje dag med mycket sång och musik.

Start från Vasa och påstigning längs RV8 norrut.

www.raitismaja.fi

info@raitismaja.fi

Bokningar 044-978 3120

Boka
din resa
redan
idag!

**Norrgårds
busstrafik**

info@nbtrafik.fi
nbtrafik.fi
Peter 045-1247300

Fastighets AB

KORSHOLMS BOSTÄDER

Behöver du en hyreslägenhet ?

Vi har radhus- eller våningshus
lägenheter i Smedsby, Kvevlax,
Solf, Petsmo, Jungsund och i
Replot.

Tarvitsetko vuokra-asunnon ?

Meillä on rivi- tai kerrostalo asuntoja
Sepänkylässä, Koivulahdessa
Sulvalla, Petsmossa, Jungsundissa
sekä Raippaluodossa,

Fastighets Ab Korsholms Bostäder

Centrumv 4 / Keskustie 4, 65610 Korsholm / Mustasaari

Tel / Puh 06-3277123 , 0400 188 083

www.korsholmsbostader.fi

Kombinera studier och arbete

Vill du studera till ett yrke eller utveckla ditt kunnande inom din nuvarande bransch för att komma vidare i karriären? Vi erbjuder flexibla vägar till ny kompetens. Dina tidigare erfarenheter, studier och kunnande tas i beaktande då vi tillsammans gör upp en personlig studieplan.

Bekanta dig med vårt utbud och ansök redan idag!

www.prakticum.fi/vuxen

 NATO ABC Jan-Erik Enestam Jakobstads Gymnasium - Stora Auditoriet on 20.9 kl. 18.30	 ÄR DU DIN HUNDS BÄSTA VÄN? Fredrik Steen Schaumansalen Jakobstad on 27.9 kl 18.30	 KONST, KROPP OCH MOTSTÅND Stina Wollter Schaumansalen Jakobstad on 11.10 kl. 18.30	 THE KYRÖ STORY Kyrö / Lydianna Hangassalo Jakobstads Gymnasium - Stora Auditoriet on 25.10 kl 18.30	 VAD INNEBÄR AI FÖR MIG? Linda Mannila Jakobstads Gymnasium - Stora Auditoriet on 8.11 kl 18.30	 KONSTEN ATT LEVA LIVET Andreas Jonsson Schaumansalen Jakobstad fr 1.12 kl 18.30	 Jakobstads ARBIS Där drömmar blir sanna Boka din biljett på: arbis.jakobstad.fi eller 06 786 3264
--	--	---	---	---	--	--

SVENSKASTUDIER

25 lekt. närstudier per vecka
i svenska och samhällslära

.....

Svux 1 - på nybörjarnivå
Svux 2 - på fortsättningsnivå

För mer information och ansökan:
vuxeninstitutet.narpes.fi
tel. 040-1600687
vuxeninstitutet@narpes.fi

Närpes vuxeninstitut
Närpiön aikuisopisto

Infokväll om afasi

Erfarenhetstalaren *Christa Mickelsson* och talterapeuten *Victoria Mankki* samtalar om afasi. Kvällen riktar sig till personer med afasi, anhöriga och intresserade.

Tid: Tisdagen den 3 oktober kl. 17-18.30
Plats: SFV-huset G18 i Helsingfors, Georgsgatan 18 och nätet
Anmälan: sfv.fi/evenemang senast den 29 september

Vi bjuder på kaffe och tilltugg. Välkommen!

 SVENSKA FOLKSKOLANS VÄNNER

Christa Mickelsson
FÖRFATTARE
JOURNALIST

HÖSTNYTT!

HÄVERERAD
– Torpedbåten S2:s sista färd
Författare: Niclas Erlin. Pris: 30 €
I en höststorm i oktober 1925 gick torpedbåten S2 under med hela sin besättning utanför Björneborg. De 53 männen ombord hade då i över ett halvt dygn kämpat mot vädrets makter. Boken berättar om den finländska marinens största olycka i fredstid.

EKENÄS SEMINARIUM
– En minnesskrift över en kulturinstitution
Författare: Magnus Cederlöf. Pris 32 €
Folkskollärarinneseminariet i Ekenäs verkade i drygt etthundra år, 1871–1974 i sin hemstad. Det var en central bildningsinstitution inte bara i sin hemstad, utan i hela Svenskfinland. Nu har seminariet äntligen fått en egen rikt illustrerad historik som beskriver livet vid läroinrättningen under olika perioder.

GUSTAF MANNERHEIM
– Bolsjevismens svurna fiende
Författare: Henrik Ekberg. Pris: 30 €
Som den militäre ledaren i en småstat belägen i skärningspunkten mellan mäktiga maktsblock höll han flera gånger bokstavligen världens öde i sin hand.

Från UGT till X3M
– Finlandssvenska popprogrammets historia
Författare: Kjell Ekholm. Pris 35 €
Mycket har gjorts för att få ungdomar att lyssna på radio sedan 1965. Radio X3M:s start 1997 var vändpunkten. Boken är en djupdykning i den finlandssvenska radions värld med intressanta synvinklar på hur popradion utvecklades.

Köp i bokhandeln eller vår webbshop
holvi.com/shop/LuckanRaseborg

LUCKAN
RASEBORG

VÄSTNYLANDSKA KULTURSAMFUNDET

WWW.VASTNYLANDSKAKULTURSAMFUNDET.FI

SOMETHING ROTTEN!

EN RUTTEN MUSIKAL?

MUSIKAL, MUSIKALARE, MUSIKALAST

PREMIÄR 14.9.2023

ÅBO SVENSKA TEATER

ABOSVENSKATEATER.FI
02-277 7377
LIPPU.FI

FÖRSÄLJNING, SERVICE, RESERVDELAR OCH TILLBEHÖR

FENDT VIKING TIGA Ariens STIHL VALTRA AKU Sampo japa

Stihl MS 241 cm
• Volym 42,6 cm³
• 2,3 kW/3,0 hk
• 4,5 kg
649€

Magnesiumram, lång serviceintervall, utmärkt vibrationsdämpning och acceleration gör denna till din drömsåg!

Stihl MS 261 cm
• Volym 50 cm³
• 3,0 kW
• 4,9 kg
790€

Stihl MS 201 cm
• Volym 35,2 cm³
• 1,8 kW
• 4,0 kg
749€

Stiga Park 300M FRONTKLIPPARE
Midjestyrd hydrostatisk kraftöverföring
2790€

Stiga Multiclip 547
Skjutbar multiclip gräsklippare 45 cm.
329€

Multiclip 547 S
Ej självgående multiclip-gräsklippare med 123 cc bensinmotor. 45 cm klippbredd med STIGA Multiclip-mulchingfunktion.
379€

Fråga offert på Stiga- och Stihl robotgräsklippare

STIHL
NYA MODELLER!
Arbeta tryggt och bekvämt med STIHL säkerhetsutrustning!
FRÅGA EFTER PAKETERBJUDANDE.

Stihl FS131 Röjsåg
650€

MSA 60 C-B
- Batteridrivna såg
Brukstid ca 35 min (AK20)
329€
inkl. batteri och laddare

MSA 70 C-B
- Batteridrivna såg
Brukstid ca 45 min (AK30)
429€
inkl. batteri och laddare

Cirkelv. 15, MASKINSERVICE • KONEHUOLTO tel. 06-3182950
65100 Vasa **MARANDER** 0500-364688
www.marander.fi • email: marander@maskin.netikka.fi

Har du antikviteter, arvegods, värdelösöre?

- Låt oss sköta försäljningen
- Vi köper även och betalar kontant
- Betjäning på svenska

AB GAMLAKARLEBY AUKTIONSKAMMARE

Folkskolegatan 1, Karleby
Mäklare Raul Pohjonen 044 913 8284

epic
GYM

**Öppet:
24/7**

Epic Gym
Videvägen 2
68570 LARSMO

Tel: 045 220 3522
Epost: info@epicgym.fi
Web: www.epicgym.fi

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.arnasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

MALMBYN I ORAVAIS

Parhus och radhus
på ypperligt ställe!

Mer info på storlund.fi/malmbyn
E-post: info@storlund.fi
Tel. 050-345 2656

Mattusmäki-
vägen 111, Vörrå
www.storlund.fi

H-E STORLUND
BYGGTJÄNST - RAKENNUSPALVELU

**PORAUSÄSSÄT
BORRESSET**

BERGSVÄRMEBORRNINGAR

- Miljövänlig och bekymmersfri uppvärmning av Ditt hus

- **Snyggt och snabbt arbete med erfarna borrarare.**

Tfn 050 300 9685

www.porausassat.fi

info@porausassat.fi

En beställning av oss är ett Ess i armen!

TEXTAD PÅ SVENSKA

NUNNIA ja KONNIA

SÄVELLYS
ALAN MENKEN

SANOITUS
GLENN SLATER

KÄSIKIRJOITUS
CHERI STEINKELLNER
& BILL STEINKELLNER

MUSIKAALI **SISTER ACT**

MUSIKAALIN LISÄMATERIAALI
DOUGLAS CARTER BEANE

PERUSTUU JOSEPH HOWARDIN ELOKUYVAAN
SISTER ACT (TOUCHSTONE PICTURES)

ESITYSOIKEUKSIA VALVOO
MUSIC THEATRE INTERNATIONAL

V A A S A

KAUPUNGINTEATTERI vaasankaupunginteatteri.fi

Resor på svenska

London

18-22.10

Weekendresa

Riga

18-22.10, 2-6.12

Baltikums Paris

Julmagi i Tyskland & Holland

22-26.11 Utresa med Finnair, hemresa med Finnlines

Julmarknader i Köpenhamn

28.11-3.12 Gå på julmarknad i hyggets hemland

Pärnu

8 dagars hälsoresor

12-19.10, 18-25.11

11 dgr 12-22.10

5 dgr 18-22.10, 2-6.12

Änglagård musikalen i Stockholm

23-26.11, 30.11-3.12.

T.Körberg & H.Sjöholm

Christmas Night julkonsert i Umeå

3-4.11 Arvingarna & Linnea Henriksson

Juletider på Åland

1-3.12 Lillajulmarknaden på Jan Karlsgården

Nyår i Barcelona

31.12-3.1 Färgsprakande resa till Kataloniens huvudstad

oravaistrafik.fi

06 318 4000 må-fre 9-16

Lämna in din
hyresannons
via webben

KYRKPRESSEN.FI

Och spara 5 euro
i serviceavgift!

MARKNAD

UTHYRES

Etta i Esbo (Klappbrinken), kokvrå, balkong. Hyra 650 + 20 € vatten. Bra förbindelser o tjänster, naturnära område. 0400702946 / Jessica

Tvåa 52,5 m2 i Munkshöjden, Helsingfors uthyres fullständigt möblerad fr.o.m. början av sept. för cirka 1 år. Hyra 780 €/mån. Bra förbindelser till centrum. Tel. 040 8313716

2r+kök, 48m2 i SödraHaga. Hyra 740€/mån. inkl.vatten. Tel:050-5819678 kl.8-16.

UTHYRES

Liten tvåa i Alphyddan. Hyra 799€/mån inkl vatten Tel. 0503766133/Nora

Trevlig trea i H-fors Kvarnbäcken nära metron. 1100 €/mån. 0295326409.

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 (ej sms) eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

Kyrkans forskning och utbildning utlyser STIPENDIER för 2024

Stipendier beviljas för sådan forskning kring kyrka och religiöst liv samt samhällsförändringar som behövs för beslutsfattandet inom kyrkan och församlingarna och för utvecklingen av verksamheten.

Stipendieansökan görs på en elektronisk blankett. Ansökan ska skickas in **senast 30.9.2023 kl. 23.59**.

Mera information om stipendierna finns på adressen: evl.fi/kyrkansforskning/forskningsunderstod

Barman Anders Fma

- Timanttiporaukset ja -sahaukset
- Diamantborrning och -sågning
- Kaikki rakennussaneeraukset
- All byggnadssanering

040 728 7339

Rosenlundsvägen 83, 10710 Snappertuna

LEDIGA TJÄNSTER

Kyrkostyrelsens förvaltningsavdelning söker en

GENERAL- SEKRETERARE FÖR KYRKOMÖTET

Ansökningstiden går ut 8.9 kl. 16.15.

www.kirkkorekry.fi/se (arbetsnyckel 1056)

Kyrkostyrelsen sköter den gemensamma förvaltningen, ekonomin och verksamheten för Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Dess huvudsakliga verksamhetsställe finns i Helsingfors. Kyrkomötet är det högsta beslutande organet i Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

KYRKOSTYRELSEN

Bo hemma på Folkhälsan

Hos oss kan du bo som hemma också när hälsan sätter stopp för att bo ensam. Du får just den hjälp du behöver när du behöver den. Kontakta oss gärna, så berättar vi mer.

Seniorbostäder på Luolavuorivägen 7A, Åbo

1:or 32,5 m², 2:or 48-50 m²

Grundhyra 20€/m²

Tel. Minna Sahlgren 044-757 8870

Vi har lägenheter där du kan bo självständigt.

www.folkhalsan.fi/bo

Bo hemma på
Folkhälsan

folkhälsan 100

Ansök om bidrag 1-30 september för verksamhet och projekt år 2024

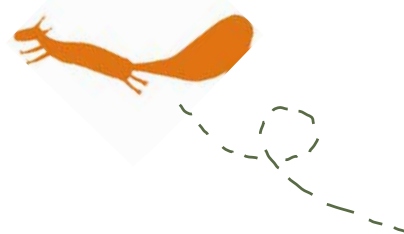
Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne stödjer:

- verksamhet och projekt som bidrar till barns och ungas välmående
- professionalitet och kompetenshöjande åtgärder för dem som jobbar med barn och unga.

Läs mer om våra prioriteringar och om årets ansökningskliniker på vår webbplats.

Endast organisationer kan ansöka om bidrag.

Ansökningsanvisningar finns på vår webbplats www.bmr.fi. Frågor kan riktas till specialsakkunnig Sonja Ollas-Airinen, sonja.ollas-airinen@bmr.fi, 050 3799 044.

ETT HJÄRTA SLÅR

MAX LUCADO

Lilla livsguiden – låt resan tillsammans med Gud börja

Favoritförfattaren Max Lucado ger uppmuntran och vägledning för livsresan. Boken passar utmärkt till varje sängbord, till en ung vuxen som står inför viktiga vägval eller till den som behöver lite extra inspiration i vandringen på Livets väg.
Semnos, inb. 21,50

YLVA EGGEHORN

Stränder in mot ljuset – dikter i urval

Det har gått sextio år sedan Ylva Eggehorn debut som trettonåring. I *Stränder in mot ljuset* finns nu samlat ett stort urval av hennes andliga lyrik – älskad och ofta citerad. Här möts dikter från förr och nu i ett levande samtal om tro, kärlek, upprättelse och dolda källor.
Libris, inb. 28,00

tfn 040 831 5897 • www.fontanamedia.fi
Södra kajen 8, 00130 Helsingfors

 Fontana Media

S&T ÖSTMAN

Allt inom jordbyggnads

Grävmaskiner 1,5-26 tn band & hjul
3D-maskinstyrning
Transporter, Materialförsäljning
Lavett, Krokbi
Borring, Sprängning, Bergkilning
Kontakta för info och offert!

Thomas 050 59 81 666 | Stostman

LOCUS

STOR EFTERFRÅGAN

PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha föll!
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Visste du att vi också tar
emot försäljningsuppdrag.
Försäljningen sköter vi alltid
finkänsligt och smidigt.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors

tel. (09) 17 17 44
www.locus.fi

Ett urval av höstens resor

Änglagård, Stockholm	29.9-1.10 (någrabiljetter kvar)
Loppis i Luleå	6-7.10
Almuñécar, Spanien	8-26.10 & 31.10-24.11 & 6-24.11 (19 och 25 dagars resor)
Danskryssning på Viking Grace	11-12.10 & 29-30.11
Spa-resa till Estonia Medical, Pärnu	15-21.10
Upplev Portvinsdalen m.	
Glenn Sundstedt	19-25.10
Umeå – The very best of The Legends	19-20.11

Mer info om alla våra resor på hemsidan!

 INGSVA
RESOR • MATKAT

www.ingsva.fi
info@ingsva.fi
Tel.nr. 06-7811 703

Kursen Sorgens stig ordnas 26-29.10

Du som är anhörig till en familjemedlem som du förlorat genom självmord, på den här kursen finns möjlighet att prata om din sorg i en trygg miljö tillsammans med andra med liknande erfarenheter. I denna gemenskap kan du hitta kraft och få värdefullt kamratstöd.

Ansök senast 24.9 via vår hemsida www.fspc.fi.

Mer info: 050-368 8891

Psykosociala förbundet

NJUT AV NATUREN I VÖRÅ

VÖRÅ SKIDCENTRUM

- MTB-park
- Frisbeegolf
- Golf
- Rullskidbana
- Friluftsled

NORRVALLA

- Hinderbana
- Utegym
- Minigolf

MAXMO

- Frisbeegolf

12 VANDRINGS-LEDER

- www.vora.fi/vandringsleder

VÖRÅ
KOMMUN

BMT ENTREPRENAD

utför sprängning och transport i Österbotten

Tom 0400-345 529, Britta Maria 050-595 0039
Krooksbacksvägen 12, Vörå

”Jag tog mina chanser”

”Lär dig lyssna. Ta auktoriteter med en nypa salt.” Det är några av de goda råd baptistpastorn och gymnasieläraren Jan Edström skulle ha gett till sig själv, Jani, när han var 20 år.

TEXT OCH FOTO: JAN-ERIK ANDELIN

Ett gott råd

I den här serien ger personer goda råd till sitt yngre jag.

Jan ”Jani” Edström, 62, har en lång rad goda råd till både sig själv som 20-åring på åttiotalet, men också till andra 20-åringar.

Men först: Vad gjorde Jani Edström själv, upp vuxen i en pastorsfamilj inom baptiströrelsen i Jakobstad, när han var 20?

– Det var 1980. Då gjorde jag min militärtjänstgöring i Vasa garnisons musikkår, jag åkte till Kalifornien för att studera teologi på American Baptist Seminary of The West i Berkeley. Och sedan var jag ungdomspastor i Betaniakyrkan i Jakobstad. I Finland började jag studera teologi först när jag var 22.

Vilket råd skulle du ge ditt 20-åriga jag?

– Det är inte mycket jag skulle göra annorlunda, utan mera *go for it!* Ta dina chanser när du får dem och våga pröva på nya saker. Vidga dina vyer så mycket som möjligt. Mitt år i USA var väldigt viktigt. Jag kunde bekanta mig med olika sätt att leva och tänka och olika sätt att göra teologi.

Var det naturligt inom baptismen på den tiden att det var USA som gällde?

– Nej. Men det fanns en liten rörelse inom baptismen i Svenskfinland som har haft blickarna utåt och sett värdet av internationella kontakter. Min pappa (baptistpastor Rafael Edström, 1927–2017) hörde väl till dem.

Var du själv konservativare då än du är i dag?

– Både och. Det fanns en bokdisk i Betaniakyrkan i Jakobstad och någon hade skaffat dit en bok av Jim Wallis som jag läste; han var en framstående kristen samhällskritiker. Jag var öppen för samhällskritik, fast jag inte hade någon politisk mognad. Men sedan var jag ganska kon-

Jani Edström är pastor, projektarbetare och religionslärare i Helsingfors.

servativ i personmoraliska frågor, det hade man ju fått med sig.

Det råd Jani Edström gärna skulle ge både sig själv som 20-åring och andra är att inte vara rädd att omvärdera efter hand.

– Trots att du anser att du har rätt, trots att du kanske har starka åsikter i vissa frågor, så var inte rädd att omvärdera dem när du blir äldre och tar in nya intryck.

Jani Edström är i dag timlärare i religion vid Brändö gymnasium i Helsingfors.

Som 20-åring var Jani Edström en ung, kristen samhällskritiker. FOTO: PRIVAT

Dina nästan-20-åringar...vad vill du lära dem?

– Att ta auktoriteter med en nypa salt. När jag var 20 var en mängd predikanter i våra sammanhang väldigt auktoriteter. En som fick höra att jag var intresserad av musik frågade sådär typiskt väckelsekristet: ”Tänk om Gud vill någonting annat?” Och då tänkte jag att vaf...?! Varför skulle Gud vända på skutan så? Så då tänkte jag att det var en korkad, obefogad fråga och en person jag inte behöver respektera särskilt mycket. I skolan tycker Jani Edström att dagens 20-åringar är mera öppna och tydliga med varandra än när han själv växte upp.

– De pratar mera med varandra, är mera rättframma och har en klar och tydlig kommunikation, säger han.

Men med erfarenhetens rätt har Jani Edström sin lista med goda råd till 20-åringar:

- Våga prova på nya saker.
- Svik inte människors förtroende.
- Lär dig rak kommunikation och att lyssna.
- Lyssna på dina barn om du får några.
- Var inte rädd att göra bort dig. Ta inte dig själv så allvarligt.
- Håll kontakten med dina vänner.
- Ingen panik, om du inte har råd att köpa det du vill. Du hinner köpa det som begagnat när du blir äldre.